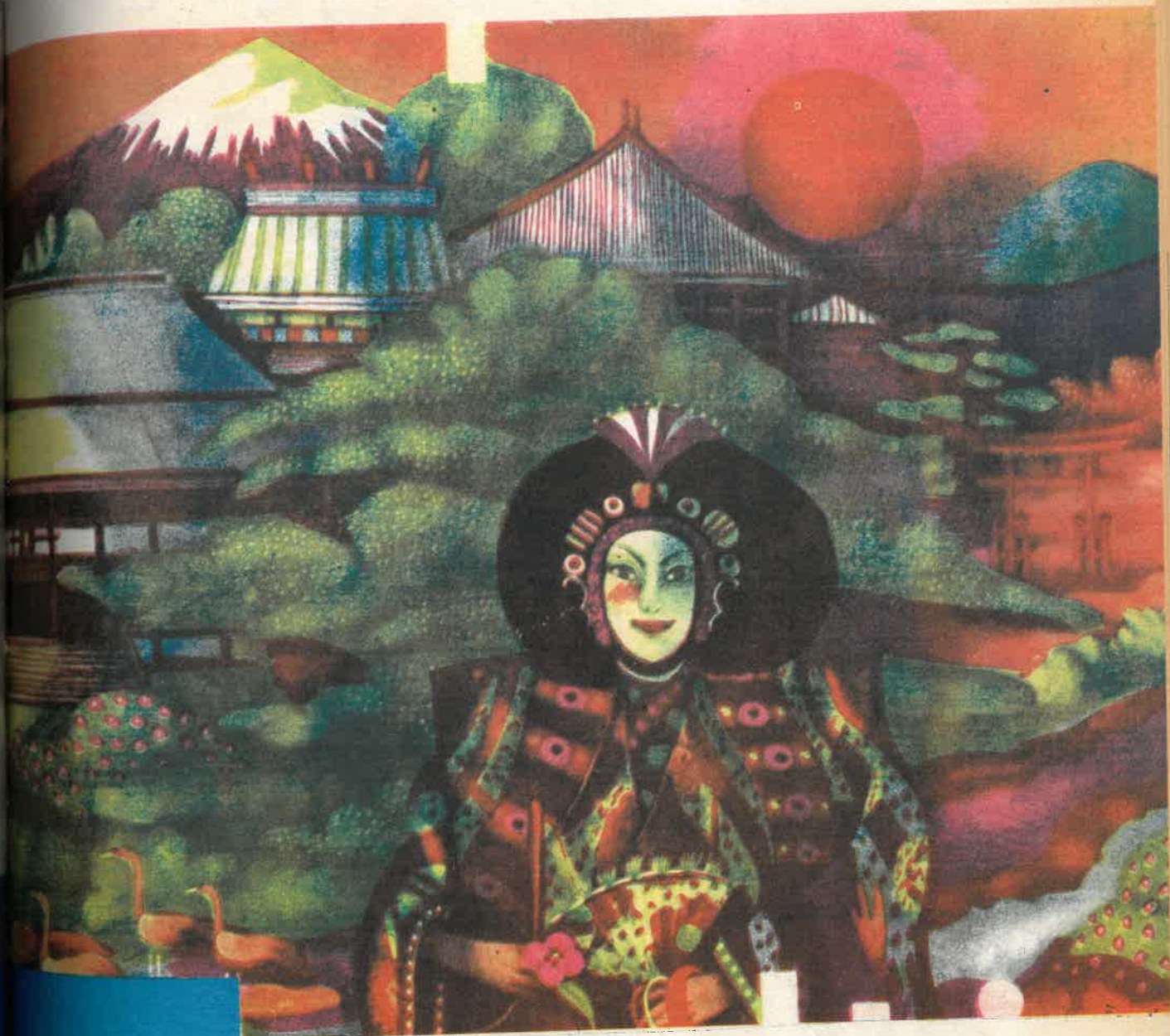

531
642 L

ĐÔI

**HÀNG NHẬT
XÂM LẤN VN**

ƠI

SỐ 124 - NĂM THỨ BA - GIÁ 70đ
XẤU LỄ TỪ 23-3-72 ĐẾN 30-3-72

CÁC BIỆT: HÀNG NHẬT XÂM LĂNG VIỆT NAM

• **HÀNG NHẬT XÂM LĂNG Ở**
AT MIỀN NAM: nhóm phát triển
• NHẬT BẢN XÂM LĂNG
THỊ TRƯỜNG THẾ GIỚI: tương
• NƯỚC NHẬT QUẬT KHỎI:
ĐẠI THẮNG TRÊN MẶT TRẬN
KINH TẾ: thiên quang

CHÁNH TRỊ:

THẾ QUỐC TẾ CỦA NHẬT: lý
đạo nguyên • **NGÀY CHIẾN**
TRANH VIỆT PHÁP BÙNG NỔ:
HỒ CHÍ MINH VỚI KẾ HOẠCH
NAVABRE

VĂN NGHỆ:

• **SỨC MẠNH THẦN THOẠI:**
cổ đại • **GIỮA NHỮNG**
NGƯỜI ĐÃ CHẾT: hoàng hải thủy
• **KẾ BẢN MẪU:** nguyên thủy
lưu • **NỖI LÒNG NGƯỜI**
PHƯƠNG ĐÔNG: cung điện biên
• **LUẬN VỀ TIÊU THUYẾT:**
doãn quốc sỹ

CÁC MỤC THƯỜNG XUYÊN:

• **NÓI VỚI ĐẦU GỐI** • **THƠ**
ĐỜI • **SINH TỬ PHỦ** • **TRANG**
THƠ • **ĐỜI MUÔN MẬT** • **ĐỖ**
BUỒN TINH HOA • **THỜI SỰ**
THẾ GIỚI • **THỜI SỰ TRONG**
NƯỚC • **ĐIỆN ẢNH** • **NHIẾP**
ẢNH • **S. HOẠT NGHỆ THUẬT**

Chủ nhiệm:

Bà **TRẦN THỊ ANH MINH**

Chủ trương biên tập

CHU TỬ

Tòa soạn 143-145 Cống Quỳnh S.G.

Đ.T. 22.323

(Phát hành mỗi sáng thứ năm)

Bài học của công ty Matsushita

Người Việt Nam ta vẫn tự phụ về khả năng học hỏi và dung hóa được những cái hay của ngoại quốc. Người Việt đã học được nền văn hóa và tổ chức xã hội của Trung Hoa, sau khi bị Trung Hoa thống trị 1000 năm. Nhờ bài học đó người Việt đã thêm sức mạnh để xâm chiếm và đồng hóa nước Chiêm Thành, Chân Lạp. Người Việt cũng học vỡ lòng về khoa học, kỹ thuật cũng tổ chức xã hội theo lối Tây Phương qua 80 năm cai trị của Pháp. Gần đây nhất, nằm trong bàn tay Mỹ thì người Việt đang học tinh thần thực dụng và phương pháp quản trị hữu hiệu.

Người Nhật cũng đang xâm chiếm và ngự trị tại Việt Nam không phải bằng người và vũ khí, nhưng bằng hàng hóa tràn ngập. Sự phát triển nhanh chóng của nước Nhật đã được Âu, Mỹ gọi là phép lạ! Từ một nước bại trận, tàn phá đồ nát, nước Nhật đã thành cường quốc kinh tế hạng 3 trên thế giới, sau 25 năm, nghĩa là chưa qua một thế hệ!

Liệu người Việt Nam học hỏi gì được nơi «đế quốc kinh tế» đang xâm chiếm thị trường Việt Nam này?

Xét từng cá nhân, thì bài học đáng giá nhất trong phép lạ kinh tế Nhật Bản là sự làm việc cần cù. Một ông giám đốc công ty Nhật ngoài 80 tuổi mà vẫn làm việc mỗi ngày 10 giờ, không tự coi là mình được an nghỉ tuổi già. Huống chi là thanh niên Nhật? Người ta giải thích rằng đất đai Nhật Bản khô cằn, dân đông đúc, nên ai cũng chịu khó làm việc. Họ còn nói rằng thời xưa nông dân Nhật phải nộp tô thuế 80 phần trăm hoa lợi cho lãnh chúa nên truyền thống dân Nhật là chịu cực.

Nhưng còn con cháu của các lãnh chúa, các nhà hiệp sĩ, các văn gia, nghệ sĩ, đâu phải họ chỉ chơi không?

Nền giáo dục của họ đã tạo nên một đức tính: Coi trọng sự cần lao, coi cần lao là một giá trị.

Xét về mặt tập thể, thì bài học của Nhật bản là tinh thần kỷ luật và trọng công ích hơn tư lợi. Hãy nhìn vào một công ty Nhật, tất cả từ ban quản trị, ban giám đốc tới công nhân đều cố gắng điều hợp quyền lợi và coi việc công ty là việc của mình. Họ cũng cố tinh thần đồng đội bằng những cách như mỗi buổi sáng tất cả đều hát bài ca chính thức của công ty.

Cao hơn một cấp, các công ty lại tìm cách điều hợp quyền lợi và chung lo cho cả nền kỹ nghệ xứ sở. Họ coi việc bành trướng thương mại, tung hàng hóa Nhật ra khắp thế giới là một nghĩa vụ vì lòng yêu nước.

Ta có thể rút được bài học của «quân xâm lăng» Nhật Bản qua bài hát chính thức của công ty Matsushita Electric sau đây:

«Đề xây dựng một nước Nhật mới. Chúng ta hãy cùng góp sức tay chân và trí tuệ. Gởi hàng hóa của chúng ta cho mọi người trên thế giới. Liên tục và bất tận. Như dòng nước chảy từ núi cao xuống. Hãy mọc lên! Kỹ nghệ! Hãy mọc lên! Hòa hợp và chân thành. Matsushita Electric!»

KHA TRẦN ÁC

Giải tán đảng «Đờ Buồn»

Tạ Kỳ, Tổng thư ký đảng Đờ Buồn vừa gửi cho Đầu Gối một lá thư đề nghị với Đầu Gối giải tán Đảng Đờ Buồn vì theo lời anh viết trong thư, «trong hoàn cảnh này, không có cách nào làm cho mọi người đờ buồn được. Ngay bản thân tôi, tôi cũng sắp gục đến nơi, không có cách nào chống lại nỗi buồn khủng khiếp đang trùng điệp bao vây mình... Đánh bạc cho đờ buồn thì đánh đâu thua đó. Chìm gáy cho đờ buồn thì gặp toàn đồ méo mả gà đồng...»

Đầu Gối trả lời Tạ Kỳ : «Đầu Gối cũng hoàn toàn bất lực, thấy không có cách nào đờ buồn! Ngay bản thân Đầu Gối, Đầu Gối vẫn được người ta gán cho là dân hừ tồ phe ghiền thuốc phiện; Sự thực Đầu Gối rất muốn ghiền mà không ghiền nổi, vì Đầu Gối biết rõ nếu mình ghiền thì sẽ đờ buồn lắm, thuốc phiện là thứ thuốc duy nhất chữa được căn bệnh buồn của Đầu Gối. Nhưng đau khổ cho Đầu Gối : hút không vô, hút một điếu thì ngứa ngáy, nôn ọe, nấc ngủ suốt đêm. Thậm chí Đầu Gối phải nói với một người bạn ghiền : «Tôi đâu có phải đưa đạo đức, nhưng khổ cho tôi là tôi không biết làm cái gì, từ đàn bà, tới rượu, thuốc lá, v.v. Nếu anh có cách nào làm cho tôi ghiền được thuốc phiện, thì không những tôi lấy anh 100 lạng, còn anh làm sự phụ, tôi xin mua liền anh 5 ký thuốc phiện hảo hạng để anh hút cho đờ buồn.» Người bạn hí hửng, tưởng bở, tìm đủ cách để Đầu Gối làm quen với «nàng tiên nâu»

nhưng cho tới giờ phút này Đầu Gối vẫn chưa ghiền, có đáng buồn, đáng uất hận không!

Vậy Đầu Gối đề nghị với Tạ Kỳ hoãn cho một tháng nữa. Nếu trong vòng một tháng, Đầu Gối trở thành dân ghiền, thì Đầu Gối cam đoan sẽ tìm được cách đờ buồn cho các đồng chí, khỏi cần giải tán đảng ta. Nếu Đ. Gối không ghiền nổi, thì dĩ nhiên đảng ta sẽ giải tán vì hết thuốc chữa.

Kế mọn

Báo chí loan tin các lãnh tụ Ấn Quang than phiền muốn xuất bản nhật báo mà không kiếm ra tiền. Thật là buồn! Ấn Quang là một lực lượng tôn giáo mạnh, có tín đồ, có quần chúng, có hậu thuẫn vậy mà không đào ra tiền để xuất bản một tờ nhật báo thì kể cũng chưa sót! Đầu gối xin hiến các vị lãnh đạo Ấn Quang một kế mọn: Các vị nên theo gương nhóm Hà Thúc Nhơn và cơ sở xuất bản Nhân chủ. Nhóm Hà Thúc Nhơn là một nhóm thực lực thua xa Ấn Quang, hậu thuẫn chưa thấm thía gì, so với Ấn Quang lại nghèo lỗ đít. Vậy mà nhóm chỉ cần mượn tuần báo Đời, kêu gọi sự đóng góp, hùn vốn của đồng bào, cũng thu thập đủ số vốn xuất bản tờ Sóng Thần, một tờ báo đảng hoàng, in offset, chạy máy rotative tới tận không thua kém gì báo ngoại quốc. Nếu Ấn Quang cũng kêu gọi sự đóng góp của mười phương Phật tử thì tiền như rác, xuất bản 10 tờ nhật báo cũng thừa sức. Điều cần thiết là phải biết chọn mặt gửi vàng, tìm người trong sạch

có khả năng chịu trách nhiệm khai thác số vốn bỏ ra. Kêu gọi ông nào được tin nhiệm, coi số tiền đó là «tiền chùa» lợi dụng vung vít dùng tiền đó cho cái nhiều hơn là để xuất bản báo thì mang tiếng to. Đầu Gối đề nghị nên trao số tiền vốn cho Thượng Tọa Thích Quảng Liên, vì Thượng Tọa Liên đã có thành tích kinh doanh rực rỡ trong vụ khai thác trường Bồ Đề. Nhưng hình như giữa TT Liên và một vài vị lãnh đạo Ấn Quang có sự cạm chằng lằng cằng chẳng ngọt, xich mich về tiền bạc, quần phàn bất tề chí đó. Nếu T.T. Quảng Liên không được tin nhiệm, thì Đầu Gối xung phong đầu quân Ấn Quang để nhận lãnh trách nhiệm tổ chức một nhật báo cho khối Ấn Quang. Nếu khối Ấn Quang trao cho Đầu Gối 30 triệu, để làm báo Đầu Gối cam kết tờ báo không những sẽ là tờ báo uy tín, phản ánh đúng cái tình thần ÁQ, mỗi năm tờ báo sẽ còn mang lại một số lợi nhuận là 30 triệu. Trước, Đầu Gối tính có gặp thượng tọa Trí Quang đi bộ phát phơ trên vỉa hè đường Công Lý, trước cửa Crystal Palace, Đầu Gối có đề cập tới sáng kiến kể trên đề tán tỉnh TT Trí Quang. TT Trí Quang gật gù, có vẻ khoái lắm, nói với Đầu Gối : «Chỉ hiềm phần đông các vị lãnh đạo của Ấn Quang đều ghét cay, ghét đắng Đầu gối, không hiểu các vị có chấp thuận không.»

Thôi mà! Vì đại nghĩa, các vị nên mở lòng hi xả, tha cho Đầu gối đi, để Đầu gối được dịp đại công chuộc tội! Đánh kẻ chạy đi, ai nữ đánh kẻ chạy lại!

Chỉ còn một mình ta

Trên báo Chính Luận, trong hai «Nhưng việc trước mắt ông Thiệu...», bình luận gia Trần triệu Việt, tiền đoàn về những biến chuyển chính trị sắp tới, đã lập luận rằng rồi đây, thì chính phủ chuyển tiếp không có chỉ lạ hết, không có chỉ thay đổi về căn bản, không có bầu cử lại toàn diện các cơ cấu dân chủ. Cũng như không có bỏ hiến pháp. «Chỉ có cuộc bầu Tổng Thống mà thôi. Do đó, theo T.T. Việt công việc trước mắt của ông Thiệu là:

1) Làm sao để các đảng phái, giáo phái, đối lập v.v... chấp nhận sự biến một người ra tranh cử dù người đó là người của một giáo phái hay ông Thiệu hoặc một ông nào khác.

2) Làm sao để toàn dân tin tưởng ở chế độ rồi nhất quyết dùng lá thăm chọn từ cộng sản.

Ông Việt lập luận rất đúng, tuyên truyền khéo cho Đ. Thiệu. Nếu một mai, phe quốc gia chỉ có một ứng cử viên TT duy nhất thì người đó chỉ có thể là ông Thiệu, ông Thiệu sẽ bắt buộc phải «chiến» một lần nữa, Đầu Gối chỉ sợ phe quốc gia sẽ không ai bảo được ai! Nhưng thì người đó ứng cử TT cho đờ buồn, và sẽ có hàng ngàn hàng vạn ứng cử viên Tổng Thống trong khi phe cộng sản chỉ đưa ra một ứng cử viên, thì chúng ta thua to. Riêng Đầu Gối: dĩ nhiên không khoái gì lắm Tổng Thống nhưng cũng sẽ ra ứng cử để phá ông Thiệu chơi, để trả thù vụ báo chí bị tịch thu bừa bãi... cho nên ông Việt viết rất đúng, ngay từ giờ phút này, ông Thiệu phải nhìn xa, trông rộng, lo «làm sao để toàn dân tin tưởng ở chế độ... Ông Thiệu làm gì để toàn dân tin tưởng ở chế độ? Trả lời : Ông đang cho tịch thu báo, cả những báo ủng hộ chế độ, như báo Đời, liên tiếp bị tịch thu vì những lý do rất ngớ ngẩn. Đầu Gối xin thưa với ông : Trời không đánh cửa ai mãi mãi đâu. Tiếc cho Đầu Gối cũng sẽ ra ứng cử Tổng Thống để trả thù chơi! Vậy ông nhìn xa trông rộng, tốt hơn hết là ông cần ra lệnh «tốp» những vụ tịch thu báo bừa bãi lại.

DÒNG ĐỜI

SỐNG LÀM VỢ KHÁP NGƯỜI TA...

Giữa lúc thời sự đang nóng bỏng một tin «lô can» thuộc loại xe cán chó đã làm dư luận xôn xao, không phải vì một phát giác mới mẻ gì, nhưng đã cực tả một xã hội tan rã đến cùng cực. Mẩu tin vắn, đăng trên Chính Luận số ra ngày 4-3 như sau :

«Gia Định 13-3. Sáng hôm vừa qua, tại Bộ Chỉ Huy Cảnh Sát Gia Định đã xảy ra ra một thảm cảnh gia đình khiến nhiều người chứng kiến phải bàng hoàng, ngơ ngẩn và buồn cho tình đời lẫn hoàn cảnh trái ngang.

«Người đau khổ nhất trong chuyện này là người chồng Thiệu uy Phi công. Ông hay tin vợ bị bắt ở bót vội vàng chạy ra lo lãnh nàng về và không biết nàng bị bắt về tội gì. Đến khi được viên chức cảnh sát thẩm quyền cho biết nàng bị bắt vì can tội làm gái mãi dâm, chàng chết đứng và rồi ngất xỉu ngay tại bót.

«Sau khi được cứu tỉnh, chàng nhìn vợ tuôn rơi hai hàng lệ rồi lặng lẽ ra về. Trong khi đó, vợ ông cũng ngồi quay mặt vào tường không dám nhìn chồng.

«Nàng là Nguyễn thị L. 24 tuổi, bị bắt tại động mãi dâm hạng sang ở trong một ngôi biệt thự (...) Được biết cô L. ăn ở với thiếu uy phi công trên đã có một mặt con, vợ chồng cưới hỏi nhau đã 2 năm qua.

Không biết những người tự cho là «hiếu trách» trong xã hội có ý

gì khi đọc mẩu tin trên ? Có thấy một chút (dù chỉ một chút) xót xa, chạnh, hay trái tim đã thạch hóa, trở nên ù lì, trơ trơ? Riêng đối với những người viết báo, nhất là viết phim nhảm nhí, có nói ra cũng chỉ là niềm cay đắng chua xót cho một xã hội rã rời, những tục ngày xưa chỉ còn như người đứng nước lã đối với chính xã hội đã một thời đầy công gín vàng giữ ngọc.

Những bài thơ ca ngợi người đàn bà Việt Nam như so sánh giá ai bằng mẹ mồi của Nguyễn Khuyến, Quân tri thiếp hữu phu, mở đầu bài Đường thi Tiết phụ ngâm, những từ ngữ như tam luân ngũ thường, tiết hạnh khả phong v.v... và nề nếp ngày xưa đã bị rơi rớt, vào tận cùng bùn đen. Trong mẩu tin đã làm rung động dư luận vừa kể, thiệt khó mà trách cứ người chồng đau khổ hay người vợ dứt đoạn duyên trăm năm để trở thành vợ khắp người ta. Không ai lại đi làm công việc vô ích và trách cứ các nạn nhân bao giờ.

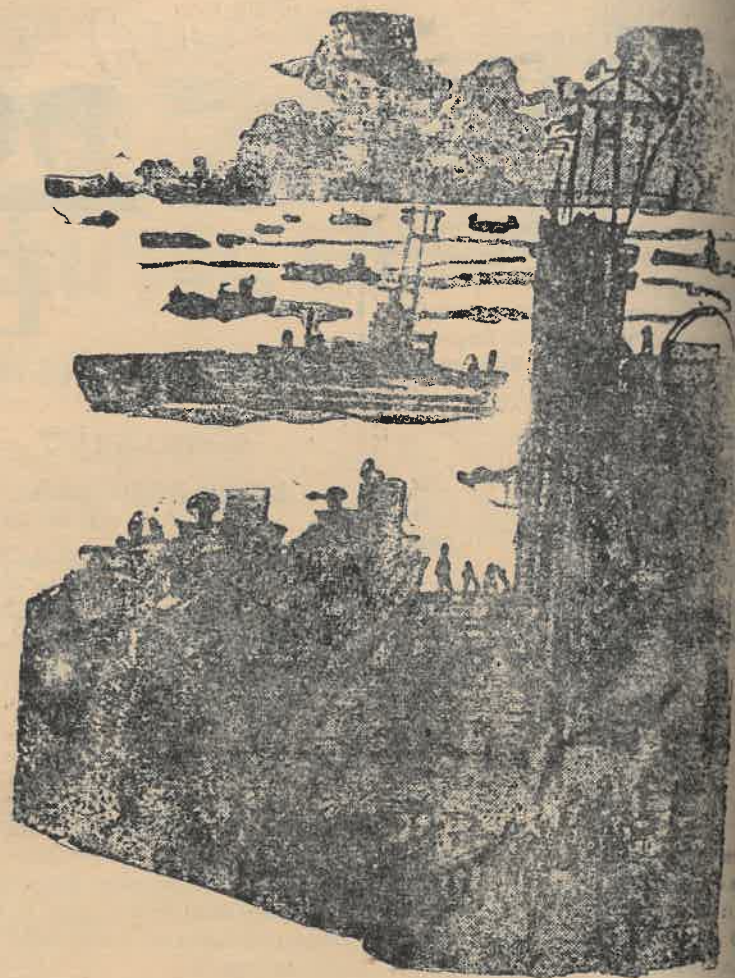
Những ai có trách nhiệm trong xã hội hãy suy nghĩ về những chuyện rất làm thương như mẩu tin vừa kể hơn là chỉ thích làm chuyện lớn.

Và các nhà thầy tu có mặc chiếc áo «soutane» hay nấu sòng sùng lên tiếng ô kê mãi dâm trong chừng trình Người đàn muốn biết câu đại tá Lâm cũng nên nghĩ ngợi về một mẩu tin mà biết đâu chẳng do những lời lẽ tác trịch «ma đưa lối, quỷ đưa đường» của chính qui vì?...

ĐỘC THỦ

Hàng Nhật ồ ạt xâm lăng miền Nam Việt Nam

NHÓM PHÓNG VIÊN
ĐỜI

Cuộc xâm lăng đó khởi sự từ năm 1966 và 1967 lên cao thêm vào năm 1969 và sẽ tiếp tục trong thập niên 70.

Với dân số gần 17 triệu người, miền Nam VN là một thị trường tiêu thụ « béo bở » rất hấp dẫn đối với các chủ lái buôn « con trời ».

Nếu trước kia dân An Nam ta quen xài xế bốn bánh hiệu Ford Falcon, Buick hay « gầy vế sinh » « made in USA » thì nay hầu hết dân chúng thành thị khoái xài đồ Nhật như xe Toyota, Honda, đồng hồ Orient hiệu xe đua, máy khâu băng, Akai, Soni v.v.

Nhìn từ đầu đến chân một người Việt trung lưu hiện thời, người ta mới thấy quả thật người Việt đã bị Nhật hóa đến 80% (tỉ lệ này chưa 20% để lấy « sĩ diện »). Vì các sản phẩm gốc Nhật như vải Teijin Tetoron, quần Ga bạc đin sọc, giày da láng, đồng hồ Seiko đã được người Việt dùng nhiều nhất.

Mang trên người hàng chục kí lô hàng Nhật là dĩ nhiên túi tiền của người Việt cũng mỏng đi nhiều lắm. Số tiền này chạy theo một con đường ngoằn ngoèo nào đó rồi chui vào túi két của những lái buôn người Nhật.

Những con số

Buôn bán phát đạt như thế, con buôn Nhật kiếm được bao nhiêu tiền mỗi năm? Đó là một điều bí ẩn mà ngay cả viên chức cao cấp đặc trách kinh tế vụ Tòa Đại Sứ Nhật cũng lúng túng. Không ai có thể đưa ra một con số chính xác vì một điều hiển nhiên là tại VN, ngoài một số lượng hàng Nhật nhập cảng buôn bán theo lối « chính thức » có chịu thuế nhập cảng, còn rất nhiều món hàng qua VN bằng đường « mờ ám » của quân đội Mỹ.

Số thu trên thực tế có thể lên tới 300 hoặc 400 triệu Mỹ kim một năm nhưng trên giấy tờ chính thức, con số đó còn rất thấp.

Theo thống kê về ngoại thương của Nhật kết toán trong 2 năm 69 và 70 thì ta cũng biết được một vài con số đáng chú ý.

Vào năm 69, tức là lúc « cuộc đổ bộ » của hàng Nhật đã tạo được cao điểm, thống kê ghi ban được cho VN 162 triệu Mỹ kim hàng hóa đủ loại (tính ra gần 700 triệu VN — giá chợ đen — dĩ nhiên). Đến năm 70, con số đó giảm xuống chỉ còn có 84 triệu Mỹ kim (tương đương với 350 triệu bạc VN).

Một viên chức tại tòa đại sứ Nhật cho biết lý do giảm từ 162 triệu Mỹ kim xuống 84 triệu Mỹ kim là hậu quả của việc chính phủ VN hạn chế nhập cảng xe gắn máy vào cuối năm 69.

Mãi lực của dân Việt sau nhiều cuộc « cách mạng kinh tế » cũng đã suy yếu. Dân VN bị khốn đốn vì lạm phát nên hàng hóa Nhật cũng phải chịu theo một hậu quả dây chuyền.

Lấy một con số trung bình (giữa 162 của năm 69 và 84 của năm 70) khoảng 100 triệu MK một năm thì trong mấy năm qua doanh thương Nhật cũng đã kiếm được hàng tỉ bạc (Không kể hàng chục tỷ bạc đã bán qua ngả PX mà chưa tính được rõ số lượng là bao nhiêu).

Chưa xâm lăng tận mức

Hàng tỷ bạc đối với dân An Nam ta là một con số lớn. Nhưng đối chiếu trên thống kê, mức tiêu thụ hàng Nhật của ta vẫn nhỏ đối với các nước lân cận trong vùng Á Châu nên các con buôn Nhật cho rằng chưa khai thác VN đúng mức.

Theo thống kê, năm 70, Đại Hàn tiêu thụ 818 triệu MK, hàng Nhật (gấp 8 lần VN tính theo mức trung bình 100 triệu 1 năm). Đài Loan 700 triệu MK, Hong Kong 700 triệu MK, Singapore 433 triệu MK, Mã Lai Á 166 triệu MK v.v...

Sơ với mức tiêu thụ khổng lồ kể trên thì cuộc xâm lăng của hàng Nhật hiện nay mới chỉ là bước đầu. Hệ thống phân phối hàng hóa Nhật mới chỉ loanh quanh trong các cửa hiệu lớn ở các đô thị, chưa đầy rộng đến thôn quê vì thế số người tiêu thụ bị giới hạn.

Rất nhiều chuyên viên doanh thương Nhật đến VN nghiên cứu tại chỗ để phát triển việc phân phối sản phẩm Nhật đến tận các thôn ấp mà chương trình máy duỗi tóc, máy điện loại xách tay của Sanyo Mitsubishi là một trong những trường hợp điển hình.

Món hàng nào đắt khách nhất

Tủ lạnh, tivi, radio, đồng hồ, vali v.v...loại nào hiện đang được xem là đắt hàng nhất hiện thời? Theo ước tính đơn giản thì những loại hàng rẻ tiền và thực dụng bán rất chạy. Chẳng hạn như loại vải Teijin Tetoron, hay Toray Tetrex, loại đồng hồ Seiko, Orient, radio và cassette cỡ nhỏ. Trong khi những loại hàng khác như máy cày, máy điện, xe du lịch, tivi, tủ lạnh, xe gắn máy vì giá tiền quá cao nên số khách hàng chỉ có giới hạn.

Những sản phẩm thực dụng và rẻ tiền tuy bán được một số lượng khá cao nhưng vẫn chưa phải là mối lợi lớn đối với con buôn Nhật bản. Vì nếu tính theo tiêu chuẩn mức thu thì các lái buôn Nhật kiếm được nhiều tiền hơn trong các thương vụ về máy móc nông cơ và vali v.v.

Vào năm 1970, VN mua của Nhật trên 14 triệu Mỹ kim máy cày, 10 triệu máy duỗi tóc để chạy ruộng và các loại máy điện kể cả tivi, radio lên tới 30 triệu MK trong số gần 84 triệu tổng quát cho mọi loại hàng.

Thống kê trên thay đổi chút đỉnh trong năm 71 nhưng trọng tâm của các nhà doanh thương người Nhật vẫn là làm thế nào bán được nhiều máy móc hay vật liệu dụng cụ nặng hơn là những loại hàng tiêu thụ khác với lý do dễ hiểu là kiếm được nhiều tiền hơn.

Tại sao khách hàng VN « chịu » hàng Nhật

Khách hàng VN « chịu » món hàng Nhật hơn hàng của Pháp, Mỹ chưa hẳn vì đẹp hay bền hơn mà vì hàng hóa Nhật tương đối rẻ phù hợp với túi tiền của dân Việt hơn là hàng hóa của các nước khác.

Chẳng hạn, một cái tủ bin Nhật giá trung từ 1 triệu rưỡi đến 3 triệu bạc VN mới bằng nửa giá tiền của những loại xe của Đức hay Pháp. Cho nên người chơi xe Nhật đông hơn số người có tiền đủ để chơi những loại xe de luxe khác.

Dân mại hàng Nhật lại có nghệ thuật quảng cáo, rất khéo. Mỗi một loại hàng mới ra lò lại có một đợt quảng cáo rầm rộ khiến cho khách hàng dù vô tình cách nào đi nữa cũng không khỏi nhớ đến tên món hàng mỗi khi cần tìm mua.

Hiện nay, không phải chỉ có dân chúng ở thành thị xài đồ Nhật mà đến những dân chúng miền quê xa xôi cũng đã dùng nhiều máy điện, máy cày và máy duỗi tóc chạy ruộng.

Nhìn tổng quát hàng Nhật đang chiếm thượng phong trên thị trường miền Nam bỏ xa các loại hàng Âu Mỹ.

31 hãng phân phối hàng Nhật

Để điều khiển thị trường và phân phối hàng hóa kịp thời, các nhà buôn lớn của Nhật trông cậy vào 31 cơ sở đại diện thương mại của họ đặt tại Saigon,

Trong số 31 hãng này có khoảng 20 hãng lo mại hàng hóa, số còn lại thực hiện một số dịch vụ khác. Có những hãng như Japan Air Lines cung ứng dịch vụ chuyên chở, hãng Kawasaki Kisen, Mitsui O.S.K Lines, Nippon Yusen Kaisha chuyên chở hàng hóa đường thủy hãng Oversea Courier service lo về bảo chi, hãng Fuji Xerox Far East để sửa chữa máy móc, hãng Hazama Gumi một loại RMA của Nhật lo về việc xây cất, hãng Kitagawa Sangyokaton chuyên về vét bùn và trục trau chìm.

Những hãng khác đều là những cơ sở chỉ huy trực tiếp đạo quân hàng hóa « đổ bộ » thị trường VN. Trong số này có Daiwa Koozi, Noerra Trading Co chuyên nhập cảng xe gắn máy như Honda, Saigon electric Industries, Sanyo electric Trading Co, VN National Co chuyên về việc ráp tivi Sony, các sản phẩm đồ điện... Hai hãng lớn nhất hiện thời là Marubeni Corporation và Mitsui và Co.

The bank of Tokyo (nhà băng Nhật) cũng là một cơ sở trong số 31 hãng vừa kể ngoài những nghiệp vụ giữ tiền, đổi tiền v.v...còn để tại trợ cho một số nghiệp vụ đầu tư của Nhật tại đây.

Chủ nhân của 31 hãng đại diện chính thức vừa kể đều là người Nhật. Nhân công cộng tác cho các hãng này phần lớn là người VN trừ những chức vụ then chốt.

Tiếp tay với 31 ông chủ hãng đại diện của Nhật có đến hàng trăm nhà buôn người Việt và người Chợ Lớn. Các nhà buôn VN được nhận làm đại lý với một số huê hồng rất cao, vì thế thay vì nhận làm đại lý cho các công ty kinh doanh Tây hay Mỹ, những nhà buôn VN có khuynh hướng làm ăn với Nhật.

Nhiều nhà buôn VN đã nhờ dịch vụ trung gian phân phối hàng hóa Nhật đến các thành phố trên toàn quốc đã kiếm được đến hàng trăm triệu mỗi năm.

Dự đoán trong tương lai, có thể hàng hóa Nhật sẽ tiếp tục nở rộng thị trường nên rất nhiều đại công ty Nhật Bản đã nộp đơn xin phép chính phủ cho mở thêm hãng đại diện hay những cơ xưởng ráp máy móc tại chỗ.

Các loại hồ sơ này đang được xử lý, và có thể được chấp thuận Tuy nhiên trước đây công ty Hiệp Hưng Cholôn đã xin phép lập nhà máy ráp xe hơi Toyota tại VN nhưng đã bị dẹp bỏ.

Những đại diện người Nhật phần lớn đều sống ở VN rất lâu, nhiều kinh nghiệm, khôn ngoan và nhất là biết cho tiền nước rất ngọt nên làm ăn tương đối dễ dàng. Viên giám đốc các hãng Nhật tại Saigon được một viên chức ở Bộ Kinh Tế mô tả là «những hạng người tinh quái» trong nghề đi buôn.

Số thương vụ tăng hay giảm bảo đảm cho những viên giám đốc ngồi lại chức vụ của mình lâu hay mau. Hầu như không có ông giám đốc Nhật nào lại muốn trở về Nhật sau khi đã sống một thời gian ở VN. Một Nhật kiều sống tại VN khá lâu đã cho biết đời sống của một viên giám đốc đại diện hãng buôn Nhật bên này thật là nhàn hạ, mức sống cao gấp đôi hay hơn nữa so với đời sống tại Nhật trong một chức vụ tương tự.

Nếu «hoa hồng» thơm làm cho nhiều nhà buôn Việt khoái buôn bán với Nhật thì «ngoại bổng» cũng là điều hấp dẫn khiến ông đại diện Nhật không muốn rời bỏ VN, đó là chưa kể đến nhà cửa, xe cộ và những phụ cấp khác nữa.

Tính kế làm ăn lâu dài

Hàng hóa Nhật đã tràn ngập thị trường miền Nam, nhưng Nhật kiều ở VN vẫn còn rất ít so với số ngoại kiều đến từ các quốc gia khác.

Ngoài số người Nhật du lịch sang VN trời sụt, theo hội Nhật kiều tại VN cho biết thì số Nhật kiều hiện sinh sống tại VN có từ 380 đến 500 người.

Khoảng 40 người trong số đó đã sống tại VN từ thời thế chiến thứ hai kết thúc. Nhiều người đã nhập quốc tịch Việt như ông Tuzuki dạy Nhu đạo tại Đà Nẵng có vợ con người Việt hoặc như một thiếu phụ Nhật lấy chồng Việt hiện sống ở Tây Ninh.

Con số hơn 300 người còn lại sống tại VN trong khoảng vài ba năm trở lại đây thường là những người hiện đang làm cho 31 hãng Nhật kể trên.

Tính kế làm ăn lâu dài cho nên họ tổ chức rất chặt chẽ. Tất cả Nhật kiều đều vào hội Nhật kiều, tùy theo con đường phổ họ đang trú ngụ họ lập thành từng khóm. Mỗi khóm có khóm trưởng và các khóm viên. Trong những vấn đề chung, cần giải quyết tập thể họ thông báo cho các khóm tập họp bàn cãi và lấy quyết định chung.

Có khóm chỉ có một người và người đó làm trưởng khóm luôn. Đó là trường hợp của một người Nhật hiện sống trong khu vực Hải quân Công Xưởng. Những kẻ đến sau cùng ở trong một khu có thể gia nhập khóm có sẵn đó.

Tại Saigon, có tất cả 18 khóm rải rác khắp các khu như building Ông Tịch, Nguyễn công Trừ, Nam Nghi, khu Catinat.v.v...

Số người này duy trì tập tục riêng của người Nhật và thường tập họp nhau tại các sân «gôn» mỗi chiều thứ bảy.

VN trong thời bình sẽ thu hút nhiều Nhật kiều. Có lẽ nhìn thấy tương lai hứa hẹn đó mà riêng tại Saigon với khoảng 400 Nhật kiều đó, những đầu bóp giỏi của Nhật cũng lập ra được 3 quán cơm Nhật đó là các quán Tokyo đường Lê Lợi, Kyo đường Nguyễn Công Trừ, Fuji đường Hùng Vương.

Mặc dầu bị xem là «yếu» về nghệ thuật nấu ăn và bị chê không hợp khẩu vị của người Việt, món cơm nổi danh Tempura hay món Suki Yaki (bò nướng vi Nhật) vẫn «gạ» được rất đông thực khách người Việt.

Dân Nhật đang lo không có đất sống khi mà con số 100 triệu dân vẫn còn nhiều triển vọng gia tăng thì miếng đất VN là một nơi đang chú ý. Vài ba năm nữa, khi hết chiến tranh, người Nhật sang VN tìm đất sống có thể không khác gì hàng hóa Nhật hiện thời.

Bài học tốt cho người Việt

Đạo quân kỹ nghệ hùng hậu của Nhật sẽ xâm chiếm toàn thế giới. Đó là viễn tượng mà nhiều nhà phân tích về Kinh tế đã phác họa.

«Tinh thần kinh doanh của người Nhật, sự khéo léo để thích ứng và ý chí cương quyết của họ đối phó với sự thử thách của lịch sử là những đức tính khiến nước Nhật trong vòng 1 thế kỷ đã trở thành một quốc gia tân tiến» (nước Nhật ngày nay).

Cuộc xâm lăng kinh tế của Nhật nếu có cái hại là làm sạch túi người Việt và bóp chết những sản phẩm nội hóa trong trứng nước thì cũng có cái lợi là đề cao dân An Nam như một bài học tốt.

Chỉ có thể ngăn chặn một cuộc xâm lăng kinh tế khi nước mình đã có thể tiến tới tự túc. Dĩ nhiên thứ tự túc đó phải không là một thứ «tự túc nước bọt».

Nhật Bản xâm lăng thị trường thế giới

Không riêng gì ở VN, hiện nay hàng hóa Nhật đang xâm lăng thị trường thế giới. Sự xâm lăng của Nhật được trông thấy bằng sự có mặt của các doanh nhân Nhật trên các đô thị kinh tế, của vốn đầu tư Nhật trong các dự án kỹ nghệ quốc tế.

Các kỹ sư và công nhân Nhật có mặt xa riêng ở thủ đô Thái Lan tại siêu thị, sân chơi thể thao, trường học cho trẻ em Nhật. Đó trường Djakarta thủ đô Indonesia là chiếc xe Jeep của hãng Toyota đi thăm một công trường do kỹ sư Nhật điều khiển. Ở Tân gia Ba có xí nghiệp nhỏ do Nhật bỏ vốn, ở Liên bang Nam Phi, chính quyền đã trả gí biệt đãi người Nhật ngang hàng với người da trắng, trong khi các giống da màu khác bị kỳ thị. Ở Mỹ doanh nhân Nhật đã bỏ 60 triệu mỹ kim lập một xưởng khai thác gỗ ở Alaska, mà số gỗ đó sẽ được bán cho các xí nghiệp đồ gỗ ở bên Nhật! Tại thành phố Niuru, người Mỹ đếm được 2742 doanh nhân Nhật isan cư ngụ vào năm 1970. Họ đại diện cho 365 xí nghiệp Nhật bản, và kể cả vợ con họ thì

có thêm 3500 đàn bà trẻ em Nhật nữa. Một nửa số doanh nhân đó không biết nói một câu tiếng Anh nào.

Đạo quân Doanh Nhân của Nhật hiện nay đã thay thế các binh sĩ Thiên Hoàng ngày xưa, lo việc chinh phục thế giới.

Một bản thống kê năm 1970 cho biết mỗi ngày nước Nhật bán ra 44 triệu mỹ kim hàng hóa ra khắp thế giới. Một phần ba bán cho các nước Á Châu. Một phần ba bán cho Mỹ và một phần ba cho các xứ khác.

Đạo quân doanh nhân này cũng hiểu chiến không kém gì quân đội Nhật ngày xưa. Một nhà buôn Tàu ở Đailoan nói: «Không ai cạnh tranh nổi với con buôn Nhật. Ban ngày thương lượng không xong thì ban đêm họ tiếp tục» Một thương gia Mã Lai nói: «khi nào người Nhật thấy giá cả đưa ra sai lầm, họ giả bộ không hiểu tiếng Anh». Một viên chức chánh phủ Tàu gia Ba quả quyết: «Tin tức tình báo của hãng Mitsui

còn đầy đủ hơn cả CIA». Hãng cử 20 nhân viên đi nghiên cứu một dự án đầu tư. Họ thu lượm đủ thứ, từ giấy tờ, các câu chuyện làm ăn cho đến cả các câu nói đùa. Ở Thái Lan, người Thái than phiền: «người Nhật lập một tiểu đế quốc ở đây. Họ ăn đồ Nhật, uống lade Nhật, đọc báo Nhật, chơi golf với nhau, ăn cơm với nhau và học trường riêng của Nhật!»

Cuộc xâm lăng ôn hòa

Về kỹ nghệ kim khí, ngày nay Nhật đã vượt lên hàng thứ ba sau Hoa Kỳ và Nga Sô. Năm 1968, trong số 10 hãng sản xuất được lựa chọn là sản xuất thép nhiều nhất trên thế giới, có 3 hãng Nhật bản. (Yamata Iron and Steel, Fuji Iron Steel và Nippon Kokkan). Cũng trong năm đó, Nhật đã sản xuất 68.747.300 tấn thép nguyên chất, nghĩa là tăng 8,1% so với năm trước.

Ngoài kỹ nghệ đóng tàu mà Nhật Bản hiện đang đứng đầu trên thế

TƯỜNG HẢI

giới, kỹ nghệ chế tạo các sản phẩm cũng đã giúp rất nhiều cho sự phát triển kinh tế Nhật Bản. Trong số các sản phẩm quan trọng do Nhật sản xuất, có máy giặt, máy vô tuyến truyền hình và tủ lạnh hiện đang tràn ngập khắp các thị trường trên thế giới.

Năm 1966 Nhật đã đứng hàng ba trên thế giới sau Hoa Kỳ và Tây Đức về sản xuất xe hơi với số sản xuất 2,28 triệu chiếc.

Nhưng ngoại thương mới là vấn đề quan trọng nhất của Nhật Bản. Đất hẹp, dân đông, tài nguyên thiên nhiên ít, Nhật Bản phải trông vào sự mậu dịch với các quốc gia trên thế giới để có thể nuôi sống được hơn một trăm triệu dân.

Vì ngoại thương là vấn đề sống còn của dân Nhật nên Nhật Bản đã buôn bán với bất cứ nước nào trên thế giới, Cộng sản cũng như tự do. Tháng giêng 1969, Nhật Bản đã xuất cảng sang:

Hoa Kỳ	268	triệu MK
hàng hóa		
Thị trường chung		
Âu Châu	42	" "
Các nước		
Đông Nam Á	252	" "
Các nước C.S.		
Âu Châu	42	" "
Trung Cộng	325	" "

Tất cả những hàng hóa do Nhật xuất cảng trong năm 1968 lên tới 12.754 triệu Mỹ kim. Trong khi đó, Nhật chỉ nhập cảng hàng hóa từ các nơi với tổng số 10.223 triệu Mỹ kim. Như vậy, trong năm 1968 cán cân chi phí của Nhật trong việc mua bán hàng hóa, đã dư được 2.531 triệu MK.

Du nhập kỹ thuật tân tiến
Một trong các yếu tố quan trọng ảnh hưởng sâu xa tới sự phát triển

của nền kỹ nghệ Nhật Bản là người Nhật có một tinh thần học hỏi cao độ.

Người Mỹ chèn ép dân tộc Nhật trong nhiều năm dài thì chính trong thời gian đó người Nhật đã đạt một sự tiến bộ đáng kể trong việc thu nhận tất cả những tinh hoa của nền khoa học và kỹ thuật của Hoa Kỳ.

Đặc biệt là về vấn đề quản trị xí nghiệp, nhân viên, kế toán... Các công ty, xí nghiệp kỹ nghệ cũng như thương mại đều được tổ chức rập theo khuôn mẫu của người Mỹ nhưng đã được biến đổi, tinh luyện lại một phần nào theo tinh thần và hoàn cảnh của Nhật Bản.

Người Nhật đã thành công và làm điên đầu người Mỹ. Tại dụ điển hình là nghiệp vụ ngân hàng và các xí nghiệp.

Đối diện với sự thiếu thốn tư bản, của Nhật sau thế chiến các ngân hàng chính phủ Nhật đã cho nhiều công ty, xí nghiệp vay tới 80%, số vốn của công ty. Điều này trái ngược hẳn với những nguyên tắc của người Mỹ. Nhưng nhờ thế các công ty kỹ nghệ Nhật mới có thể sống và phát triển được.

Hiện tại, số nợ khổng lồ của công ty luyện thép Nippon ngang với ít nhất là 4 hay 5 số nợ của các công ty Mỹ hợp lại.

Hơn thế nữa, tỷ số tiền tiết kiệm của dân Nhật Bản cũng làm cho người Mỹ sửng sốt! Năm rồi, người dân Nhật đã dành được tới 19,4% lợi tức, trong khi đó, tỷ số cao nhất của người Hoa Kỳ chưa bao giờ vượt quá 07%!

Akio Morita, chủ tịch công ty Sony cho biết: «tiết kiệm là một câu châm ngôn của dân Nhật.»

Một yếu tố khác cũng quan trọng đáng kể là «chiến lược» của người Nhật nhằm tới những «khoảng cách kỹ thuật» đã làm tây phương hoảng hốt.

Tại dụ như về kỹ thuật luyện thép bằng Oxygen chẳng hạn. Người Áo mới phát minh ra phương pháp này là kỹ nghệ Nhật Bản đã chớp ngay lấy vì sự ích lợi của phương pháp này không phải là nhỏ, đã giúp được các công ty luyện thép một số tiền khổng lồ mỗi năm.

Trong khi tây phương còn đang đắn đo nghiên cứu kỹ lưỡng thì

tới hơn 80%, các công ty luyện thép của Nhật đã áp dụng phương pháp mới này rồi.

Một trường hợp khác là khoảng năm 1960, hãng xe hơi Toyo Kogyo Nhật Bản đã bỏ ra vài triệu kim để mua lại sáng chế về mô-nô-wankel của hãng xe Audi, Hoa Kỳ. Sau đó họ bỏ ra hơn 1 triệu Mỹ kim khác nữa để nghiên cứu và khai thác, sản xuất máy này.

Làm việc gay go trong hơn 10 năm trời, hiện tại hãng Toyo Kogyo sản xuất được hơn 100.000 máy Wankel và bán với giá 2000 MK, trong khi đó ở Đức, cũng máy này, giá là 4.000 MK. Trong năm này, hãng Toyo Kogyo sẽ sản xuất 10.000 chiếc máy Wankel và 32.000 chiếc trong số đó sẽ được xuất cảng.

Tiến sĩ Edwin O. Reischauer, một trong những học giả Mỹ nghiên cứu các vấn đề Viễn Đông và là giáo sư giảng dạy tại đại học nổi tiếng Harvard, từng là Đại sứ Hoa Kỳ tại Nhật từ 1961-1965, đã nhận định như sau:

«Thật là điều hết sức khôi ngô là qua sự giúp đỡ của chúng ta (Hoa Kỳ) và bằng những phương tiện hòa bình, ngày nay, Nhật Bản đã thực hiện được mục tiêu mà họ đã không thể thực hiện được bằng chiến tranh... Đó là một sự xâm lăng thế giới bằng... hàng hóa.»

Nhận định trên đây của Reischauer cho thấy rõ sự lo ngại thực của người Mỹ trước tiềm năng xâm lăng của hàng Nhật.

Đánh thức Mỹ Quốc dậy ngáy
Thiếu thốn hầu hết những nguyên thiên nhiên cần thiết cho một nền kỹ nghệ tân tiến, Nhật Bản buộc phải phát triển một mề ve mậu dịch quốc tế và chính là lý do đã khiến người Nhật trở thành những nhà buôn siêu quần của thế giới này — đi mua những nguyên liệu (len, bông, quặng và các kim loại, da sống, cao su nguyên chất, dầu, than, dầu nguyên chất...) đem đi chế biến một cách tinh vi thành những sản phẩm kỹ nghệ rồi đem ra bán lại để kiếm lời!

(Xem tiếp trang 25)

THIÊN HOÀNG HIROHITO một triều đại đầy vinh, nhục

Thiên hoàng Hirohito ngày nay, một ông vua và một nhà thực vật học.

Lên ngôi năm 1926, triều đại Chiêu Hòa (Showa) tới nay đã kéo dài 46 năm, và Thiên hoàng Hirohito, 71 tuổi, là một trong những vị nguyên thủ quốc gia đã trị vì lâu nhất thế giới hiện nay. Ông là vua của Đế quốc Nhật Bản và là một trong những vị vua hiếm hoi của thế giới hiện nay.

Nhưng Hirohito lại là vị quốc trưởng trải qua nhiều vinh nhục nhất trong lịch sử. Dưới triều đại của ông, nước Nhật đã

trở thành một cường quốc ở Thái Bình Dương, xâm chiếm Cao Ly, đảo Mãn Châu, đổ bộ vào Trung Hoa, làm chủ các xứ Đông Dương, Miến Điện, Mã Lai, đuổi người Anh khỏi Hồng Kông, Tân Gia Ba, đuổi Mỹ khỏi Phi Luật Tân, đuổi Hòa Lan khỏi Indonesia...

Thiên hoàng của một nước bại trận, Hirohito phải thân hành tới đại bản doanh tướng Mc Arthur, tư lệnh quân đội Mỹ chiếm đóng nước Nhật (1945)

Hirohito trong bộ triều phục, lễ đăng quang năm 1926.

Ngày nay vua Hirohito sống cuộc đời giản dị của một nhà sinh vật học chuyên về sinh vật dưới biển. Mỗi tuần ngài làm việc 2 buổi trong phòng thí nghiệm, mỗi năm vua và hoàng hậu cày lúa và gặt lấy trên một thửa ruộng trong hoàng cung. Con trai lớn là thái tử Akihito, 38 tuổi cũng chuyên khảo cứu hải sinh vật học. Con thứ là Hitachi, 35 tuổi là một nhà động vật học. Con gái út, công chúa Suga làm việc ở Prince Hotel, Tokyo. Năm ngoái Nhật hoàng và hoàng hậu Naguko đi thăm một vòng thế giới. Qua Hòa Lan và Anh, nhà vua bị dân chúng ném đá phản đối. Người ta chưa quên mối hận thời đại chiến thứ hai.

Hirohito trong bộ quân phục, đi thị sát quân đội Nhật, trong thời đại chiến thứ hai.

SAMURAI NHẬT THỜI NAY

SOICHIRO HONDA: Một nhân vật quá nổi tiếng đối với người VN nhưng ít người biết mặt. Trên thế giới ngày nay cứ 3 chiếc xe gắn máy thì một chiếc mang nhãn hiệu Honda. Xuất thân là con nhà thợ rèn, ông lập một xưởng nhỏ chế tạo dụng cụ máy móc. Nhưng năm 1945, Mỹ ném bom xưởng Nhật phá hủy hoàn toàn cơ xưởng của ông ta. Tới năm 1947, khởi sự bằng hai bàn tay trắng, ông lập công ty «Honda Motor», và tới nay thì mỗi năm ông sản xuất trên 2 triệu xe gắn máy và xe hơi.

Năm nay 68 tuổi, ông Honda trông vẫn còn tráng kiện như chiếc Honda 500 mà ông đang cưỡi trong một cuộc trưng bày tại Pháp.

Hiện nay ở VN có trên nửa triệu chiếc xe Honda đang chạy. Những thanh niên Việt Nam đang cưỡi xe Honda có thể suy ngẫm về cuộc đời của Hiệp Sĩ Samurai này, để rút một tấm gương về tánh kiên trì và cần mẫn tiến tới thành công.

Ông không biết nói một thứ tiếng ngoại ngữ nào ngoài tiếng Nhật, nhưng cái tên Honda của ông Soichiro ngày nay lại là một ngôn ngữ quốc tế.

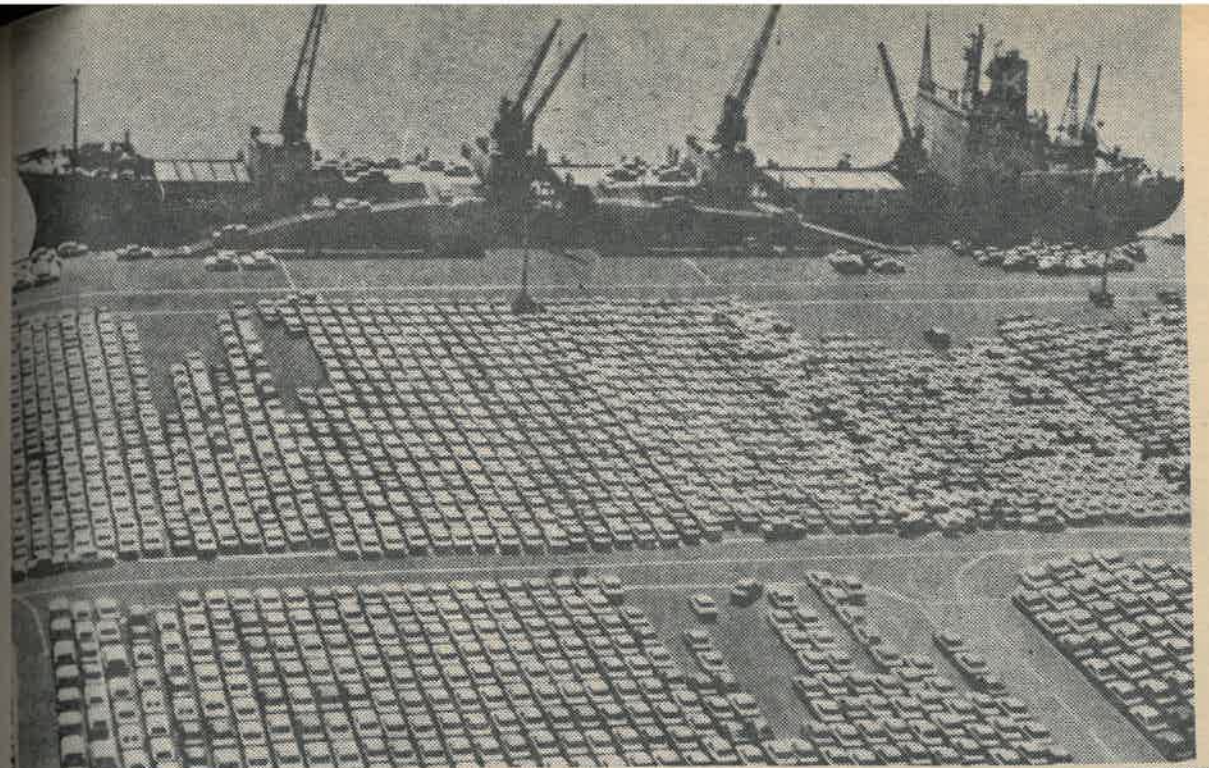
Trước đây 3 năm, một lãnh tụ sinh viên hữu phái ở Nhật, ông Suji Doi sang thăm Saigon. Ngay nhiên trước số lượng xe Honda tràn ngập đường phố Saigon, anh Suji Doi bảo: «Ông Honda này kiếm lời biết bao nhiêu ở xứ Việt Nam này! Ông ta phải biết ơn VN! Tôi sẽ về nước Nhật đề nghị ông ấy bảo trợ cho một chương trình giúp đỡ cho nhi chiến tranh». Không biết ông Suji Doi có gặp mặt được ông Honda bao giờ chăng; Nhưng hiện nay chưa thấy một chương trình như vậy, trong khi xe gắn máy hiệu Honda bắt đầu nhập Saigon thì xe hơi Honda đã bắt đầu tấn công.

Akio Morita

Bên cạnh tên Honda, một nhãn hiệu rất quen thuộc với khách hàng VN nữa là tên Sony.

Chủ nhân ông lớn nhất của Sony là Akio Morita. Riêng gia đình Morita có 130 triệu mỹ kim vốn hùn trong công ty Sony, là phần hùn lớn nhất tuy chỉ chiếm 10,3 phần trăm vốn.

Mỗi ngày ông Morita làm việc 12 giờ, dù ở Nhật hay đi ngoại

quốc. Khi ở ngoại quốc thì ông ngoài giờ làm việc, giờ nghỉ ngơi thú vui giải trí chính của ông là đi thăm các gian hàng trưng bày hàng Sony. Hàng Sony toàn là đồ điện tử, từ radio, transistor đến cassette, truyền hình và các đồ điện tử khác. Khách hàng của Sony ở ngoại quốc rải rác trên 147 quốc gia, kể cả khối cộng sản. Giá bán ở ngoại quốc rẻ hơn giá bán ở Nhật? Phi hành gia Appollo lên mặt trăng cũng dùng một máy ghi hình video-tape do Sony sản xuất.

Những Samurai thời nay

Không phải chỉ có những Honda và Morita, chủ nhân ông giàu có, các doanh nhân cỡ nhỏ của Nhật bản hiện nay có mặt khắp thế giới. Họ có mặt ở sa mạc Á Rập hay cánh đồng bằng Tây Bá Lợi Á, trong các hầm mỏ ở Gia Nã Đại và rừng cây ở Alaska.

Phần lớn các doanh nhân Nhật ngày nay là dòng dõi của các vị

lãnh chúa và hiệp sĩ Samurai thời xưa. Trước khi nước Nhật canh tân, vào giữa thế kỷ 19, các lãnh chúa chia nhau làm chủ nhân ông của nước Nhật.

Thiên Hoàng ngự trị trên các lãnh chúa nhưng quyền hành không có là bao.

Kể từ khi vua Minh Trị (Meiji) tuyên bố chính sách mới canh tân nước Nhật, các lãnh chúa địa phương vì lòng ái quốc, tự giảm bớt quyền hành để theo lệnh Thiên Hoàng.

Từ bỏ nghề cầm gươm và súng các giới hiệp sĩ và võ sĩ đạo Nhật bản bắt tay vào việc phát triển xứ sở.

Họ vẫn giữ được truyền thống của võ sĩ đạo: hiếu chiến, trung thành và làm việc cũng hăng như ăn chơi. Ngoài giờ làm việc, họ họp nhau trong các trà đình với các nàng Gheisa phục rượu, để bàn chuyện làm ăn, hoặc ngâm mình thoải mái trong các bồn tắm nước nóng.

Các Doanh Nhân và hàng hóa Nhật bản đang xâm lăng hoàn cầu. Hình trên cùng là những chiếc xe của hãng Toyota đang xếp hàng trên hải cảng Nagoya, sửa soạn lên tàu xuất cảng. Hình trên là hai doanh nhân Nhật Bản đi thăm đô thị trường tại Mạc Tư Khoa — Nga sô. Hình bên: Doanh nhân Nhật trên sa mạc Á Rập, thăm dò thị trường bán xe cho các nước Trung Đông.

Akio Morita, chủ nhân ông hãng Sony, và các con.

Ngoài giờ làm việc, các doanh nhân Nhật bản có thú vui cổ truyền là tắm nước nóng với các cô gái phục dịch.

QUỐC TẾ

Đêm và ngày

Một phát minh về điện khí của Hoa Kỳ từ nay có thể giúp cho các nhân viên cảnh sát, cứu cấp, cứu hỏa hoạt động dễ dàng hơn ban đêm. Đó là một chiếc đèn xách tay được đặt tên là Súng Đèn (Light Gun) phát ra ánh sáng cực mạnh đã được nhà Perma-volt Transformers của Hoa Kỳ chế tạo. Súng Đèn nhỏ hơn hộp điện thoại, nhẹ chừng 1 ký, người ta có thể xách theo và sử dụng dễ dàng. Đặc biệt Súng Đèn phát ra một ánh sáng 130.000 nến, có thể soi sáng cả một tòa nhà 20 tầng hoặc một góc phố. Ánh sáng đèn chiếu ra mạnh đến nỗi mắt người không thể nhìn vào đèn được, do đó cây đèn này sẽ rất hữu ích cho cảnh sát khi bao vây bắt cướp ban đêm. Đường xa 200 thước người ta không thể nhìn thấy người cầm đèn, ánh sáng của đèn này còn chiếu qua được cả khói và sương mù.

Chia tiền

5 chàng du kích Ả Rập ở trong Mặt Trận Giải Phóng Palestine tổ chức đánh cướp 1 phi cơ chở khách của công ty Lufthansa, tuy thành công trong việc đòi công ty hàng không này chuộc 5 triệu đô-la lấy lại phi cơ nhưng sau đó đã gặp rắc rối. Trước hết, chánh phủ xứ Nam Yemen, nơi 5 chàng này đem phi cơ cướp được tới đậu nhờ, đòi 5 chàng phải chia 1 triệu đơn tiền chuộc mới cho phép ra đi yên ổn. Hậu quả thứ hai là khối lãnh đạo Mặt Trận GP Palestine bị chia rẽ trầm trọng vì hành động đánh cướp và đòi tiền chuộc có vẻ gượng-tòn này. Năm trước đây Mặt Trận GP Palestine đã làm cả thế giới chấn động vì vụ cướp 4 phi cơ chở khách của Âu Mỹ đem đến sa mạc Jordanie, cái gì làm nhiều quá cũng trở thành nhàm kể cả những vụ đánh cướp phi cơ.

Một kiểu làm tiền mới tinh

Sau những vụ cướp phi cơ đang hay vì mục đích chính trị trong những ngày đầu tháng 3-72, ở Hoa

Kỳ lại phát sinh ra một kiểu khủng bố làm tiền mới toanh. Nạn nhân của kiểu làm tiền này vẫn là những hãng hàng không và hành khách phi cơ.

Một tên khủng bố vô danh gọi đây nói đến công ty Trans World Airlines cho biết y đã đặt 4 trái bom nổ chậm trong 4 phi cơ trong số 239 chiếc phi cơ chở khách bay thường xuyên mỗi ngày của công ty này. Tên khủng bố đòi công ty TWA phải nộp cho y số bạc 2 triệu đô-la, y sẽ chỉ chỗ cho đến lấy những trái bom nổ chậm đó trên 4 phi cơ. Nếu không, tất nhiên là bom sẽ nổ khi phi cơ đang bay và số tiền bồi thường nhân mạng cho hành khách do công ty phải chịu sẽ còn cao hơn số 2 triệu đô-la và nếu để tai nạn đó xảy ra, công ty này có thể sẽ mất hết hành khách.

Đây là lần thứ nhất ngành hàng không của Hoa Kỳ, và cũng có thể nói là của cả thế giới, bị tổng tiền kiểu đặc dị này. Và tên tổng tiền không phải chỉ đe dọa suông hay nói bịp. Vì trong vòng hai tiếng đồng hồ sau khi y gọi đây nói tới báo tin và đòi tiền, nhân viên điều tra chất nổ của công ty phối hợp với cảnh sát tìm thấy một trái bom nổ chậm đặt trên một chiếc phi cơ TWA nằm chờ khách ở Las Vegas. Khi bị khám phá, thời gian chỉ còn 12 phút nữa là trái bom này nổ.

18 tiếng đồng hồ sau một trái bom khác phát nổ trên một phi cơ khác của TWA đậu ở phi trường Nữ Ước. Rất may là phi cơ này cũng đang chờ bay nên không có ai thiệt mạng. Trái bom này được làm bằng một chất plastic có tên là C.4. Chất nổ này được quân đội Hoa Kỳ dùng nhiều và người ta nghĩ rằng kẻ chủ mưu có thể đã kiếm được C.4 trong số vũ khí được gửi sang Việt Nam. và người biết dùng nó phải là cựu quân nhân, có thể là cựu quân nhân từng tham chiến ở VN về nước và vào làm việc trong công ty TWA, vì cả hai trái bom đã nổ

và được tìm thấy đều được đặt trong phòng phi tiêu ở đầu phi cơ.

Tuy đã phát hiện được 2 trái bom nhưng vẫn còn 2 trái chưa thấy, nên theo lời đòi hỏi của kẻ tổng tiền, Tổng Giám Đốc TWA cho 1 phi cơ nhỏ mang số bạc 2 triệu đô-la bỏ sẵn trong 1 túi vải nhà binh đến đậu chờ ở phi trường Atlanta. Nhưng phi cơ mang tiền này tới đậu ở nơi hẹn hơn 4 tiếng đồng hồ không thấy ai xuất hiện nhận tiền. Có lẽ vì tên làm tiền không đại gì thò mặt ra để cho nhân viên FBI thộp cổ. Lúc đó có tới 40 nhân viên FBI phục ở quanh chỗ phi cơ này đậu.

Xuống tóc
Cựu Ngoại Trưởng THANAT KHO MAN của Thái Lan sau khi bị phe đảo chính đưa ra khỏi chính quyền, đã xuống tóc đi tu trong một ngôi chùa gần Bangkok. Trong hình Sư ông Thanat một tay dắt bà thân mẫu, một tay bưng bình khất thực đi xin ăn trong thành phố. Tuy nhiên, đây chỉ là một cuộc tạm tu mà thôi. Người Thái cũng như người Mên rất trọng đạo Phật. Họ thường bỏ mình vào chùa tu vài tháng để suy tư, hối cải, hướng thiện và gần Phật.

Hậu quả của vụ tổng tiền này là tinh thần hành khách bị giao động nặng nề. Số hành khách đáp phi cơ trong tuần qua giảm đi 1 phần 3 trong khi, các văn phòng bảo hiểm nhân mạng cho hành khách ở những phi trường thu tiền đóng bảo hiểm túi bụi.

Những vụ đặt bom tổng tiền kiểu này phụ với những vụ cướp phi cơ đang bay, đe dọa nặng nề ngành hàng không thương mại của Hoa Kỳ. Chưa biết chính phủ Nixon sẽ có biện pháp hữu hiệu gì để đối phó.

Vàng, Nhật và Tàu

Lo sợ trước tương lai bất trắc của chế độ quốc gia ở Đài Loan và số phận đồng tiền Đài Loan, dân Đài Loan đang đua nhau mua vàng, trữ vàng. Giá vàng ở Đài Loan tăng cao và số vàng lậu từ Hồng Kông đưa vào Đài Loan cũng gia tăng nhảy vọt. Thường thường mỗi năm số vàng lậu đưa từ Hồng Kông vào Đài Loan là 5 tấn. Sau ngày T.T Nixon sang Bắc Kinh, số vàng lậu vào Đài Loan mỗi tuần đã là 1 tấn.

Hầu như tất cả mọi người ở Đài Loan đều mua vàng. Giới công tư chức là giới nghèo tiền nhất cũng cố gắng thủ vài lạng vàng như ai.

Trong khi đó có tin Nhật Bản đang chuẩn bị lắp một đường xe lửa và bán xe lửa cho Trung Cộng. Đường xe lửa này sẽ nối liền Bắc Kinh với Quảng Đông và Công ty Tolyu Car của Nhật sẽ phụ trách việc này.

Quân y sĩ lên giá

Các y sĩ phục vụ trong quân đội đang được o bế hết nước. Nhưng đây là quân y sĩ quân đội Hoa Kỳ chứ không phải VN. Hiện nay Ngũ Giác Đài đang thực hiện chương trình hạn chế quân dịch tức là thanh niên Hoa Kỳ sẽ phải đi lính rất ít, nên người ta sợ rằng đến giữa năm 1973, quân đội Hoa Kỳ sẽ thiếu bác sĩ, quân y. Do đó các chuyên viên quân sự đang đặt một kế hoạch tuyển mộ quân y sĩ với tiền thưởng khá lớn. Được biết 1 y sĩ nhập ngũ có thể được hưởng mỗi năm số tiền 16.000 mỹ kim nếu ký hợp đồng nhập ngũ

6 năm, nhiều y sĩ khác có thể được hưởng mỗi năm 1.000 đô-la ngoài tiền lương sĩ quan theo cấp bậc của họ.

Mãi dâm

Đây là chuyện gái mãi dâm ở Ý Quốc. Trước đây mãi dâm là một nghề hợp pháp ở Ý, nhưng từ năm 1958, Quốc Hội Ý biểu quyết loại nghề xưa như trái đất này ra khỏi vòng pháp luật, tức mãi dâm ở Ý không còn đóng thuế nữa. Những nhà hành nghề mãi dâm trong các thành phố bị đóng cửa, và nhiều người lạc quan cho rằng như vậy là nghề này sẽ dần dần đi đến chỗ tuyệt diệt ở Ý.

Nhưng sự thực không như thế, bị cấm hành nghề công khai trong những nhà chứa có giấy phép, các cô gái mãi dâm Ý đã tổ chức những sở hành nghề riêng. Và tình trạng này còn tai hại cho xã hội Ý hơn là thời mãi dâm được kiểm soát công khai nhiều. Đa số những cô gái mãi dâm Ý đều hành nghề ban đêm trên những bãi đất trong ven những xa lộ ngoài thành phố. Các nàng dựng lều, cắm trại và đốt lửa để cho đỡ lạnh ban đêm. Những nơi có các lều mãi dâm này thường cuốn theo những xe cộ phê, sáng ục và trầm th u hàng loạt vật khác. Cảnh sát Ý không có cách nào hữu hiệu đối phó với nạn mãi dâm lang thang này, luật Ý không cấm các công nhân cắm trại ban đêm cạnh xa lộ.

Mới đây Cảnh sát Ý tìm được một biện pháp để làm khó các cô gái mãi dâm này. Đó là việc bắt các cô vì tội «đốt lửa» bên xa lộ. Theo luật pháp, những kẻ đốt lửa bên xa lộ có thể bị tù tới một tháng hoặc phạt tiền tới 135 đô-la.

Triết lý Đời của Ingrid Bergman

Cô đào điện ảnh Ingrid Bergman, người từng nổi tiếng khắp thế giới cách đây 20 năm, vừa được báo chí Hoa Kỳ nhắc đến nhiều khi nàng trở lại Washington đóng vai chính trong vở kịch «Captain Brassbound Conversion». Năm nay Ingrid 55 tuổi. Nàng nói với các phóng viên đến phỏng vấn: «Tất cả những gì có thể viết được về tôi và đời tư của tôi đều đã được

Cô đào Ingrid Bergman.

viết hết rồi... Nhưng các ký giả vẫn cứ kéo tôi bao vây nàng. Ingrid Bergman trình bày với 1 ký giả triết lý sống của nàng như sau:

Đừng bao giờ coi chuyện gì quan trọng quá, luôn luôn đối xử tốt hiền với tất cả mọi người, hãy cười nhiều và đừng làm phiền đến ai...

TỰ VẤN

THỜI SỰ TRONG NƯỚC

ỦY HỘI QUỐC TẾ DỌN RA HÀ NỘI?

Kể từ khi xử Ấn Độ của bà Indira Gandhi nâng quan hệ ngoại giao với Cộng sản Bắc Việt lên hàng đại sứ hồi đầu năm nay, mối bang giao giữa Ấn Độ và VNCH hầu như đã hoàn toàn trở nên lạnh nhạt. Chánh phủ VNCH đã quyết định coi như không có phái đoàn Ấn trong UHQT, trong lúc đó nhiều cuộc biểu tình bãi Ấn do nhân viên VN làm việc cho phái đoàn Ấn trong UHQT và thanh niên VN chủ xướng đã được phát động nhằm phản kháng hành động thiên vị này của Ấn Độ.

Tuần qua trong lúc tin tức cho thấy có thể gần 40 nhân viên phái đoàn Ấn Độ sắp hết hạn lưu trú tại VN sẽ không được gia hạn lưu ngụ thì khoảng 100 nhân viên VN làm việc cho UHQT đã phát động một cuộc biểu tình căng biểu ngữ trước trụ sở phái đoàn Ấn Độ và ra tuyên ngôn đòi bãi chức chủ tịch UHQT của Ấn Độ.

Những người biểu tình đã tố cáo các nhân vật trong phái đoàn Ấn là gián điệp, là những kẻ phá hoại và đòi hỏi một chủ tịch khác thay Ấn Độ. Ngoài ra bản tuyên ngôn được phân phát đã tố cáo Ấn Độ là tay sai của Cộng Sản và hiện đang liên kết với kẻ thù của nhân dân VN ngang nhiên tiếp tay cho bọn CS xâm lăng miền Nam.

Hành động chống đối nói trên của nhân dân VN đã làm chánh phủ Ấn Độ bức tức ra mặt. Trong một cuộc điều trần trước Quốc hội Ấn Độ tại thủ đô Tân Đề Ly, ngoại trưởng Ấn Swaran Singh đã tuyên bố rằng việc dời trụ sở UHQT từ Saigon ra Hà Nội không phải là không thể có nếu chánh phủ VNCH tiếp tục gây khó khăn cho việc điều hành của Ủy Hội. Ngoại trưởng Singh cũng tỏ ý hy vọng chánh phủ VNCH sẽ áp dụng các biện pháp hữu hiệu để ngăn chặn những vụ biểu tình tương tự trong tương lai.

Tướng cũng nêu nhắc lại khoảng 10 năm trước đây, UHQT đã phải dẹp tiệm cuốn gói rời khỏi Hà Nội sau khi Ấn Độ và Gia Nã Đại trong UHQT ký vào một phúc trình xác nhận CSBV xâm lăng VNCH. Thời thế đổi thay, ngày nay, Ấn Độ bắt tay với Nga Xô để chống lại thế liên minh Hoa Kỳ TC, do đó không ai lấy làm lạ khi Ấn Độ vì quyền lợi riêng tư phải thừa nhận CSBV mặc dầu trong chức vụ chủ tịch UHQT Ấn Độ cần phải giữ một thế vô tư Trung Lập.

ẤN QUANG Cố gắng tìm hòa bình

Tuần qua, một tập tài liệu mật dài 18 trang đánh máy của Thượng Tọa Huyền Quang đã tiết lộ hàng loạt trở lực về người, tài chánh, cơ sở trên đường hành đạo mà Giáo Hội phải đối đầu.

Nhằm giải quyết thiếu hụt tài, chánh, tài liệu đề nghị giáo hội nên kinh doanh bằng các tổ chức đóng phim, thu nhạc, xuất bản sách báo, thêm vào đó, các tăng sĩ đi làm sẽ góp nửa số lương vào Phật học viện.

Về nhu cầu cán bộ, tài liệu nhận định rằng mọi tu sĩ theo học ở trong nước hay ngoại quốc sau khi thành tài phải ưu tiên phục vụ Giáo Hội theo khả năng của mình, còn giờ rảnh rỗi làm việc bên ngoài. Một phần khác của tài liệu phơi trần sự tệ hại trong đường lối đào luyện tăng ni của Giáo Hội. Cho đến nay, các cơ sở địa phương ở ạt gửi đệ tử về Saigon tu học mà thiếu hẳn một chương trình yểm trợ họ đúng mức về nơi ăn ở, tinh thần. Để chấn chỉnh các khuyết điểm trên, tài liệu đòi hỏi các nhà lãnh đạo Phật giáo trung ương mở một đại hội tăng ni nội trong năm nay.

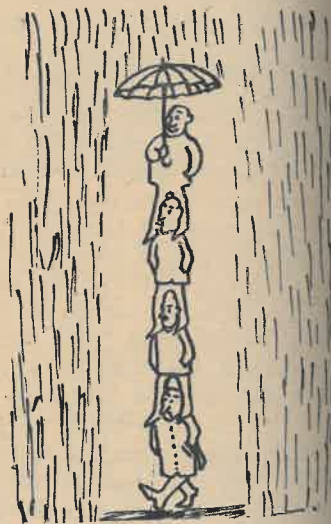
Người ta còn nhớ cách đây ít lâu, nội bộ Phật giáo Ấn Quang đã được báo chí mô tả là chìm đắm trong khủng hoảng do những va chạm này lửa giữa các lãnh tụ trung ương cao cấp. Thượng Tọa Thiện Hoat tố cáo đích danh Thượng

Tọa Quảng Liên là kẻ phá hoại Phật giáo. Ông cũng kịch liệt buộc tội Thượng Tọa Quảng Liên (hiện là Hiệu Trưởng trường Trung Học Bồ Đề) đã bôi nhọ Thượng Tọa Huyền Quang bằng cách tố cáo TT Huyền Quang dính líu với một nữ Phật tử. Sự phản pháo của Thượng Tọa Quảng Liên càng khơi rộng niềm hoang mang trong dư luận Phật tử.

Tuy phải đương đầu với khó khăn dồn dập, giáo hội Ấn Quang vẫn tỏ ra quyết tâm mạnh mẽ các nỗ lực nhằm tìm kiếm hòa bình cho VN.

Tuần qua Thượng Tọa Huyền Quang đã rời VN đi Genève tham dự hội nghị tôn giáo thế giới. Tại đây Thượng Tọa Huyền Quang sẽ thuyết trình đề tài: Sự đóng góp của Phật giáo cho VN, trong đó người ta tin rằng ông sẽ triển khai đầy đủ giải pháp của giáo hội Ấn Quang nhằm chấm dứt chiến cuộc VN...

Cũng nhân chuyến xuất ngoại này, theo sự tiết lộ của khối Phật giáo, Thượng Tọa Huyền Quang có mang theo tuyên cáo kêu gọi LHQ cấp thời chỉ định một số quốc gia

trong lập đề kiểm soát ngưng bắn tại VN, sau khi một thỏa hiệp về Đông Dương thành tựu.

Trên đường đi Genève, Thượng Tọa Huyền Quang sẽ qua Ba Lê gặp thượng tọa Nhất Hạnh, trưởng phái đoàn Phật giáo Hải ngoại. Hai ngày trước khi sứ giả Huyền Quang rời VN, giáo hội Ấn Quang đã họp và duyệt kết toàn bộ mọi giải pháp của cả phía Quốc gia và Cộng Sản về VN từ trước đến nay.

Ngoài ra, tin úp mở từ Ấn Quang tiết lộ rằng thượng tọa Thiện Minh cũng sẽ có mặt tại Genève với một nhiệm vụ đặc biệt.

NGHỊ SĨ

Chủ tịch Huyền ra tuyên bố

Từ nhiều năm nay, miền Nam đã đưa ra nhiều sáng kiến nhằm tìm giải pháp chấm dứt chiến cuộc hiện nay. Nhưng tất cả đều do hành pháp chủ động, trong lúc đó Quốc Hội, cơ quan đại diện toàn dân gồm Thượng và Hạ Viện, thì lại giữ một thái độ im lặng gần như thụ động.

Tuần qua, nghị sĩ Nguyễn văn Huyền chủ tịch Thượng Viện đã đánh tan thái độ im lặng đó bằng cách đưa ra một bản tuyên bố về hiện tình đất nước, trong đó ông nhấn mạnh rằng «miền Nam VN đã tự do đặt ra một bản Hiến Pháp, theo đó chỉ những đại diện dân cử hợp pháp, đặc biệt các vị dân biểu và nghị sĩ Quốc Hội, mới có quyền phát ngôn chánh thức thay mặt nhân dân.

«Cho dầu có thiết tha đến mức nào về vấn đề hòa bình và ước vọng đạt tới một giải pháp thương nghị cũng không ai được phép hành động ngược lại Hiến Pháp vì bản văn ấy chính là ý muốn của nhân dân miền Nam, nhờ đó mà tình hình nước nhà trước đây đã được ổn định.»

Trong bản tuyên bố này nghị sĩ Nguyễn văn Huyền cũng đề cập đến vấn đề quyền dân tộc tự quyết và coi đó như là căn bản để giải quyết cuộc chiến hiện nay. Theo ông, những nguyên tắc nêu lên trong thông cáo chung ngày 27.2.72 giữa Hoa Kỳ và Trung Cộng nói

được là một căn bản hợp lý, miễn sao không có sự thiên lệch trong việc áp dụng hay giải thích những nguyên tắc ấy. Tuy nhiên ông cũng nhấn mạnh rằng căn bản của vấn đề vẫn là hiệp định Genève 1954 và phải chiếu theo đó mà xác định quyền hạn của đôi bên để đi đến một sự tôn trọng chân thành đúng mức những quyền ấy.

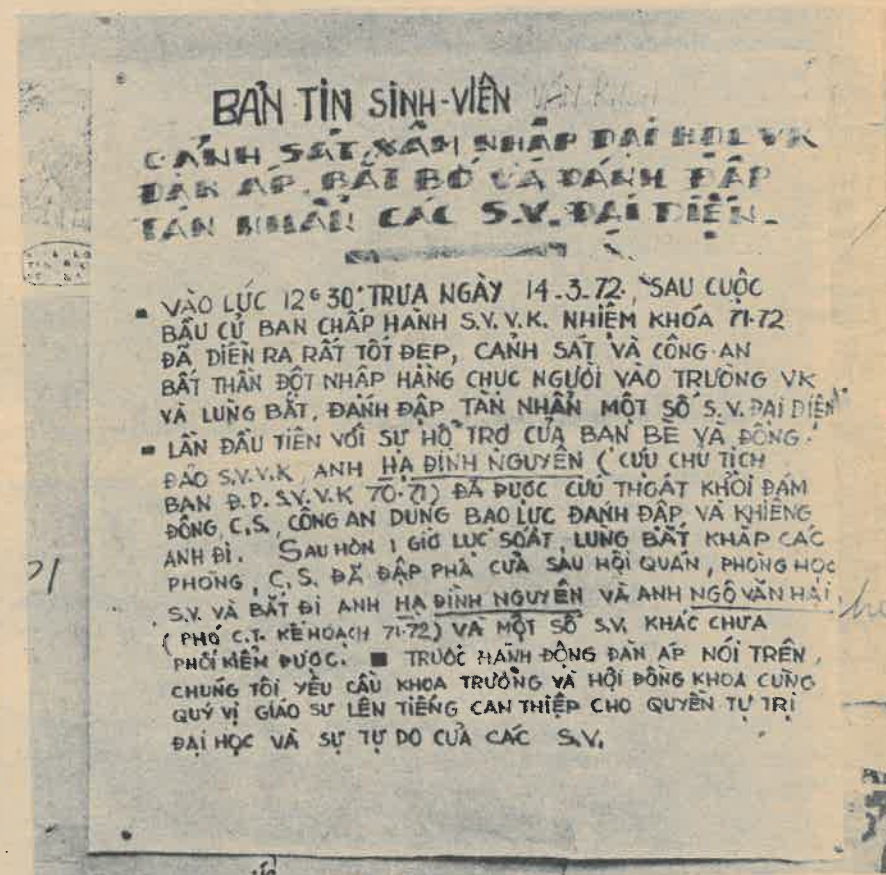
Ngoài ra ông còn nói đến vấn đề không liên kết hay thái độ trung lập của một khu vực nào trên bản đồ, theo đó điều quan trọng là phải để cho các quốc gia liên hệ có tiếng nói của họ và có quyền định đoạt về số phận của họ.

Việc Chủ tịch Huyền đơn thương độc mã ra tuyên bố về hiện

tình đất nước nói trên đã gây nhiều sôi nổi trong chính trường và báo giới. Có người đồng ý lập trường trong bản tuyên bố nói trên có người coi đó chỉ là công cụ của Hành pháp nhằm đạt đến mưu toan nào đó. Riêng một vài dân biểu thì than phiền phản ứng của NS Huyền quá chậm so với đề nghị 8 điểm do VNCH và Hoa kỳ công bố hồi trước Tết.

Theo kế hoạch hòa bình 8 điểm này thì Nghị sĩ Huyền, Chủ tịch Thượng viện, sẽ cầm quyền Tổng thống sau khi Tổng thống Thiệu từ chức để lo tổ chức một cuộc bầu Tổng thống khác, trong đó mọi phe phái, kể cả Mặt trận GPMN, đều được tham dự.

□□□

Tuần qua, Cảnh sát đã vào sân trường Đại Học Văn Khoa để bắt đi một số SV trong đó có SV Hạ đình Nguyên và Ngô văn Hai. SV Nguyễn hơn, động chặt chẽ với SV Huỳnh tấn Mầm trước đây.

Vụ bắt bớ này đã đưa đến việc bãi khóa của toàn thể SVVK hồi thứ bảy tuần rồi.

Hình trên là bản tin viết tay được dán tại ĐHVK tường thuật vụ bắt bớ

Còn gì vui bằng được gặp lại bạn cũ dù chưa từng biết mặt nhau. Khoảng thời gian từ «Đời» đến «Đời» cũng khá lâu, thế mà các bạn vẫn chưa quên tôi, thật muôn vàn cảm kích. Duyên văn nghệ là duyên đẹp, phải không các bạn? Đời sống quân ngũ làm cho ta tạm xa cách, nhưng lại gặp nhau thường qua trang báo, kẻ cũng còn may.

Hôm nay chúng tôi được dịp xem lại ảnh cũ và mới của các bạn ảnh tài tử hiện còn trong quân đội. Dù là lính, ảnh của các bạn khai thác lại là ảnh «dân sự». Hôm nào các bạn thử dùng đề tài quân sự để «đời món» nhé.

YÊN NGHỈ

của : Nguyễn công Thành
K.B.C 4002/7

Bức ảnh tuy đã phai màu, nhưng rất khả vãng. Một đoàn thuyền neo lại và nhứt là một số lớn thuyền gác mũi lên bờ cát thì nhứt định là làm «reo», không thêm ra khơi. Không một bóng người lại vắng thì nhứt định là chúng nghỉ yên, tuy chỉ nghỉ ngắn hạn thôi.

Trong ảnh này bạn Thành đã tạo vài tương phản lý thú như hai thuyền ở dưới nước đối chiếu lại số thuyền gác mũi lên bờ. Hai cột buồm trơ trụi bên trái đối lại một số cột buồm bên mặt có phoi lưới. Bạn đã khéo léo cắt xén ảnh để các khoảng cách từ biển ảnh vào cột buồm và khoảng cách giữa cột buồm với nhau không đều đặn thành ra ảnh khá linh động dù yên nghỉ. Ngoài ra hàng lưới đen trên các cột buồm bên mặt đã giữ thăng bằng cho ảnh, như đem trọng lượng để thêm bên cánh mặt để thuyền đỡ chúi xuống nước. Nếu không, góc mũi của thuyền hợp với hai thân thuyền đen bên mặt có thể làm cho người ta có cảm tưởng ảnh đổ về bên trái dù đường chân trời vẫn thẳng. Rất tiếc bạn không dùng kính lọc màu để làm cho trời sậm xuống và bãi cát góc mặt dưới đỡ trắng một cách yếu ớt.

Đề nghị bạn Thành, nếu có cơ hội gặp lại cảnh cũ, thử xé dịch qua mặt, để chụp hình một dãy ghe trườn lên bờ và thật nhiều cột buồm phoi lưới đen, tạo đường bố cục nằm dọc suốt chiều dài của ảnh xem sao.

(Xem tiếp trang 50)

«Yên nghỉ» của Nguyễn công Thành

«Mặc cả» của Nguyễn Mỹ Ái Linh

THỂ QUỐC TẾ CỦA NHẬT

Nước Nhật hiện nay là một cường quốc kỹ nghệ hàng ba trên thế giới. Nếu Nhật cứ được đi theo chiều hướng đó, thì không mấy lúc Nhật sẽ là «nghề» giữa các cường quốc Âu Mỹ.

Nhưng nay thì Nhật không còn được yên tâm bành trướng kỹ nghệ hòa bình nữa, chiếc dù quân sự chính trị của Mỹ sẽ không còn dương ra để cho Nhật nấp, nước Nhật phải sắm một vai trò mới trong thế quân bằng lực lượng quốc tế. Vai trò chính trị và quân sự, mà Nhật phải sắm hiện nay hết sức phức tạp.

Về mặt quân sự, Nhật sẽ phải thay Mỹ để bảo vệ Thái bình dương, ngăn sự bành trướng lực lượng của Tàu tại vùng Đông nam Á. Điều này đã đặt Nhật vào một thế khó xử.

Mỹ đang tìm mọi cách để đưa Nhật tới gần Nga và Tàu, rồi cuối cùng đưa đến việc Nhật phải tự tái vũ trang, và phải chuyển một phần lớn khả năng sản xuất kỹ nghệ hòa bình sang việc sản xuất kỹ nghệ chiến tranh.

Chính vì thế mà hiện nay Nhật đang lúng túng, và có thể đưa tới sự khủng hoảng chính trị nghiêm trọng trong nội bộ. Chính quyền Nhật luôn luôn bị xoay như một cái chong chóng. Lúc thì đưa ra những lời tuyên bố để đẹp lòng Tàu, khi thì đưa ra chủ trương thất lợi cho Tàu.

Hiện nay Nhật đang triệt để vận dụng thể «phân thân» trong việc ngoại giao, để cho các đoàn thể chính trị và các công ty Nhật tiếp tục tiến sâu vào với Tàu, đồng thời chính quyền Nhật chiều theo chủ trương chính trị của Mỹ để ký kết những hiệp ước thương mại và phát triển với Nga. Đồng thời nước Nhật vẫn giữ những hiệp ước đã ký với Đài Loan và Đại Hàn.

Thật ra thể «phân thân» đó chỉ đủ sức làm dịu mọi căng thẳng giữa Nhật với Tàu trong nhất thời, chứ không thể giúp Nhật ra khỏi thế chông Tàu ở Thái bình dương trong tương lai được. Vì rằng lực lượng quân sự Mỹ rút khỏi Á Châu tạo ra một khoảng trống nguy hiểm cho Nhật và các nước trong vùng, nếu Nhật không tiến lên chiếm chỗ, để cho Tàu tự tung tự tác, thì rồi đây số phận của Nhật cũng không hơn gì các nước nhỏ khác, nghĩa là bị đặt trong thế yếu giao hảo với Tàu.

Thực ra, một nước phát triển kỹ nghệ, dù mạnh tới mấy, mà không có tư thế quân sự, và chính trị thì cũng khó có thể có được tư thế mạnh để bảo vệ mỗi giao thương bình đẳng được. Bởi thế Nhật bắt buộc phải tạo tư thế chính trị và lực lượng quân sự để trở thành một trung tâm quyền lực mới.

Có tư thế chính trị, thì dù Nhật có khôn khéo cách mấy cũng không thể thoát khỏi định lệ đối đầu với Trung tâm quyền lực này, liên minh với Trung tâm quyền lực kia.

Các nước Tây Âu đang dồn vào với nhau để thành một Trung tâm quyền lực và Trung tâm đó phải tự đảm trách lấy an ninh của họ ở Âu châu tức là phải đối đầu với khối Nga, Còn Nhật thì phải đối đầu với Tàu và liên minh với Nga.

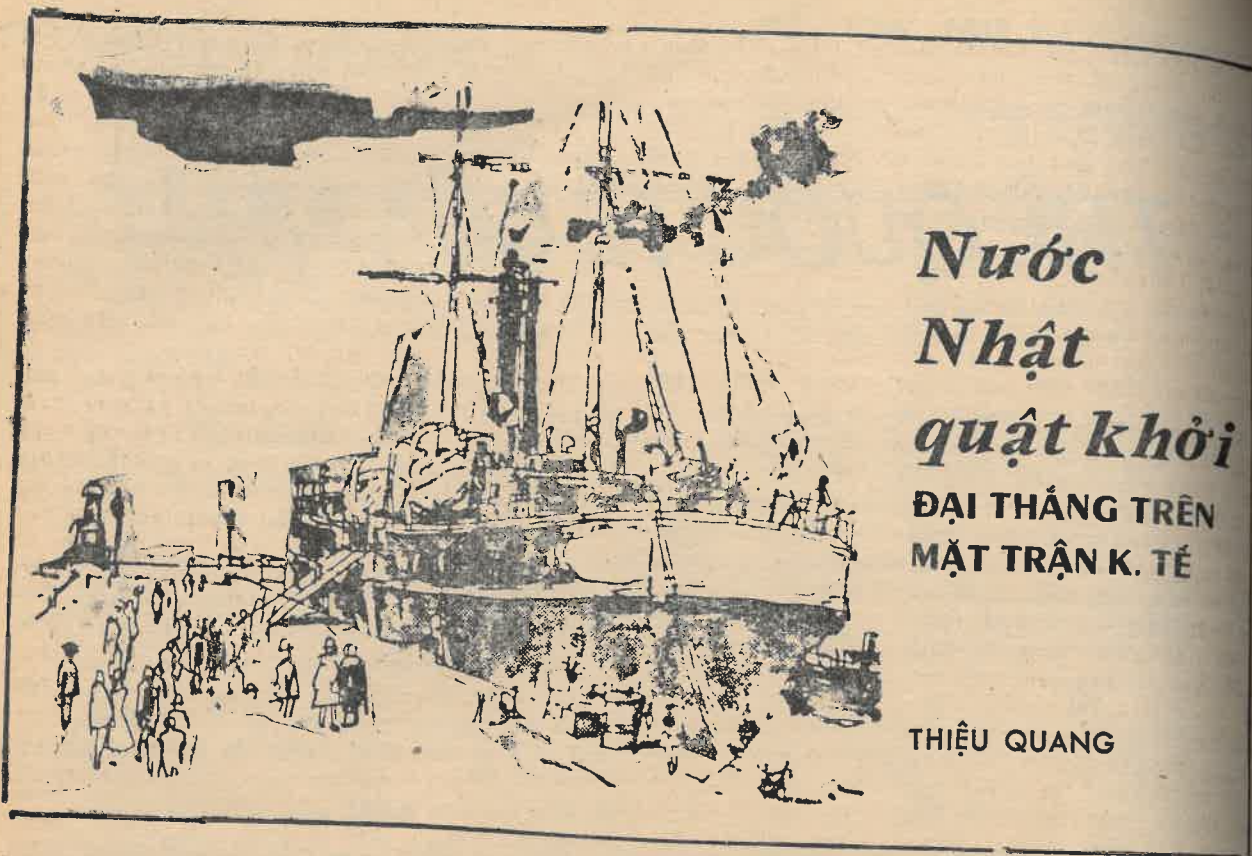
Như vậy chúng ta có thể giải thích được hiện tượng các nước Tây Âu đang được Tàu đơn nhận một cách nồng hậu, quan hệ ngoại giao giữa Tàu và các nước Anh Pháp đã được thiết lập tốt đẹp, không có gì vương vãi. Trong khi đó thì sự giao thiệp giữa Nhật và Tàu mỗi lúc một trở nên phức tạp và gay go hơn.

Tuy vậy, cả Trung tâm Tây Âu và Nhật Bản đều thừa khôn ngoan để tránh mọi tình trạng tuyệt giao đối với các đối thủ bất đắc dĩ của họ. Dù thân thiết với Tàu hơn, các nước Tây Âu cũng không dứt liên lạc với Nga để bước vào lãnh vực thù địch. Nhật cũng thế, dù phải đi với Nga nhiều hơn đi với Tàu, nhưng Nhật cũng không muốn Tàu thành thù địch của họ. Đường lối của Tây Âu và Nhật bản đã gặp nhau ở điểm đó.

Cả hai đành chấp nhận vai trò hạng ba dưới Mỹ và Nga Tàu. Mỹ nhiên nhiên có tư thế vượt lên trên mọi tranh chấp thế giới, Nga Tàu ở bậc hai, tức là sắm vai trò đối thủ của nhau. Tây Âu và Nhật bản ở bậc ba. Tây Âu liên lạc mật thiết với Tàu hơn Nga, và Nhật liên lạc mật thiết với Nga hơn Tàu để giữ thế quân bằng Quốc tế.

Như vậy, trong những ngày sắp tới, Nhật phải bắt buộc đi vào đường lối mới, đường lối tạo tư thế quân sự và chính trị tự lập, để trở thành một trung tâm quyền lực đúng nghĩa.

Nước Nhật quật khởi

ĐẠI THẮNG TRÊN
MẶT TRẬN K. TẾ

THIỆU QUANG

Một vài con số

Trong năm 1970, hãng Sony của Nhật Bản đã bán được một số máy móc trị giá 414 triệu Mỹ kim. Con số này cao hơn phân nửa tổng số các loại máy khâu, thanh, thấu kính, truyền hình... của 147 quốc gia khác trên thế giới xuất cảng. Tại thủ đô Luân Đôn của Anh Quốc, hãng Sony cũng đã thiết lập một dự án tiêu thụ 50 ngàn chiếc máy truyền hình màu tại đây trong thời gian một năm đầu, với giá 480 Mỹ kim so với 600 Mỹ kim là giá chiếc máy rẻ nhất do Anh Quốc sản xuất.

Từ tình trạng thê thảm của một nước bại trận sau thế chiến thứ hai: hầu hết các năng lực kỹ nghệ bị tàn phá, tài nguyên kiệt quệ, lại bị đồng minh đè ép... người Nhật đã xây dựng được một quốc gia hùng cường và ngày nay Nhật Bản đã trở thành một siêu cường kinh tế, đứng vào hàng thứ ba trên thế giới, sau Hoa Kỳ và Nga Sô.

Tổng sản lượng quốc gia của Nhật Bản đã gia tăng một cách đáng kể, từ 26 tỷ Mỹ kim năm 1956 lên tới trên 200 tỷ MK năm 1970. Nhật Bản hiện sản xuất được một

phần sáu tổng số thép sản xuất trên thế giới cũng như một nửa số tàu bè sản xuất trên hoàn cầu. Số lượng hàng xuất cảng của Nhật đã tăng gấp đôi trong thời gian bốn năm vừa qua. Riêng năm 1970, tổng số hàng xuất cảng của Nhật lên tới 19 tỷ MK, trung bình là tăng 20 phần trăm trong mỗi đoàn kỳ ba năm.

Hiện tại, hàng hóa Nhật tràn ngập khắp nơi trên thế giới, từ Á sang Âu, sang Mỹ, sang Phi, đi đâu cũng thấy đồ Nhật, từ chiếc tàu đánh cá, xe hơi, máy móc, ti vi, quần áo, vải vóc, giày dép, đồ chơi trẻ con... nghĩa là đủ thứ hàng, không thiếu món gì.

Jinkai Senjitsu (kỹ thuật biến người)

Ngày ngày, hàng ngàn người Nhật đủ hạng, thương gia, chuyên viên kỹ thuật, kỹ sư, buôn bán, quảng cáo viên... quần áo chỉnh tề sách cặp trên tay, có mặt khắp nơi trên hoàn cầu. Họ đi thăm dò, nghiên cứu, thảo kế hoạch, tìm mối mại và mua bán. Một nhóm chuyên viên Nhật Bản đã có mặt

tại Hà Nội hồi tháng tư năm rồi để nghiên cứu một thỏa ước giúp đỡ Bắc Việt thiết lập những nhà máy dệt. Tại Zambia, các nhà địa chất học Nhật Bản đang tìm cách khai thác những mỏ đồng. Trong khi đó, một nhóm khác chuyên viên về lâm sản, đang áp dụng những phương pháp đốn cây mới mẽ để khẩn hoang những khu rừng bao la lại đảo Vancouver. Một vài nhóm khác hiện đang trông nom việc sản xuất xe gắn máy Honda tại Brussels hay đang nghiên cứu xây cất một đại khách sạn tại Alaska hoặc những xưởng đúc thép tại Nam Phi.

Ở bất cứ nơi đâu mà người Nhật có thể len lỏi được vào để làm ăn buôn bán là họ áp dụng ngay JINKAI SENJITSU — kỹ thuật biến người — tràn ngập nơi đó bằng những phái đoàn thương mại và chuyên viên nghiên cứu.

Trước hiểm họa xâm lăng bằng thương mại như vậy của người Nhật, các quốc gia Âu Châu đã phải chống trả lại bằng những biện pháp mạnh mẽ để tạo nên những hàng rào ngăn chặn hàng hóa của

Nhật. Chính phủ Ý Đại Lợi đã cấm nhập cảng 46 loại hàng của Nhật là một trường hợp điển hình. Các nhà lãnh đạo tại Á Châu cũng lo ngại không kém. Antonio Villegas, thị trưởng thành phố Managua, mới đây đã kêu gọi dân chúng chống lại cái gọi là «Nippon hóa» và rồi miễn liệt hơn nữa, viên thị trưởng trên đã từ chối không cho phép một phái đoàn chuyên viên quảng cáo Nhật qua thăm viếng thủ đô Pinar del Rio.

K.S. Yossundara, giám đốc ngân hàng Thái Lan cũng thống thiết nói: «Sáng sớm, chiếc đồng hồ Nhật đánh thức người dân Thái dậy để rồi đánh răng bằng thuốc đánh răng Nhật Bản, sau đó đi làm bằng chiếc xe hơi hay xe gắn máy của Nhật. Ngày nay, quần áo chúng tôi mặc, dụng cụ chúng tôi dùng, từ bếp gas, tủ lạnh cho tới máy nấu nướng, tivi... cái gì cũng là hàng Nhật rảo trôi. Vô hình nhưng quả thật, người Nhật đã xâm lăng chúng tôi và họ đã xâm nhập vào một cách sâu xa, chặt chẽ, hơn cả thời kỳ quân đội của Thiên Hoàng chiếm đóng đất nước chúng tôi hồi thế chiến thứ hai.»

Mỹ la hoảng: Dân Nhật vẫn còn chiến đấu

Cho tới năm 1964, 30 phần trăm hàng xuất cảng của Nhật được tiêu thụ tại Hoa Kỳ nhưng số lượng hàng hóa người Nhật phải mua của Mỹ vẫn nhiều hơn. Từ 1964 tới nay, các món hàng như Tivi Sony, máy ảnh Nikon, radio Panasonic, xe hơi Toyota và Datsun, xe gắn máy Honda và Yamaha đã làm đảo lộn lại tình thế.

Mặc dù cho tới nay, Nhật Bản vẫn còn phải mua của Hoa Kỳ một số lượng than đá, gỗ và dầu ăn đáng kể nhưng hàng hóa của Nhật ngày nay được tiêu thụ tại Mỹ đã vượt lên cao và trong thời gian ba năm vừa qua, hàng Nhật xuất cảng sang Mỹ đã đem về cho Nhật bán hơn một triệu Mỹ kim mỗi năm so với số tiền phải bỏ ra để mua hàng của Mỹ.

Giày dép, vải vóc, máy móc và một vài kỹ nghệ khác của Hoa Kỳ không những đã bị mất một số khách hàng đáng kể mà hiện đang còn bị hàng Nhật cạnh tranh một cách khùng khiếp.

Một nhân viên cao cấp của TT Nixon đã phải thốt lên: «Người Nhật vẫn còn tiếp tục chiến tranh với chúng ta, có điều khác với cuộc đệ nhị thế chiến, ngày nay họ áp dụng một hình thức chiến tranh kiểu mới, đó là chiến tranh kinh tế. Tham vọng của người Nhật bây giờ là thống trị được Thái Bình Dương và rồi sau đó có lẽ là sẽ cả thế giới.»

Thất lưng, buộc bụng

Người Mỹ lo sợ là phải. Dân Nhật ngày nay đã chứng tỏ là họ đang cương quyết vùng lên bằng sức mạnh về kinh tế, thêm vào đó đức tính can đảm và tinh thần tận việc của họ đã khiến người Mỹ phải thần phục và lo ngại.

Mỗi ngày Nhật Bản xuất cảng được 44 triệu Mỹ kim hàng hóa: một phần ba sang Hoa Kỳ, một phần ba sang các nước Á Châu và và phần còn lại tới các phần đất khác trên thế giới.

Hàng Nhật xuất cảng được bán với một giá rất rẻ mà ít hàng nào của nước khác có thể cạnh tranh nổi. Hàng rẻ không phải vì nhân công ở Nhật rẻ — nhân công ở Nhật bây giờ không còn thấp như hồi sau thế chiến thứ hai nữa — mà vì kỹ thuật sản xuất cũng như kỹ thuật chuyên chở của người Nhật ngày nay rất là tinh vi, hoàn hảo. Thí dụ như trường hợp hiện nay, người Nhật có thể chuyên chở những ống dẫn dầu từ Nhật Bản sang Alaska và bán với một giá rất hạ, ít hơn tiền phí tổn dành riêng cho việc chuyên chở tới Alaska cũng những ống dẫn dầu như thế nhưng của Mỹ, sản xuất tại Pittsburgh, nội địa của Hoa Kỳ.

Để đạt tới mức xuất cảng đó, người Nhật đã phải thất lưng, buộc bụng trong một thời gian dài với những cố gắng không ngừng. Kiichi Miyazawa, Tổng Trưởng Thương Mại và Kỹ Nghệ Quốc Tế của Nhật Bản (MITI) cho biết: «Chúng tôi đã phải đem bán đủ hết mọi thứ, kể cả cứt gà, chỉ cốt sao làm giàu được cho quốc gia. Hiện tại Nhật Bản hãy còn thiếu thốn rất nhiều về đường xá, cầu cống, xe lửa, nhà cửa, bệnh viện, trường học...»

Trường hợp điển hình là tại thành phố Đông Kinh nơi có mật độ dân cư cao nhất thế giới (dân

số tại Đông Kinh là 11 triệu 4), với hơn ba ngàn cơ xưởng kỹ nghệ đủ mọi loại, thế mà hiện tại, hai phần ba hành phố vẫn còn thiếu tiện nghi vệ sinh, nhất là cống rãnh. Hàng ngày, cả trăm tấn rác rưởi phải được đem hết đổ ra biển. Trước tình cảnh đó, một người phu rác Nhật bản đã khởi hải: «Chúng tôi đâu có lo, vì giòng nước đen sẽ đem hết những rác rưởi này sang tuốt tận bên Hoa Kỳ.»

Để phát triển kinh tế quốc gia, nhất là hai ngành kỹ nghệ và xuất cảng, người Nhật đã phải chịu đựng những biện pháp khắc khổ là nhin đủ mọi thứ. Trong năm 1969, có tới 120 loại hàng bị cấm nhập cảng vào nước Nhật. Sang năm 70, con số này đã giảm xuống còn 80 và tới cuối năm 71, chỉ còn 40.

Đó là đối với hàng ngoại quốc, người Nhật đã hết sức tiết kiệm. Còn đối với những món hàng sản xuất tại nội địa nước Nhật thì chính người Nhật cũng lại phải mua với một giá cao hơn những người ngoại quốc mua cùng một món hàng nhưng đã được xuất cảng ra ngoài. Hàng Nhật bán tại đất Nhật luôn luôn mắc hơn hàng đã xuất cảng. Sự kiện này mang một vẻ khôi hài nhưng cũng đã nói lên được cái tinh thần và sự quyết tâm xây dựng kinh tế quốc gia của người Nhật.

O-iso-gashii desho

(Người bận rộn là người tốt)

Kinh tế Nhật ngày nay thịnh vượng, phần lớn là nhờ ở những đức tính cố hữu của dân Nhật: cần cù, chăm chỉ, nhẩn nhục, cố gắng và can đảm. Những yếu tố lịch sử và địa dư đã tạo nên cho người Nhật những đức tính đáng quý đó.

Sinh sống trong một quốc gia mà diện tích nhỏ hẹp, đất đai phần lớn toàn là núi non, cằn cỗi, tài nguyên thiếu thốn về đủ mọi thứ, người dân Nhật đã phải làm việc hết sức cần cù và khó nhọc. Đấy vậy thời Trung Cổ họ còn phải đóng thuế tới 80 phần trăm các lợi tức hoa màu hàng năm cho các lãnh chúa. Hoàn cảnh đó đã tạo nên cho họ một triết lý sống «người bận rộn là người tốt» và ngày nay, người Nhật vẫn còn dạy dỗ con

cháu họ bằng câu phương ngôn «O-iso-gashii desho» có nghĩa là «Muốn nên người, anh phải luôn luôn bận rộn với công việc».

Thêm vào đó, hơn một trăm triệu dân sống chen chúc trên một giải đất nhỏ hẹp, sự hòa hợp và trật tự là những yếu tố cần thiết để duy trì sự an ninh cho quốc gia và sự tồn vong của dân tộc. Một khi người dân Nhật còn sống theo theo triết lý O-iso-gashii desho thì họ không còn thì giờ để ý tới những chuyện mâu thuẫn nội bộ với nhau về vấn đề tôn giáo, chủng tộc, ngôn ngữ... và những xáo trộn trong quốc gia đã không có dịp bùng nổ.

Một yếu tố tâm lý khác đã ảnh hưởng không ít tới việc phát triển kinh tế của người Nhật. Đó là lịch sử dài hơn ngàn năm của nền văn hóa biệt lập của Nhật Bản. Một thế kỷ trước đây khi quốc gia này tiếp xúc với người Âu Châu, người Nhật đã có mặc cảm thua kém người ngoại quốc và điều đó đã khiến họ cố gắng không ngừng để mong đuổi kịp các quốc gia tây phương. Thế nhưng trong chiến tranh hướng đi lên» như thế, họ đã gặp những thất bại chưa cay.

Thảm bại trong thế chiến thứ hai rồi lại bị quân đội Mỹ chiếm đóng đất nước trong nhiều năm dài. Thêm vào đó, kẻ thắng trận lại luôn luôn lo sợ sự sống dậy một lần nữa của con cháu Thiên Hoàng nên đã cố lái người Nhật vào một vòng cương tỏa khác nghiệt. Thí dụ điển hình là bản Hiến pháp Nhật Bản năm 1946, một hiến pháp đã được soạn thảo với sự ép buộc của đồng minh, nhất là Hoa Kỳ. Trong đó có những điều rất ư là oái oăm, kỳ quặc, chưa từng có trên bất cứ bản hiến pháp nào của thế giới, như điều 9 chẳng hạn:

«...Dân tộc Nhật Bản mãi mãi từ bỏ chiến tranh như một quyền tối thượng của quốc gia, từ bỏ việc dùng sự đe dọa và sử dụng vũ lực như một phương tiện để giải quyết các tranh chấp quốc tế.

«Để thực hiện mục tiêu ghi trong đoạn trên, các lực lượng thủy, lục không quân cũng như các tiềm lực chiến tranh khác sẽ không bao giờ được duy trì. Quyền ở trong tình trạng giao chiến của quốc gia sẽ không bao giờ được chấp nhận...»

Trong hoàn cảnh khắc nghiệt đó, người Nhật đã thông minh, khéo tháo vát và lợi dụng ngay cả kẻ thù cũ để lại vươn lên. Shigeo Nagano, chủ tịch công ty luyện thép Nippou, một công ty hiện đang sản xuất số lượng thép cao nhất thế giới, cho biết: «Một khi phải bắt đầu từ con số không mà lại muốn đạt tới những kết quả tột kỳ nhất, chúng tôi đã phải học hỏi tất cả những kỹ thuật tân tiến nhất của thế giới ngay nay. Chúng tôi học hỏi ở những tiến bộ của người Mỹ, người Đức, người Nga, v.v., và rồi đem áp dụng những kỹ thuật của họ bằng với phương pháp và phương tiện của riêng mình.»

Khi một sản phẩm về máy móc mới của tây phương được nhập cảng vào Nhật thì ngay lập tức, một «đàn» kỹ sư sẽ vồ lấy chiếc máy để nghiên cứu từng ly, từng tí để rồi bắt chước hoặc chế biến thành những sản phẩm khác của họ. Bởi thế, kỹ nghệ của Nhật Bản ngày nay đã vượt được tây phương trên cả hai phương diện phẩm cũng như lượng.

Công ty của tôi

Người công nhân Nhật Bản làm việc trong các cơ sở kỹ nghệ với một tinh thần đồng đội rất cao. Tinh thần đó được thể hiện rõ rệt qua cách thức làm việc của người công nhân cũng như qua cách đối xử của chủ nhân xí nghiệp hay công ty đối với người làm công.

Khi nói tới công ty mà họ đang phục vụ, người công nhân thốt ra những tiếng «công ty của tôi» với một giọng hân diện và tha thiết như chính họ đang là chủ công ty ấy và công ty trở thành một thành gia đình.

Tại công ty Matsushita, chuyên sản xuất các dụng cụ về điện và công ty Nissan sản xuất xe hơi, một ngày làm việc của công ty bao giờ cũng được bắt đầu bằng một bản đồng ca «công ty» mà mọi người từ cấp thấp cho tới cao, ai cũng hát say sưa và nhiệt thành như hát một bản quốc ca vậy. Trong khi đó, tại công ty Toyota, mọi người trước khi bắt tay vào việc bao giờ cũng bỏ ra năm phút tập thể dục.

Quyền lợi cá nhân bao giờ cũng nhường bước trước quyền lợi của công ty. Một cuộc thăm dò mới đây cho biết 68 phần trăm dân Nhật đồng ý rằng quyền lợi của công ty bao giờ cũng quan trọng hơn quyền lợi của gia đình kể cả các thành viên nội trợ cũng đồng ý như thế.

Người ta nghĩ rằng nếu dân Nhật cũng có đầu óc thiên tài, kinh doanh chỉ để làm giàu cho cá nhân bề phái, bất chấp mọi ảnh hưởng bất lợi cho nền kinh tế quốc gia như thường xảy ra tại các nước chậm tiến thì không bao giờ Nhật Bản bước lên được bậc thang danh dự như ngày nay. Mọi người dân Nhật đều ý thức được rằng một giọt mồ hôi của họ đổ ra là để xây dựng nước Nhật Bản và chính tinh thần yêu nước cao độ đó đã khiến họ chấp nhận được những hy sinh, thiệt thòi.

Mục tiêu của nước Nhật «kiếm lời»

Hồi trước thế chiến, ZAIBATSU là tên của tổ hợp các công ty Mitsubishi, Sumitomo và Sumimoto đã hoạt động mạnh và rồi tan vỡ khi nước Nhật bị quân Mỹ chiếm đóng. Ngày nay, ba công ty trên lại kết hợp lại với nhau.

Cũng thế, các công ty Hitachi (máy móc về điện), Nissan (xe hơi) và Nippon Kokan (thép) đã kết hợp với nhau dưới danh hiệu là tổ hợp Fuyo Kai.

Các công ty xí nghiệp kỹ nghệ của Nhật Bản thường luôn phối hợp hoạt động với nhau để chia sẻ thị trường tiêu thụ, cải tiến kỹ thuật... chứ không xâu xé nhau. Họ chỉ cạnh tranh với các công ty ngoại quốc.

Mới đây, khi TC cho biết là chỉ mậu dịch với những công ty Nhật Bản nào không «mãn án» với Đại Hàn và Đài Loan, tổ hợp các công ty liền họp nhau lại để thảo luận và giải quyết vấn đề hết sức nhanh chóng và giản dị: Mitsui và Mitsubishi lo «mãn án» với Đại Hàn và Đài Loan còn Sumitomo thì lo phần o bế người khách hàng khó tính Trung Cộng.

Chính phủ hiện tại của Nhật bản thân tây phương rõ rệt nhưng về vấn đề mậu dịch, Nhật vẫn duy trì buôn bán với các nước Cộng Sản. Công một lúc người Nhật buôn bán cả với Đài Loan lẫn Trung Cộng.

Khi được hỏi về mục tiêu của nước Nhật là gì, một người Nhật đã thẳng thắn và tự nhiên trả lời: «Kiếm lời.»

Bởi thế, không có điều gì đáng ngạc nhiên khi thấy Nhật Bản gởi phái đoàn chuyên viên sang Hà Nội để nghiên cứu việc thiết lập những nhà máy dệt ở Bắc Việt trong khi người Nhật hãy còn đang buôn bán và viện trợ cho Việt Nam Cộng Hòa.

Tuy nhiên, có điểm đáng nói là chính nhờ chiến tranh Việt Nam mà hàng hóa Nhật bán cho Hoa Kỳ đã một thời lên rất cao. Trong các PX của quân đội Mỹ tại Việt Nam, hàng Nhật tràn ngập tất cả. Từ tivi, tủ lạnh, radio cho tới bánh, kẹo, bát, đĩa, quần áo... đủ hết. Ngay đến cả những chiếc xe jeep tân trang, rồi thì quần trang, quần dụng do Mỹ viện trợ cho Việt Nam, phần lớn cũng là do Nhật sản xuất.

Sự thành công của người Nhật về vấn đề kỹ nghệ và mậu dịch đã khiến học giả Herman Kahn tiên đoán rằng Nhật Bản sẽ là quốc gia giàu mạnh nhất thế giới vào khoảng năm 2.000 và ông ta tin tưởng rằng thế kỷ thứ 21 sẽ là thế kỷ của người Nhật.

Nhật bản xâm lăng thị trường thế giới

(TIẾP THEO TRANG 10)

Trong những năm gần đây, người mại bản Nhật đã có mặt khắp nơi trên thế giới. Họ trở thành những Monco Polo tân thời, mạo hiểm qua vùng sa mạc nóng cháy của xứ Arab để bán... đồng hồ Seiko!

Họ bán đủ thứ hàng cho đủ mọi loại khách mua: xe hơi Toyota chạy trên đất cát sa mạc bán cho du kích quân Palestine. máy ảnh bán cho Đức... và mới đây, họ đã bán được 42.000 chiếc máy tính chạy điện cho Hoa Kỳ và v.v.

Trước sự thành công độc đáo đó của người Nhật, một kỹ nghệ gia Mỹ hiện đang khai thác dầu lửa tại Nam Dương đã phải hoảng hốt kêu lên:

«Hãy đánh thức nước Mỹ tỉnh dậy» để mà «ngắm mặt trời mọc».

Bí quyết thành công của người Nhật không phải chỉ nhờ sự khéo léo bất chước, «học lóm» những cái hay của tây phương nữa — mà ngày nay, một phần lớn — chính là là nhờ ở «kỹ thuật mại bản», buôn bán tân kỳ của các tay mại bản.

Ở Thái Lan hiện có hơn 5 ngàn thương gia Nhật Bản đang «mãn án» và tại Nữ Ước con số Shosha a in (đại diện thương mại ở ngoại quốc) hiện lên tới hơn 6 ngàn người.

Trong suốt cả giai đoạn, từ thời hậu chiến tới nay, nhiều người đã nhận định rằng Nhật bản chẳng có một chính sách ngoại giao nào cả, họ chỉ có một chính sách duy nhất là buôn bán để kiếm lời, mà thôi!

Thay đổi lập trường đối với vấn đề Đài Loan, qua chuyến Hoa Du của Nixon chẳng hạn, đó là một thí dụ điển hình về cái gọi là chính sách «mãn án» của người Nhật.

Nói «không» là không biết buôn bán

John Marino, một mại viên thường làm ăn lớn với các công ty Nhật ở Nữ Ước cho biết «Trả lời»

«Không» «trong bất cứ trường hợp nào cũng không thể chấp nhận được, nhất là đối với người Nhật. Trường hợp đáng nhẽ trả nhời như thế, họ sẽ nói vòng vo tam quốc một hồi để rồi đi tới kết luận là xin để họ suy nghĩ thêm ít bữa».

Là n như vậy, nhiều người Mỹ cứ tưởng bỏ rằng họ sẽ trả nhời «YES» nhưng chữ YES cũng chỉ được thốt ra khi thuận lợi cho người Nhật.

Thường thường, người thương gia cứ hết giờ làm việc là lại la cà ở các phòng trà, quán rượu hay ở nhà ủa các nàng kỹ nữ Geisha. Họ không trác táng đầu mà chính là tại các nơi đó, người Nhật mới dễ «mãn áp phe».

Một kinh tế gia Hoa Kỳ đã nhận định rằng nếu không có những trả đũa, từ quân, gái Geisha... kỹ nghệ Nhật bản có lẽ đã không được phồn thịnh như ngày nay. Đúng là một nhận định số lá!

Nhưng một đôi khi, phương pháp làm việc đó cũng gặp một vài «trở ngại kỹ thuật» như trường hợp của Toshio Yamazaki, đại diện thương mại của công ty Kurashiki Spinning tại Tân Gia Ba.

Toshio Yamazaki vì công chuyện làm ăn nên thường lui tới một cái bar trong đó có một cô gái say mê anh chàng. Một hôm, có lẽ vì say rượu hay sao đó, Yamazaki buột miệng nói lên là cô gái bị bệnh lậu. Thế là cô gái bèn nổi máu «hiệp sĩ đạo» của dân tộc người tình tìm được khẩu súng và bắn anh ta chết.

Xác của Yamazaki được đưa về Osaka và được công ty tổ chức ma chay đàng hoàng. Ông giám đốc công ty Kurashiki tuyên bố: «Mặc dù Yamazaki bị giết chết trong một quán rượu, nhưng anh ta cũng đã là người do công ty phái sang Tân Gia Ba để làm việc và Yamazaki đã chết vì... lý do nghề nghiệp!»

Ngậm ngùi

Trong tuần trước cụ Nguyễn Văn Huyền, chủ tịch Thượng viện đã có dịp làm dư luận xúng sốt, với một bài tuyên bố về hiện tình đất nước.

Dư luận xúng sốt không phải vì bản tuyên cáo của cụ Huyền có những ý kiến độc đáo, mà lại xúng sốt chính vì cụ Huyền chẳng định nêu lên một ý kiến độc đáo nào cả.

Như vậy thì cụ Huyền, lấy tư cách chủ tịch Thượng nghị Viện lên tiếng làm gì?

Điều thứ nhất là cụ lên tiếng quá trễ về một việc quá xưa, mà cụ lại không nói rõ ràng. Bản thông cáo chung giữa Nixon và Chu Ân Lai ngày 27-2-72 được cụ chủ tịch gọi là «Thông cáo chung 27-2-72» thay vì gọi là Thông cáo chung Hoa-Mỹ, hay Nixon-Chu, hay Thông cáo chung Thượng Hải. Những người dân mà trí nhớ không tốt sẽ không biết ngày 27-2 có những ông bà nào ký thông cáo chung với nhau.

Nói về bản thông cáo chung đó, cụ chủ tịch Huyền cũng khen nó có căn bản hợp lý, nhưng cụ tiến bộ hơn ông ngoại Lâm gặt gù một bước, là cụ khuyến cáo thêm «miễn là không có sự thiên lệch trong việc áp dụng hay giải thích những nguyên tắc ấy». Dù sao chủ tịch viện Lập Pháp biết gặt gù một cách dè dặt cũng là dấu hiệu tốt cho chế độ.

Về tầm quan trọng của vụ Nixon đi Tàu, hơn 2 tuần lễ sau khi Nixon về nước, cụ chủ tịch Huyền mới tuyên bố, cùng ý kiến với ông Sato, ông ngoại Lâm, ông Nixon, ông Pompidou, ông Chu Ân Lai v.v... và cả ông Sihanuk, cụ tuyên bố rằng: «cuộc hội kiến Bắc kinh đánh dấu một khúc quanh hệ trọng trong lịch sử bang giao quốc tế». Chuyện đó thì không cần ông Sato, ông Sihanuk hay ông Nguyễn Văn Huyền nhắc nhở, cứ hỏi bà Mai Liên xướng ngôn viên đài Truyền hình, bà Mai Liên cũng có nhận xét giống hệt!

Tóm lại thì bản tuyên cáo của cụ Huyền nói về hiện tình đất nước đã được dành quá nửa để

ÔNG ĐẠO CÂY

nói về bản thông cáo chung Mỹ Hoa, mà nói toàn những điều ai cũng biết, mà lại nói trễ hơn tất cả mọi người. Cố tìm hiểu ý nghĩa bản văn «giữa các giòng chữ» ta chỉ thấy giữa các giòng chữ là giấy trắng.

Chúng ta chỉ hơi ngậm ngùi, khi chờ đợi nơi cụ chủ tịch Thượng viện một vài nhận xét xâu sắc mới mẻ mà không thấy, một vài ý kiến độc đáo mà không có.

Lý do khiến ta ngậm ngùi, là vì cụ Huyền là người tri thức duy nhất trong số 5, 6 người đang nắm quyền lãnh đạo cao nhất của quốc gia.

Người tri thức thường là người suy nghĩ nhiều hơn mọi người.

Người lãnh đạo thường là người phải can đảm và quả quyết hơn mọi người, trong lúc lòng người đang hoang mang nghi ngờ.

Cả hai điều đó, không thấy nơi bản tuyên bố của cụ chủ tịch Thượng viện.

Đại diện

Thử tìm hiểu tại sao cụ chủ tịch Thượng Viện lại đưa ra bản tuyên bố «không này lữa» trên, ta có thể phỏng đoán một vài điều.

Với tư cách chủ tọa của Lương Viện Quốc Hội, câu tuyên bố sau đây của cụ Huyền đáng chú ý:

«Miền nam V.N. đã tự do đặt ra một bản hiến pháp, theo đó chỉ những đại diện dân cử hợp pháp,

đặc biệt các vị dân biểu và nghị sĩ quốc hội, mới có quyền phát ngôn chánh thức thay mặt nhân dân».

Đó là vấn đề.

Khi cụ chủ tịch bất thần tung ra một lời xác định: «Chúng tôi mới có quyền thay mặt chính thức» thì người ta đoán chừng có thể đang có một âm mưu «thay mặt phi chánh thức» nào đó.

Một âm mưu «thay mặt phi chánh thức» chỉ có thể là một hình thức «quốc dân đại hội» với đại diện các đảng phái, đoàn thể, tôn giáo, nghiệp đoàn, cũng hội họp và lên tiếng thay mặt cho nhân dân.

Nếu có âm mưu đó, thì bản tuyên bố của cụ chủ tịch Thượng viện là một lời cảnh cáo ngàn chận.

Nhưng nếu có thì ai âm mưu?

Nếu người âm mưu mở quốc dân đại hội là phe đối lập.

Như ông Kỳ tổ chức ở Dinh Quốc Khách trước ngày 3-10 ai ơi! thì đã có Cảnh sát Dã Chiến lên tiếng cảnh cáo bằng lựu đạn cay. Lựu đạn cay là ngôn ngữ duy nhất của đảng dúi cui mai!

Nếu các tôn giáo, đảng phái ngoài chính quyền toan tính tổ chức quốc dân đại hội, như ủy ban liên lạc chính đảng của ông Trương Vĩnh Lễ chẳng hạn, thì đã có các nhà lãnh đạo hành pháp tổ chức

vậy có ai khạc toan tính tổ chức một thứ quốc dân đại hội «phi chính thức» thay mặt cho dân?

Điều này phải hỏi cụ Huyền. Mà cụ Huyền thì lại không chịu nói. Vậy xin hỏi thầy BaLa, chuyên về tử vi bói dịch. Khi ông Đạo Cây đến hỏi thầy BaLa thì cụ bói sự niên trường này trả lời bằng một câu nghe nửa như tiếng Mỹ, nửa như tiếng Chăm, không hiểu chi cả!

Chuyện Khờ Me

Tướng Lon Nol xứ Khờ Me xuất thân là lính Tây. Ngồi được vinh thăng làm tướng cũng là điều đáng lấy làm mừng. Sau cuộc đảo chính hạ Sihanuk, ông Lon Nol lên làm thủ tướng, được vinh thăng 2 cấp lên thống chế! Vụ thăng cấp quá mau lẹ này làm cho nhiều tướng lãnh ở các xứ láng giềng phát ghen tức, ở xứ ta chỉ mới có có thống tướng Lê văn Ty được truy thăng sau khi tạ thế!

Lần này ông Thống chế Lon Nol còn làm cho nhiều người ghen tức nữa.

Ông vừa tóm đầu quyền hành về một mối, lên ngôi quốc trưởng thay ông Cheng Heng và tự xưng là Tổng thống cho hợp với chế độ Cộng Hòa của xứ Khờ Me. Ông Lon Nol như vậy là Tổng thống kiêm thủ tướng kiêm Tổng Tư Lệnh Quân đội, kiêm Tổng Tư Lệnh tối cao Quân Đội... Nếu ông lại kiêm nhiệm thêm chức chủ tịch quốc hội và chủ tịch Tối Cao Pháp Viện nữa thì hoàn hảo!

Tiếc rằng Campuchia có tối cao pháp viện, còn quốc hội thì đã bị ông Lon Nol giải tán.

Chính vì vậy, lễ tuyên thệ của ông LolNol thiếu 9 ông tối cao chứng kiến, và cũng không có chủ tịch quốc hội chứng kiến. Quốc hội lập hiến đã bị giải tán thành ra cũng chẳng có quyền hiến pháp nào cho ông tổng thống đặt tay lên mà tuyên thệ bảo vệ hiến pháp, trung thành với hiến pháp.

Buổi lễ tuyên thệ cuối cùng chỉ là tuyên thệ với Phật tổ, vì có 2 nhà sư chứng minh tới tưng kinh gõ mõ.

Vậy mới đúng là cộng hòa Khờ Me!

Cuộc lễ sẽ bớt phần long trọng, đi nhiều lắm nếu không có sự kiện đặc biệt là ông Lolnol tuyên thệ ngồi? Ông an tọa trên ghế bành mà tuyên thệ, hình ảnh đó có thể khiến anh em thương phế binh Campuchia lấy làm bành diện. Nhưng nếu trong buổi lễ mà ông LolNol tuyên bố bảo vệ nền độc lập của Khờ Me thì hơi kỳ. Vì «lập» nghĩa là đứng. Khi tổng thống đứng không nổi, phải ngồi tuyên thệ, ta nghĩ rằng Cộng Hòa Khờ Me sẽ «độc tọa» thay vì «độc lập».

Luân lý giết người

Thêm một người oan uổng vì bạch phiến. Cảnh sát phi cảnh bắt được một ông đại tá mang bạch phiến từ Saigon toan chuyển đi Đà Nẵng. Ông Đại tá lại được mô tả là túng thiếu nên chỉ nhận lời mang giúp người ta lấy huê hồng chờ thực sự không dính líu đến tổ chức buôn lậu.

Câu chuyện này giống hệt câu chuyện ông đầu biểu gia nô Phạm

chí Thiện. Khi bị bắt quả tang mang bạch phiến ông Phạm Chí Thiện cũng than rằng ông chỉ mang giúp lấy huê hồng.

Không biết vị đại tá này oan hay ung nhưng nếu khẩu hiệu «đói ăn vụng túng làm liều» cứ được đề cao làm phương châm sử thế như vậy thì nguy cho nền giáo dục trẻ em.

Một ông dân biểu hay một ông đại tá thực sự chưa phải là những người nghèo nhất trong xã hội. Vậy mà các ông đã túng thiếu đến mức phải đi bắt ty hoa hồng của bọn buôn lậu, làm như không biết rằng bạch phiến là ma túy giết hại sinh lực đồng bào, trong đó có cả thanh thiếu niên đang tuổi con cái các ông ấy.

Nếu một người nào đó thấy ông túng thiếu mà đưa cho một khẩu súng nhờ «bấm cò», ăn hoa hồng liệu ông có làm theo không? Ông có thanh minh rằng ông không biết khẩu súng đó định giết ai, ông không thù oán gì với nạn nhân mà cũng không thân thích với thủ phạm. Ông chỉ được người ta thuê tiền để thò ngón tay vô cớ súng, nhấn một cái lấy huê hồng sai chơi. Con chuyện ai giết ai thì không biết!

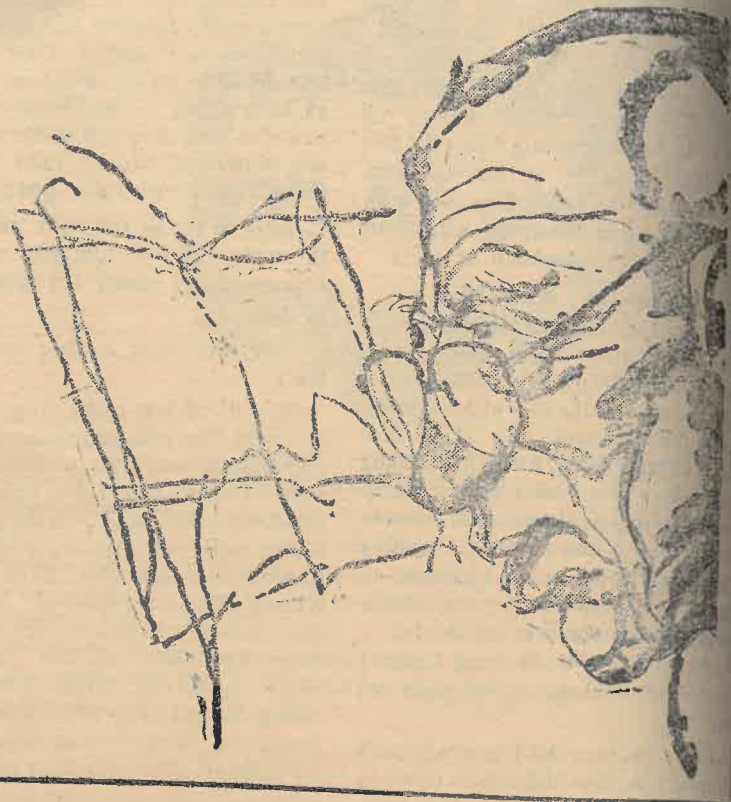
Đó là ý nghĩa luân lý của câu chuyện buôn bạch phiến. Câu chuyện đó chứng tỏ rằng người ta đang du nhập một nền luân lý mới trong đó tội giết người được chấp nhận, nếu kẻ giết người cần giết vì... túng thiếu quá.

HỒ CHÍ MINH
VỚI
KẾ HOẠCH NAVARRE

Ngày
chiến tranh
Việt Pháp
bùng nổ

● Theo tài liệu mật của Sở
Liên Phóng Đông Dương
(Pháp) và Tổng cục chánh
trị V.M.

LTS: Đây chỉ là một tài liệu lịch sử, cần được
đặt trong bối cảnh lịch sử. Trong bối cảnh lịch sử
1945—46, Việt Minh đã cướp được chính quyền
và việc lãnh đạo chống Pháp. Ai cũng biết sau này
V.M đã phản lại mục tiêu kháng chiến giành độc lập
của toàn dân đề mưu đồ thực hiện mục tiêu riêng
của họ là Cộng Sản Hóa, đặt chế độ độc tài đảng
trị trên nước VN.

PHẦN I

Viên thượng sĩ Tây lai Ban Liên Kiểm Pháp
bắt đầu trình bày diễn tiến vụ đồ máu vừa xảy
cách đó hơn nửa giờ, trong khi viên Thiếu tá Pháp
hung phạm đứng bên ở đầm lầy mặt mày bí xị, quần
quọ. Còn gã Tự vệ thì máu đỏ cả quần đang được
một y tá băng bó và chờ xe Y tế đến chở đi nhà
thương.

Trong khi viên thượng sĩ lại nói, chung quanh
đám đông có tiếng ồn ào nổi lên tố cáo thái độ hỗn
xược, mất dạy của gã quan tư đã tía nước miếng
vào giữa mặt nhân nô của gã Tự Vệ trúng thương
đồng thời còn xỉ vả, chửi bới bằng những câu thô
bỉ, hạ cấp. Y còn đã man xúi giục cả ở đầm lầy đầm
đá trả thù gã Tự vệ trước khi xe Liên kiểm của hai
bên tới nơi.

Chưa vội tin các lời tố giác, học lại của dân
chúng, viên bí thư Trần đình Vọng bên lựa hỏi một

vài nhân chứng đáng về đứng đắn. Họ đều khẳng
nhận là rất đúng.

Tuy bị trúng đạn máu ra, nhưng thương thế
không có chi đáng ngại, gã tự vệ bên ngồi dậy khi
thấy đại diện Liên Kiểm ta cúi xuống quan sát
thương tích và ngỏ lời ủy lạo, đoạn gã miễn mào —
vì quá tức giận — tố cáo hành động phi nhân của
gã quan tư và ở nó mang 2 giòng máu trong người.
Không nên nổi phần nộ trước thái độ khỗ của
cấp ngoại kiều bí thư Vọng tiến đến trước gã thiếu
tá, nguyền sặc mặt, ngó thẳng mắt y, dẫn giọng gắt:

— Ông có thấy tự xỉ khi xúi con nhỏ vũ phu
này đánh đập trả thù một kẻ bị thương mà chính
ông đã bắn hạ?

Mặt đỏ bừng vì xấu hổ, gã quan tư Pháp biết
mình trái lẽ, liền đầu cúi, xuống nước xin lỗi.

Cũng vì vụ chột đá này, quân Pháp suýt nổi
loạn như thế nào?

Cuộc điều tra lập biên bản thăm vấn hung thủ
tại chỗ — nơi phạm trường — bắt đầu và do bí
thư Trần đình Vọng chỉ huy. Y can—thiếu tá Pháp—
khai rằng y đang ngồi tay bánh lái xe đến nơi đây
trên Đại lộ Quan Thánh thì có kẻ bất thần chột đá
trúng vai có thâu ngân viên, tông sự tại nhà Xéc sĩ
quan Tổng hành dinh Nội thành, ngồi bên cạnh y
can trên xe.

Sáng đó, y can có việc công xuất bằng xe Jeep xuống
nhà thương Đồn Thủy cùng với một tài xế hạ sĩ

(t) có thâu ngân này xin quí giang, vì tiện đường
đến Đồn Dương Ngân lương lãnh bạc cho nhà xéc
(Mess des Officiers) Vì xã giao lịch sự với phái y
y can ngời tay bánh lái để có ngồi bên ; còn tài
xế hạ sĩ ngồi bằng sau.

Khi xe đang bon bon thì thoáng thấy có đá chột
bay về phía xe, y can linh tính ngó vội về hướng đá
liền thấy hai ba thanh niên vừa chột đá xong, liền
cầm đầu chạy quẹo vào trong một hẻm bên đường.

Quá giận tức hành động thù nghịch vô lý này, y
can hăm xe xươg lại nhào xuống đường rượt theo
hết toàn 3 người khiêu khích.

Nhưng khi rượt ra tới cùng hẻm thì toàn thanh
niên đã mất dạng trong một hẻm ngang nhỏ chỉ
vừa rộng cho 1 người lách nghiêng
đi mới lọt. Đúng lúc đó, y can bỗng nghe
tiếng la rú lãnh lối của phụ nữ từ ngoài đại lộ
Quan Thánh vọng tới. Linh tính báo cho y can biết
có chuyện chẳng lành đã xảy đến cho cô bạn «quá
giang». Rồi y can phóng như bay ra ngoài lộ. Vừa
đến đầu hẻm ngoài đại lộ y can hoảng hồn, thấy
một thanh niên khác đang dang co vật lộn và «đi»
dao găm vào ngực cô đầm lầy. Lo ngại cho tánh
mạng cô bạn, y can bèn rút súng chạy tới... Khi còn
cách thanh niên chừng mười mét, y can nổ hai
phát súng chỉ thiên, hy vọng làm cho gã kia hoảng
vội, bỏ chạy, không uy hiếp, đe dọa cô bạn quá
giang nữa.

Nhưng thanh niên trước khi bỏ chạy còn xô té
xáp mặt cô ở này xuống gốc cây bên lộ và còn đâm
bổ thêm một cú trời giáng xuống lưng cô đầm. Bị
quá đau, cô cố la bằng tiếng Pháp: «Bớ người ta!
Nó giết tôi! Ai cứu tôi với!»

Thấy bạn gái bị lâm nguy, y can không còn đủ
bình tĩnh, bèn nổ súng bắn theo mấy phát... Chẳng
may 1 phát trúng nơi bàn tọa... thanh niên bị
chối vó té rụi bên đường. Viên sĩ quan Tây hung
phạm cũng khai xong đến ở đầm lầy. Y thị khai đại
khải cũng ứng hợp... khớp với cung từ của hung
thủ vừa khai.

Cuối cùng đến gã thanh niên bị trúng đạn khai
rằng y nổi xung vì thái độ bất nhã — nếu không nói
là mất dạy — của y thị đã thề lè lưỡi... rõ ràng
là để lăng mạ chửi bới thâm lạng thanh niên (có
lẽ vì chàng để ngó nàng hơi kỹ một chút!)

Lòng tự ái bị tổn thương vì cử chỉ hạ cấp của
cô ở pha giống, thanh niên tự vệ này đã xươg xỏ,
tiến đến bên xe Jeep, quyết cho ở một bài học,
đôi phải ngỏ lời xin lỗi về việc thề lè lưỡi của y thị
đề chửi, chứ không phải để chao như người Tây
Tạng vốn có tục lệ độc đáo này vì y thị là người
Pháp lai Việt chứ đâu phải là dân con đức Hoát
Phật Đại Lai Lạt Ma?

Sự thực lúc đó, thanh niên định «xin tí lưỡi lưu
niệm vụ rửa nhục» này nếu y thị ngoan cố, không
tự từ, xin lỗi. Vừa nói dứt lời, gã rút lệ con dao
găm bên hông, dưới áo. Có đầm hoảng kinh, vùng
lên định chạy, nhưng thanh niên đã xô ngã cô
trên đất, một cánh tay đè lên ngang cổ, đầu gối chẹn

đụng, cõn tay mặt «đi» mũi dao trước ngực nó đầy
của cô miệng hăm nếu không xin lỗi, sẽ đâm chết
bỏ. Ở đầm lầy tuy sợ, vẫn gào la kêu cứu, rầy rụa 1
cách tuyệt vọng. Đúng lúc đó, viên thiếu tá nghe
thấy tiếng cầu cứu thất thanh, vội từ trong hẻm
chạy ra ngoài lộ. Khớp đúng lúc thanh niên «đi» dao
uy hiếp cô ở buộc phải xin lỗi. Liền đó, 2 phát súng
chỉ thiên rồi nổ liền tiếp vài tiếng nữa. Thanh niên
bị «đinh» kẹt đồng, nằm la trên lè đường.

Vì chỗ phạm trường gần Quận Nhì. Bót Hàng
Đậu có vài trăm mét, nên cuộc t hăm cung lập biên
bản phải đưa về Quận Nhì làm... đến quá trưa mới
kết thúc.

Đại diện 2 Ban Liên Kiểm Việt, Pháp đã tranh
luận khá gay go, nhưng vẫn chưa đồng ý nhau về
điểm quy trách nhiệm dân sự cho ai, trong số 3
vai chính trong vụ đồ máu đáng tiếc này? Ai là
chính phạm đã gây nên vụ này?

Y can thiếu tá Pháp tự biện hộ... già h lấy phần
phải về mình. Y cho rằng việc y bắn chỉ là trường
hợp tự vệ chính đáng cho có thâu ngân viên, người
mà y can có trách nhiệm dân sự bảo vệ an ninh cho
nàng vì y can đã ưng thuận cho nàng quá giang
xe. Thấy tính mạng cô này bị lâm nguy, y can đã
bắn 2 phát chỉ thiên, cô bạn vẫn chưa hết bị uy hiếp
nên buộc lòng y can phải nổ súng sau đó.

Còn cô đầm thì chối dãi không hề bao giờ lè
lưỡi, có thái độ khiếm nhã với bất cứ ai.

Nhưng cô hai nhân chứng trong số
khách bộ hành được mục kích
thấy cô ở thề lè lưỡi — hai ba lần — chứ một
cách thâm lạng chàng tự vệ bị bắn, khiến anh ta
nổi đóa, xông tới uyển cô đầm.

Đến anh chàng thanh niên nạn nhân thì khai vì
bị cô đầm vô cớ thề lè lưỡi (mà người Việt Nam nào
cũng biết đó là thay lời chửi ra miệng) lăng mạ y
nên y có cử chỉ phản ứng uy hiếp như thế. Sự thực
chỉ có vậy. Y không hề có ác ý sát nhân mặc dù có
rút dao găm chỉ với mục đích hăm đe y thị chứ
tái đến cử chỉ vô lễ với người Việt mà
chính y thì có giòng máu trong
huyết quản. Y không hề khiêu khích viên quan
tư cũng như có đâm tai, ngược lại, cả hai đã
khiêu khích y trước. Cả 3 vai trò chính trong vụ
lưu huyết này đều phải nhận phần trách nhiệm về
mình. Thực tế, chính mấy gã «Tự Vệ trong hẻm đã
«chột đá» cô đầm trên xe mới đúng là đích danh
thủ phạm gây nên vụ rắc rối Yên Ninh đưa đến
cuộc chiến tranh Đông Dương kéo dài 8 năm từ
cuối 1946 đến giữa 1954.

Cũng như hàng trăm vụ xung đột, xích mích đã
xảy ra hồi đó giữa VM với Pháp, vụ Yên Ninh trên
đây đã gây xúc động cực kỳ mãnh liệt — chuyên
này—trong nội bộ hàng ngũ Đoàn Viễn Chính Pháp.

Ngay trong các bữa ăn chiều tối hôm đó, tại cư
xá sĩ quan Tổng hành dinh, các câu lạc bộ sĩ quan,
hạ sĩ quan cũng như các đại đội vắng lại trong Nội
Thành Cửa Bắc, tin vụ có đầm bị Tự Vệ tấn công

khẩu khí đã tạo một bầu không khí phần nộ cũng cực. Tiếp theo là một cao trào phản ứng phát động rầm rộ — trong trật tự và im lặng — dưới hình thức những cuộc thảo luận thu hẹp quyết định thảo luận nghị và thảo luận chữ ký, yêu cầu Cao Ủy và Đại tướng Tổng tư lệnh Saigon — vì uy danh và quyền lực nước Pháp — Đới Chính Phủ VM phải trao hoàn bộ máy cảnh sát Công An cho Quân Đội Pháp tự bảo đảm lấy an ninh trật tự tại Hà Nội, Hải Phòng cũng như tại các thị trấn khác có quân trú phòng Pháp trấn đóng.

Đây là biến cố không tiền khoáng hậu lần đầu xảy ra trong hàng ngũ Pháp tại Bắc Việt hồi đó, tuy qui mô không có gì, chỉ có vài đơn vị liên hệ trực tiếp tới viên Quan Tư và có lẽ lại đã chủ động vụ này, song le, biến cố cho thấy quân lính Pháp đã căm phẫn vì hành động, thái độ của VM, đặc biệt là Tự Vệ tại mấy đô thị lớn Miền Bắc ngày đó.

Việc thảo luận nghị và thảo luận chữ ký đã tiến hành dưới hình thức những thư gửi cho cấp chỉ huy đơn vị, nhận được các thư này, các đơn vị trưởng bên làm tờ trình lên sĩ quan An Ninh Tổng hành dinh. Rồi viên này lập tức đi báo cáo «miếng» viên Tr. tá chỉ huy Tổng hành dinh Paul Fournier. Cuối cùng Fournier thảo tờ trình lên Morlière, lúc đó, đang dự dạ tiệc ở Bắc Bộ Phủ.

Lo ngại vụ này có thể biến chuyển bất ngờ và nguy hiểm, quan năm Fournier phái một sĩ quan phụ tá đến ngay Bắc Bộ Phủ, trình bày biến cố bất thần trên cho viên đại úy, tùy viên cận vệ Morlière vào trình báo lại cho viên Tướng Tư lệnh Pháp đang ngồi hút thuốc, đàm đạo với cụ Huỳnh trong phòng áp bên thư viện với Nguyễn thiệu Lâu ngồi thông ngôn như đoạn trên vừa nói.

Hay tin cấp báo bất thường này trong Tổng hành dinh, Morlière lật đặt cáo biệt cụ Bộ trưởng để trở về nội thành Cửa Bắc.

Cơm nhà, vợ mình : rẻ hơn !

Một chàng thanh niên tới hỏi thăm người bạn :

— Kỳ này nghỉ phép thường niên, tôi định đưa bà xã lên chơi Đà Lạt một tuần. Anh đã ở trên miền đó lâu, phiền anh cho biết chúng tôi cần đem bao nhiêu tiền theo ?

Người bạn trả lời :

— Ít ra, mỗi ngày cũng phải hai nghìn. Bây giờ cái gì cũng đắt đỏ...

Chàng thanh niên ngắt lời :

— Tốn dữ vậy sao ? Thế thì chắc tôi đi một mình vậy. Như thế đỡ tốn kém hơn.

Người bạn thành thật trả lời :

— Trong trường hợp đó, tôi khuyên anh nên đem theo nhiều gấp đôi !

Sáng hôm sau, từ 8 giờ đến 11 giờ, có 4 thành nguyên thư — mỗi bức có từ 20 đến 30 chữ ký — do các đơn vị trưởng của 4 đại đội trong Tổng hành dinh tới tập gởi đến văn phòng Biệt bộ tham mưu Tướng Morlière. Nội dung cả 4 thỉnh nguyện thư đều tha thiết yêu cầu Đoàn Viên Chính phủ cao thái độ quyết liệt với VM, tổng đạt cho Hồ chí Minh một tối hậu thư buộc phải trao lại cơ quan An ninh thành phố cho Quân lực Pháp.

Trước áp lực này của binh sĩ Tướng Morlière liền mật nghị với Biệt bộ Tham Mưu. Nhưng các sĩ quan cấp Tá Biệt bộ tham mưu ra chiều đồng quan điểm với quân lính, đều muốn hạ tối hậu thư cho VM để mau chấm dứt tình trạng nhập nhằng thân phận ra thân, thù chẳng phải thù giữa 2 bên Việt Pháp lúc đó.

Thái độ chung của hầu hết các sĩ quan Biệt bộ đã khiến Morlière thêm hoang mang, bất định, không dám tự chuyên quyết định hạ tối hậu thư, vì lúc nào Tướng này cũng không thể quên những thủ thuật khôn ngoan sáng suốt của Nguyễn Cao Ủy Pháp. Thierry d'Argenlieu đã dặn rất kỹ hôm Morlière được chuyển ra Bắc làm đại diện Cao Ủy Pháp tại Thái bình dương kiêm tư lệnh Quân lực Pháp tại đây là Morlière phải khôn ngoan, kiên nhẫn, có lời kéo, thuyết phục kỹ được VM vào khối Liên Hiệp Pháp. Nếu chẳng may không đạt nổi mục tiêu này, nếu để VM đứng ngoài Liên Hiệp Pháp thì sớm muộn to lớn cõi Đông Dương sẽ chìm đắm trong khói lửa can qua. Chiến tranh giữa Pháp và VM là chuyện khó lòng tránh được. Chính vì triết đề muốn tuân theo huấn thị của Cao ủy d'Argenlieu (cũng là cựu ruột Morlière). Tướng này đã không chịu hưởng ứng đường lối cứng rắn, chủ chiến của Valluy và Dèbes trong vài tháng trước đến nay.

Morlière cực chẳng đã phải « ngậm bồ hòn làm ngọt » tận dụng tài bất thiệp xã giao, nhân nại, áp dụng nhiều tiểu xảo mảnh khoe hầu làm giảm bớt nhiều vụ xích mích đụng độ khó tránh giữa VM với Pháp quân, Pháp kiều tại mấy đô thị lớn miền Bắc.

Mặc dù bao nhiêu nỗ lực kiên tâm và khôn ngoan, Tướng tư lệnh Pháp này vẫn chưa làm được sáng sửa phần nào tình thế, trái lại, ngày càng thêm tăm tối hơn. Hai bên vẫn hầm hờ «giữ miếng» nhau như hai cạp tranh ăn.

Biết rõ như vậy Morlière đã tìm đủ mọi cách, cố tạo bầu không khí hòa hoãn để hai bên có thể xích lại gần nhau trong niềm cảm thông hữu nghị giữa hai dân tộc. Bây giờ nếu hạ tối hậu thư thì rõ ràng mình tự mâu thuẫn với mình. Và, cảm chắc có 100% là Việt Minh sẽ chẳng bao giờ chịu nhượng bộ trước yêu sách «cửa quyền» ngang ngược này của Pháp nếu không được đối phương thỏa đáp yêu sách, sẽ bắt buộc phải ra tay, nếu không muốn bị mất mặt. Thế là — dù muốn dù không — chiến tranh phải bùng nổ ngoài ý muốn thực sự của cả hai bên,

(CÒN NỮA)

THƠ CHO CON TRAI ÚT 3 TUỔI

Mẹ mang thai con giữa mùa xuân loan
Rời sinh con trong khói lửa mịt mù
Đêm pháo kích điện cúp toàn xứ Quảng
Con chào đời nhìn bóng tối mênh mông
Ba làm lính không lo còn hết đạn
Chỉ lo ngày thiếu sữa cho con yêu
Đêm mưa gió ngồi trong hầm trú ẩn
Ba thương con mở mắt đã thân nghèo

xXx

Thưở quen ba mẹ con còn tóc xoã
Yêu những bài thơ tuổi đại ba làm
Rồi lấy nhau không bạc tiền giả trá
Của hồi môn tha thiết mối tình xanh
Mẹ theo ba vào phương Nam nắng lửa
Lên rừng xanh núi thẳm gió căm căm
Xưởng miền Trung biển mặn đất khô cằn
Đi đi mãi và cứ nghèo thêm mãi
Ba làm đủ nghề loanh quanh sớm tối
Đem chén cơm đời nuôi chị anh con
Mười năm qua đá núi cũng phai mòn
Ba xa lạ cả hồn thơ thưở trước
Cầm bút bút thêm thấy lòng chua xót
Ba nhìn ba gầy héo mảnh thân tàn
Nhìn mẹ con mắt xanh ngày mỗi đục
Mạnh áo năm năm vá lại bao lần

xXx

Rời sinh con ra, ba làm lính thú
Khoác áo treillis mà hồn ngu ngơ
Chỉ thấy anh em, chẳng biết ai thù
Nhìn quê hương mà buồn như nước mắt
Trời Quảng Ngãi những đêm liên pháo kích
Ba không lo doanh trại mất hay còn
Chỉ lo đạn rền động chiếc nôi con.
Làm sao xác giấc ngủ hồng bé bỏng

xXx

Ngày ba vô Nam, con tròn chín tháng
Tuổi sơ sinh đã nếm vị đắng tình
Thêm lần đi, đời chước thêm cay đắng
Mẹ con nhìn sương gió bỗng se mình
Ba làm lính sống giữa thành hoa lệ
Nghe bàn cùng túi hồ bước chân chai
Nhìn ngựa xe mà đau đồng lương lẽ
Thương chị anh con cơm cháo qua ngày
Thương mẹ con sớm già nua trước tuổi
Kiếm ước song hành cách mạng mùa thu
Đến hôm nay còn chút má gầy khô
Tóc mẹ bù hai năm chưa dám uốn
Những chiều nào nghe xôn xao nhạc khúc
Ba đứng chân trước rạp hát băng khuê
Muốn bỏ ba trăm giải sầu phút chốc
Chợt nhớ con đành quay bước âm thầm
Ba tắm bạc bằng mấy ngày con bú

Vừa giá tiền chiếc xe ngựa con chơi
Hay đủ mua manh áo cũ chợ trời
Cho con mặc những ngày mưa gió rét

xXx

Ba kiếm thêm bằng miệt mài viết lách
Chút lương tâm còn sót lại bên mình
Viết báo bạn thì bài thu bài đục
Viết báo chính quyền không dám ký tên
Thung năm qua vẫn đói nghèo mãi miết
Nước mắt mồ hôi sống cũng chưa xong
Ba làm báo, báo nay còn mai chết
Bài đăng lên, tiền nửa trả nửa không

xXx

Tết năm nay con đã tròn ba tuổi
Biết chạy biết cười làm nũng bên ba
Nhưng nhà ta vẫn âm thầm bóng tối
Con vẫn còn mặc áo cũ năm qua
Mẹ con ngồi khâu kim lung đã mỏi
Nghe mùa xuân tàn úa cánh vai gầy
Đai giày ba hai năm rồi chưa đổi
Gót tan tành lê mãi bước sinh nhai
Ơn chính phủ thêm mấy ngàn bố thí
Ba đem mua quà lễ Sếp đầu xuân
Nhưng nhớ con, thôi không mua rượu lễ
Ba mua giày áo mới cho con mừng
Hai năm rồi con mặc toàn áo rách
Rượu dâng Sếp, Sếp chỉ một cơn say
Áo cho con, con mặc tròn sáu tháng
Ba thương con, đành quên Sếp năm này

xXx

Đêm ba mươi ba năm trong doanh trại
Đón giao thừa không thấy mặt con yêu
Ba vẫn nghèo không mua cành mai nôi
Cho con xem hoa nở mà cười theo
Bảy năm lính tiền lương chưa đủ sống
Cờ áo lỏng chỏng mấy mai vàng
Con hãy chơi hoa mai trên áo trận
Mà gượng cười vui tạm buổi xuân sang

xXx

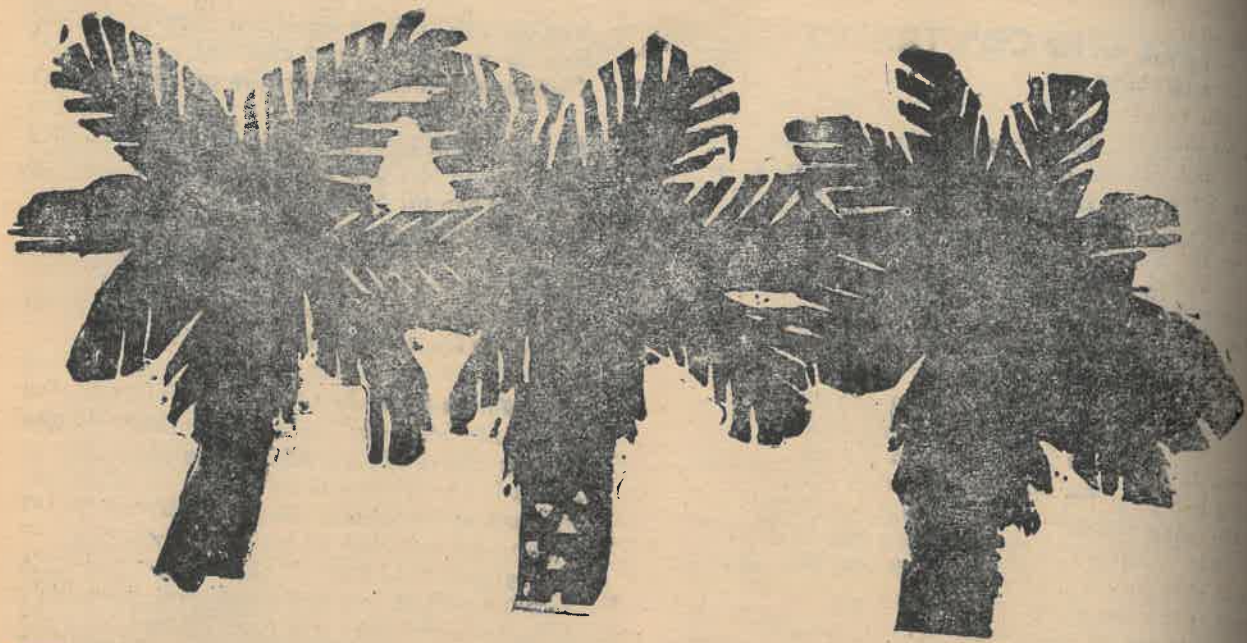
Không biết năm nay sẽ hòa hay chiến
Ba lo ba ba chết trước tuổi thanh bình
Rồi mẹ con sẽ âm thầm góa bụa
Rồi con mồ côi nhọc nhằn ngày xanh
Nếu ba chết cơ làm sao sống nổi
Mỹ về rồi, có ai cần chiêu đãi
Cho mẹ con lấy lặt tháng năm sầu

xXx

Thế hệ con mai đây rồi tư bản
Rồi quốc gia hay cộng sản nào hay
Ba chỉ mong sao những ngày khôn lớn
Con nhớ đời con u tối hôm nay

Saigon, Tết Nhâm Tý 1972

TRẦN MINH PHÚ

PHIÊU

TÊ ĐỀ

(TIẾP THEO)

Bây giờ trong Chùa không có khói hương. Chùa chỉ có khói Pall Mall, Winston, Salem, Bastos. Chúng tôi ngồi trong La Pagode. Một cô bé mặc chiếc midi đen đứng trước cái juke-box. Những con mắt đàn ông quay về phía mình cô bé.

Cô bé nhét đồng 10 đồng vào khe. Cô bé trở lại bàn ngồi một mình. Love Story. Trong chùa người ta thường được nghe Chuyện Tình. Ấn nút L5 thì có Tình Yêu. Quý vị nhấn cái nú gì để có tình yêu?

Anh ta mặc quần áo rằn ri. Anh đi vào cửa từ phía Tự Do rồi tới tầng bần. Cuối cùng anh ra bằng cửa có cô bé bán thuốc lá và quầy bán sách báo ngoại quốc. Sách về Sex rất nhiều. Anh ta lấy nặng gõ đầu cửa. Anh quay vào vạch quần đứng dài vào Chùa, vào Pagode. Tôi nhìn ra. Cô bé bán thuốc lá quay đi chỗ khác. Cô bé mặc midi đen nhìn anh ta trong cột gương. Anh ta lấy nặng chặn cửa vào:

— Tiên sư chúng mày! Ông bán báo cho chúng mày mà chúng mày đều bảo ông «nua rồi». Báo mới ra chúng mày mua thế nào được.

Đ.M. chiến tranh! Đ.M. chúng mày! Tao đi đánh trận để cho chúng mày ngồi đây chúng mày uống nước ngọt, chúng mày đấu lão với đào. Vợ con tao đang chờ tiền bán báo của tao từng phút một đây này. Tiên sư chúng mày!

Anh ta dài xong và cũng chấm dứt cuộc «thuyết pháp» ở lời chữ thế cuối cùng đó.

Anh là một thương phiế binh thường bán báo ở khu Tự Do này.

Anh đã đi khỏi. Cô bé mặc midi đen rời bàn tới chiếc juke-box. Đồng bạc rơi xuống—Somewhere My Love.

Bây giờ trong Chùa có nhiều người điện, nhiều người «mát». Một đàn bà trong công viên, một người điện trong thành phố... lời ca một bản nhạc của Trịnh Công Sơn. Bây giờ có nhiều người điện trong thành phố. Một người đàn bà mặc tunique đỏ bước vào Chùa. Người đàn bà hút thuốc. Bà tiến tới bàn chúng tôi và nói với một người bạn pilot ngồi cùng b n:

— Anh thấy không? Chiếc khay áo của tôi bị đứt dây này. Tôi vừa ưỡn lộn với một thằng «quí tri thức» ở ngay trước Hotel Majestic. Nó tương tri thức là ngon lắm.

Người đàn bà bỏ vào W.C. chiếc điện thoại thì ở gần W.C. Một thanh niên đang đứng nói chuyện bằng điện thoại. Có thể hắn đang nhấn nút tình yêu.

Tôi hỏi người bạn pilot:

— Ông có quen elle không?

— Không! Chắc em «mát» thấy trông tôi ba gai nên em khoái đấu với tôi.

Người Pilot lại trực thăng. Anh mới ở cao nguyên về phép bốn ngày. Anh nói:

— Tôi mới lên phi đội trưởng ông ạ! Sau đó bị 20 cú!

— Tại sao lên mà lại bị cú?

— A tại bản nai! Mấy hôm trước Tết, trong một phi vụ hành quân, lúc trở về qua một ngọn đồi tôi thấy một con nai lớn. Người ta đồn vùng đó có một con nai chúa. Tôi nghĩ chính nó là nai chúa. Sừng nó rất dài. Nó đứng nghênh tôi ở gần đỉnh đồi.

— Thế nó không chạy?

— Không. Nai có sừng thì không chạy vào rừng. Nó sợ vương sừng vào cây. Khi tôi rã xuống nó vẫn nghênh.

Tôi quạt luôn một tràng đạn lửa. Hắn gục liền.

— Tại sao ông không hắn bằng đạn thương?

— Tại tôi chỉ bán đạn lửa. Bả như vậy thấy rõ đường đạn đi. Khi tôi bị chỉ huy trưởng hỏi «rã xuống làm gì?» Tôi trả lời «Có một con nai rất đẹp và tôi xuống ngắm». Trong phi đội của tôi khi nào tôi đã «chạ» rồi! Tôi cho máy bay xuống thấp và người xạ thủ dùng giây kéo con nai lên. Trước Tết tôi bán và vợ con trong base được một bữa nhậu đã. Tôi bị gọi lên. Tôi trình bày: «Tôi bán nai không để bán mà cho anh em nhậu». Vị chỉ huy trưởng bảo: «Luật là luật. Tôi biết thế nhưng không thể làm khác được!»

— Nghĩa là cuối cùng ông vận lãnh đủ?

— Không! Hôm đọc sớ tảo quân; tôi được tha. Hôm đó tại nó tổ chức nhậu Tết. Tại nó đọc sớ màu hồng. Ở một khúc sớ, tôi dán thêm khúc màu đỏ chói và trong đó tôi trình bày về vụ bán nai. Sau đó vị Chỉ huy Trưởng O.K và bỏ vụ 20 cú! Tôi cũng cho ông ta một cái sừng từ qui của con nai đó!

— Tại sao gọi là tứ qui?

— À! Vì sừng nó có bốn chạc!

Người pilot uống bia. Bọt bia viền râu mép.

Anh hỏi tôi:

— Ông biết Đồng bị cháy máy bay chết?

— Biết sơ sơ thôi!

— Không khiếp lắm ông ạ! Bày giờ quần áo của nó vẫn để trong phòng. Máy thăng sợ không dám ngủ phòng đó nữa. Chiếc sky rider của nó vừa rời khỏi phi đạo thì bỗng xuống liền. Kéo được nó ra nó bị nường rồi, sau đó nó chết tại quân y viện. Tôi có giữ tiền lương còn lại của nó. Nó nhờ gửi về Huế cho bà mẹ! Nó chia gia tài cho tôi cái nón bay màu đỏ. Nó chết 28 Tết ông ạ!

Tôi bảo anh bạn pilot:

— Hôm đưa xác Đồng về Tân Sơn Nhất. Cương và Hùng gọi tôi. Tại nó bảo thật may có Đồng chết nên tại nó mới được phép mang xác Đồng về Saigon và nhân dịp này tại nó được du hí với người tình hôm mừng Tết trước khi đưa quan tài Đồng ra Huế. Đêm 30 Tết Cương đến tôi kể một chuyện về ông bố của Đồng.

Cương kể: Ông Bố của Đồng thật bình tĩnh. Tại em không thấy ông khóc. Tại em lấy ghế bô và màu cho ông, ông không chịu. Ông chỉ ngồi

tựa vào quan tài. Nửa đêm ông xin em một cái phong bì và một tờ giấy viết thư. Giữa đêm mà tìm hai thư này cả là một vấn đề. May có một thằng bạn còn một cái phong bì và một tờ giấy viết thư có in một đứa con trai còn ôm đứa con gái trên đồng cỏ. Em nghĩ giấy viết thư qua lãng mạn. Em tưởng ông viết thư cho vợ. Quà nửa khuya, khi ông mệt, ông nằm gục trên quan tài. Đồng, em tò mò nhìn phong bì thì thấy hàng chữ:

Mến gửi Đồng:

Lúc đó em mới biết tại sao ông cụ bình tĩnh. Ông cụ đã hơi mất trí rồi.

Em không biết ông viết gì cho Đồng vì là thư kẹt ở dưới cánh tay ông.

Cương cũng nói đùa với tôi:

— Lẽ ra em và thằng Hùng cũng phải viết thư gửi xuống cho Đồng mời phải. Có thể là thư đó như thế này:

«Đồng thân mến,

«Tao và thằng Hùng có tội lớn đối với mày. Tao và nó tháp hương, tháp nến, tháp tùng mày từ Pleiku về Saigon rồi ra tận Huế không phải vì thương mày đâu. Dĩ nhiên tại mình là pilot thương nhau là chắc rồi. Nhưng thực ra tao và Hùng đã lợi dụng cái chết của mày để về phép an Tết với Linh và Loan. Mày cũng bỏ qua cho. Trước giao thừa tao đã ngủ với em Loan rồi mới về với mày. Chắc mày cũng buồn cười tại tao. Không biết trong hôm gõ mày có cười được không? Tao mong mày đừng tủi tao và thằng Hùng về với mày. Mày cũng biết đấy, tại mình chưa thằng nào có vợ có con cả, chết mà chưa có con thì tội vô cùng. Nhớ đấy nhé. Ngày gõ mày, ngày sinh nhật «em bé» của mày tao sẽ lo liệu cho. Tao sẽ gửi 20 bông hồng cho em. Sang năm em 20 tuổi rồi đấy».

Cương bảo tôi:

— Dĩ nhiên là em chỉ khẩn trong bụng như thế thôi!

Người Pilot nói:

— Chủ nhật này ông xuống trường đua với tôi. Lâu lắm chưa chơi cá ngựa rồi!

Tôi gạt đầu và hẹn anh ở Chùa này.

Người bạn mới ở Pháp về kể chuyện ngựa.

— Mùa xuân rồi ở Pháp những con ngựa cái không về tới đích. Có lẽ chúng nghĩ tới tình yêu và quên chạy. Ở Pháp cũng có con Morning Glory chỉ thăng khi chạy vào buổi sáng.

Tôi hỏi người bạn:

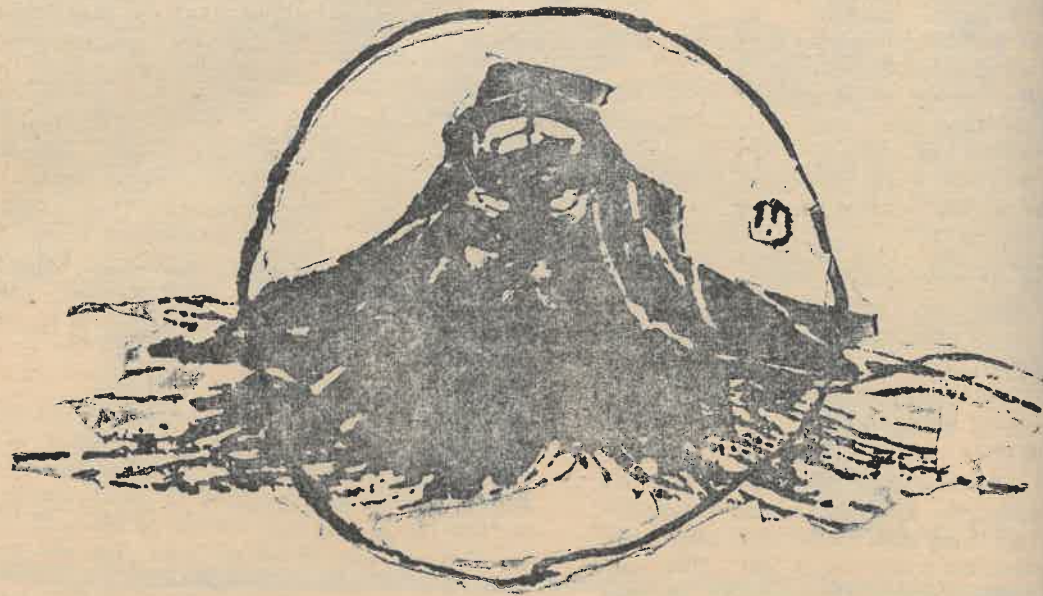
— Ông có thương được không?

— Không! Vì tôi chỉ chờ trúng lớn! Tôi không khoái trúng nhỏ. Nói đến ngựa tôi lại nghĩ tới một quyển sách bán chạy nhất ở Pháp về kỹ thuật đánh cá ngựa. Đầu cuốn sách nó đề: «Nếu bạn nào đánh cá ngựa bằng ngày sinh tháng đẻ của người yêu, của vợ và mẹ vợ thì phải đọc cuốn sách này. Phải có kỹ thuật. Các ông biết không, trang cuối của cuốn sách viết:

«Đọc xong cuốn sách các bạn vẫn nên đánh cá ngựa theo ngày sinh tháng đẻ của người yêu, của vợ và mẹ vợ».

(CÒN TIẾP)

CÁC SĨ

Sức mạnh thần thoại

Độc thần thoại Hy Lạp chẳng ai quên nhân vật Heracles (Hercule) với sức mạnh thần thoại của chàng. Mười hai kỳ công chính của chàng là: 1. Bóp cổ cho đến chết con sư tử miền Nemea mình đồng da sắt mà trước đó không cung tên gươm dao nào đâm thủng. 2. Giết con rắn chín đầu Hydra ở miền Lerna. 3. Rượt đuổi suốt một năm trường để bắt sói con nai rừng vàng móng đồng trên núi Cerynea. 4. Bắt sống con lợn rừng hung dữ trên núi Erymanthus. 5. Rửa sạch trong một ngày chuồng ngựa ba ngàn con của vua xứ Augeas. 6. Giết gần trọn vẹn đàn chim ăn thịt người ở gần hồ xứ Stymphalus. 7. Bắt sống cả một đàn ngựa cái hung dữ ăn thịt người của Diomedes. 8. Bắt sống con bò mộng hung dữ trên đảo Crete. 9. Thắng cả một đoàn nữ quân thiện chiến của bộ lạc Airazons giết được nữ hoàng họ mà trước lấy chiếc dây lưng. 10. Trước đoạt được cả đoàn mục súc của người khổng lồ ba đầu Geryon. 11. Lấy được ba trái táo vàng trong vườn của các nàng

Herperides bằng cách đổi công đổi vòm trời giúp người khổng lồ Atlas một lúc. 12. Và kỳ công nguy hiểm nhất là chàng đã xuống âm phủ bắt sống con chó ba đầu Cerberus canh giữ trước cửa Diêm phủ. Bảo những kỳ công trên là hoang đường, là thần thoại thực đã quên ý nghĩa tượng trưng của nó. Sự thực nhìn vào lịch sử dân tộc VN, nhỏ bé nhà đứng ở vị trí đầu sóng ngọn gió, ngót hai ngàn năm chống đỡ nổi Tàu nào có khác gì dũng sĩ Heracles (Hercule) gồng thần lực đội trời giúp Atlas nề sau đó có được ba trái táo vàng mà người Việt chúng ta có thể coi là tượng trưng cho nền độc lập nghênh ngang một cõi biên thủy của chúng ta? Đại quân Mông Cổ tung hoành từ Đông sang Tây, từ Bắc xuống Nam đi đến đâu sức mạnh như trút chẻ ngói tan cổ không mọc được vậy mà đến ta ba lần đại bại vẫn hoàn đại bại, có tương giặc bị chém đầu có tương giặc bị bắt sống nào có khác gì những kỳ công bắt sống bò mộng, nai rừng, giết chết rắn chia đầu, chim ăn thịt người.

Nguyễn Huệ với chiến thuật tấn công quét sạch đại quân Thanh trong một thời gian kỷ lục nào có khác Heracles trong một ngày dẫn nước hai con sông vào rửa sạch chuồng ngựa ba ngàn con của vua Augeas.

Từ sau chiến thắng Điện Biên Phủ chúng ta phải phân biệt hai hình ảnh dũng sĩ;

Một hình ảnh dũng sĩ thuần túy VN, tiếp tục bằng cách này hay cách khác dùng thần lực của mình để cứu nguy cho xứ sở và một hình ảnh dũng sĩ bị dọa dẫm thì thâm trước khi chết y hệt Heracles trong thần thoại Hy Lạp, đó chính là hình ảnh «dũng sĩ Bắc Việt» ngày nay vậy.

Heracles trong thần thoại Hy Lạp vì sao mà chết, và chết ra sao? Xin kể tiếp:

Heracles du lịch tới Calydon thì lấy được nàng công chúa xinh đẹp Deianira. Hai vợ chồng đương nhau về gặp kỳ nước sông Eoanis dâng cao xoáy cuộn, Heracles chỉ có thể qua sông một mình, dựa

phải nhờ quái vật Nessus đưa người mình ngựa mang vợ mình qua sông giúp. Sang đến bên kia sông, Nessus định cướp công chúa Deianira bèn bị Heracles bắn cho một mũi tên có tẩm thuốc độc. Trước khi chết Nessus sui công chúa hãy giữ lấy đồng máu đông trên lưng nó vào lọ, nơi mũi tên cắm, vì máu đó nếu nàng đem nhuộm áo cho chồng, chàng sẽ không yếu ai hơn nàng.

Sau đó chàng Heracles đi đánh vua Eurytus. Chàng căm thù nhà vua trước đây đã từ chối không gả công chúa Iole cho chàng. Chàng đã tàn nhẫn giết ông vua này cũng là người con trai và bất sống nàng Iole. Nhìn công chúa Iole xinh đẹp Deianira lo cho chính phận nàng bèn dùng lọ máu đông của Nessus nhuộm áo lễ cho Heracles. Trong cuộc lễ tạ ơn Heracles mặc áo đó liền lên bàn thờ thần rồi rượu và tháp nhang. Bất thần chàng kêu lên như bị rắn cắn. Chết thuốc độc

gà lửa nóng đã bắt đầu chạy ra và thối vào người Heracles cổ cỡi chiếc áo nhưng áo cứ dính chặt vào người, chàng xé được mảnh áo nào thì vải liền thịt chàng ra. Máu chàng xối xục lên, gân cốt chàng nứt rạn. Chàng chạy vội tới dòng suối gần đó nhảy úm xuống nhưng chất độc càng sôi sục trong máu chàng. Như điên như dại chàng chạy quanh

nhỏ bắt cây rồi lăn lộn trên mặt đất. Chàng nhìn lên trời kêu la: «Hỡi nữ hoàng Hera, tôi đau đớn thế này chắc bà sung sướng lắm. Tôi đã từng đương đầu với quái vật ba đầu Geryon và con chó ba đầu Cerberus để nhận ợc hình này ư? Đồi bần tay này đã thực hiện biết bao kỳ công, đôi vai này đã có lần nâng cả vòm trời thay Atlas, mà nay phải chịu ợc hình không lòng can đảm nào, không khi giới nào thắng được như thế này ư?»

Chàng ra lệnh chặt cây làm giàn hỏa, lộn chàng là Philoctetes nhóm lửa.

Zeus, vị thần chủ tể, cha chàng tôi nói: «Chỉ có phần hình hài mà con tôi thừa hưởng của mẹ nó là bị thiêu hủy thôi, còn phần nó thừa hưởng của tôi thì sẽ bất diệt»

Những người đứng xung quanh giàn hỏa thấy một làn khói bay lên. Trên cao thần Zeus đứng trong xe giơ tay ra đỡ lấy con đặt vào giữa các vì sao.

x

Ồi, chúng ta hãy nghe đấng cha già dân tộc là đức Lạc Long Quân xuất hiện, râu tóc bạc phơ, nói với những người lãnh đạo cộng sản miền Bắc: «Các con hãy tỉnh ngộ đủ dũng lực đến đây, dù là thân linh đi nữa ai này phải mang trách nhiệm hậu quả những hành động của mình. Khi các con hòa vào với sức mạnh của dân tộc thì các con đã làm giàu cho lịch sử anh dũng của dân tộc thêm một chiến công Điện Biên. Chiến công đó cha sẽ đặt lên vòm trời làm một chòm sao mang tên Việt Nam cũng như thần Zeus đặt Heracles lên trời thành một chòm sao mang tên Hylap.

Chỉ vì vua Eurytus không gả con gái cho mà chàng Heracles đem lòng căm thù đến nỗi sau này giết cả dòng họ nhà vua. Thực là bất nhân. Trong thời gian tám năm kháng chiến các con dùng những người nặng lòng với quốc gia dân tộc theo kiểu vật chanh bỏ vỏ, kháng chiến sắp thành công thì bày trò đầu tổ đã man, đảng trị trắng trợn. Rồi khi đất nước chia đôi các con dùng chiến thuật sôi đầu năm vùng, năm dân bằng khủng bố, hy vọng chiếm nốt miền Nam cho chủ nghĩa Cộng sản, Nhưng các con ơi nhân nào quả ấy, ngấm máu phun người tanh miệng mình trước. Tất cả những mưu cơ xảo quyết thâm độc tàn ác đã biến thành chất độc luân lưu theo dòng máu nhiễm vào lục phủ ngũ tạng của chính các con. Có thần lực như chàng dũng sĩ Hy Lạp kia, nhưng máu nuôi cơ thể biến thành độc được mất rồi thì sức

cử định bất sơn đầu của được nữa. Các con hãy nhìn vào đất nước hai miền, vì các con vụng tính mà hai miền suốt trong mười năm qua chịu cảnh bão bom mưa đạn khói lửa ngút trời. Hình ảnh các con ngày nay nào khác gì hình ảnh chàng trai thần thoại Hy Lạp lăn lộn trên bờ suối lửa độc bốc cháy ngay trong lục phủ ngũ tạng vô phương cứu chữa, cuối cùng phải ra lệnh tự hỏa thiêu. Với cha các con còn thì giờ. Kiếp sau các con làm người Tàu các con sẽ cư xử như người Tàu, kiếp sau các con làm người Nga các con sẽ cư xử như người Nga, nhưng kiếp này các con vẫn còn là người Việt Nam đó, thì các con phải cư xử như những người Việt Nam yêu nước chứ! Với cha, giờ phút này quay về cũng chưa muộn, các con là

xxX

Ấy đó chắc chắn đức Lạc Long Quân, nếu người xuất hiện, Người sẽ nói như vậy với những nhà lãnh đạo miền Bắc.

Nhưng biết rằng họ có nghe?!

CÁC SĨ

THUỐC SÂU RĂNG VIỆT NAM NAM KÝ

Phát minh từ đời nhà Lý (VN.) kinh nghiệm đã 800 năm! *Linh diệu phi thường!*

Có bán nhiều nơi tại Hải Ngoại. Của người giống họ. Cũng được kể nghiệp. Phát triển tại các quốc gia cư trú Hải Ngoại.

— «Bí Pháp» của giống họ Nguyễn Quang gia truyền ở Bắc Việt Nam.

KIỆN TOÀN BỒ RĂNG! CHỐNG HOÀN NHỒ RĂNG! (Coi toa rõ. K.S. 1387 — 1965).

THUỐC HAY GIÁ RẺ: Phụng sự quê hương VN. Phục hưng kinh tế Xứ sở — Phục vụ đồng bào Quốc Nội.

PHÁT HÀNH TẠI NỘI QUỐC: Cao 50\$. Nước 35\$ sắp lên. *Đông Nam Á*: Cao: 500\$ — Ngoài ĐNA: — giá còn lên tùy đường Hàng Không Quốc Ngoại. NAM KÝ 1083A Đại lộ Hậu Giang và 270 Rạch Cát. (cây săng Shell Ngã Năm — Mũi Tàu Phú Lâm Chơin). (Cua Hậu Giang — Rạch Cát)

GIỮA NHỮNG NGƯỜI ĐÃ CHẾT

(TIẾP THEO)
HAI

Nhiều lúc Mạnh kiểm soát những đức tính cũng những khuyết điểm của chàng và chàng thấy chàng kém thiên hạ quá nhiều. Đứng ra chàng thiếu quá nhiều điều kiện để thành công ở đời, nhất là những điều kiện tối cần tối thiểu để trở thành một người hành nghề trình thám tư. Chàng hạn như tính cả thẹn đến trở thành nhút nhát của chàng. Thuở nhỏ chàng cũng đùa nghịch, phá phách cùng những bạn đồng tuổi, nhưng chàng cãi nghịch ngợm, phá phách khi các bạn đã nghịch, đã phá. Ít khi chàng mớ đầu một cuộc chơi nào. Chàng cảm thấy khó chịu, ngượng ngịu khi phải tiếp xúc với người lạ. Chàng không muốn làm phiền ai hết và tất nhiên, chàng cũng không muốn ai làm phiền chàng. Trong khi đó chàng lại hành nghề cảnh sát và nghề trình thám tư, hai nghề anh em chuyên làm phiền người khác.

Buổi tối trong nhà hàng thanh lịch nhất Saigon này, nơi hai người ăn một bữa tối giá tiền bằng cả một tháng lương của người công tư chức hạng trung, chật ních những thực khách. Khách ngồi hết bàn. Nhiều cặp tới muộn phải đi nơi khác hoặc đứng

chờ bên ngoài chờ người tới trước ăn xong đi ra. Ngồi một mình trên một cái bàn nhỏ khuất mắt tại góc phòng, Mạnh hài lòng vì sự chịu khó tới đây sớm của chàng. Nếu chàng không tới sớm, chắc chàng sẽ không có bàn ngồi và chàng sẽ không biết làm cách nào để chờ vợ chồng Thịnh tới để nhie mặt Kiều Dung.

Cho rằng ngồi chiếm bàn lâu như thế mình phải uống nhiều rượu để chủ nhà hàng và đám bồi bàn veste trắng, quần đen, thắt cravate đen, mặt mũi nhẵn bóng như đầu tóc kia khỏi khó chịu. Mạnh đã uống nhiều Cognac Remy Martin. Mạnh biết được rằng thực khách ăn ở đây đa số đều uống cognac Remy Martin nhờ một tối cách đây đã lâu chàng tới đây ăn với một người bạn. Ông bạn sành sỏi ăn chơi này bảo chàng... «tới đây phải gọi Cognac Remy Martin. Vì chủ nhà hàng này là Tây mà rượu Cognac Remy Martin là của Pháp chế tạo. Ngon hơn các loại rượu Hoa Kỳ nhiều.» Từ đó mỗi lần nghĩ tới nhà hàng này, Mạnh lại nhớ tới hai tiếng Remy Martin, cũng như trông thấy chai rượu mang nhãn Remy Martin ở đâu chàng lại nhớ tới nhà hàng này.

Vợ chồng Thịnh đến đúng giờ hẹn với chàng, nghĩa là đúng 8 giờ tối. Dường như Thịnh là khách quen ở đây hoặc Thịnh đã có giữ bàn trước. Vợ chồng Thịnh tới đúng lúc nhà hàng đang đông khách nhưng họ có bàn ngồi ngay. Mạnh nhìn thấy Thịnh vào trước nhưng phải một lúc lâu sau chàng mới ngẩng đầu lên nhìn Kiều Dung.

Thịnh ngồi quay lưng về chàng và Kiều Dung ngồi nhìn thẳng vào phía chàng nhưng lúc đó Mạnh hơi say, chàng không nhìn rõ từng nét đẹp của nàng. Cái nhìn đầu tiên ấy cho chàng cái cảm giác vừa đẹp, vừa sang. Và cảm nghĩ: «Đàn bà lịch sự lại có tiền như thế tại sao lại chán đời. Sang muốn yêu ai mà chẳng được?» Tâm trạng rắc rối, phức tạp của đàn bà là một cái gì Mạnh hoàn toàn không hiểu. Chàng không hiểu vì một lẽ giản dị để hiểu là chàng chưa từng được gần nhiều đàn bà, nhất là những người đàn bà đẹp và lịch sự, sang trọng, giàu tiền.

Cái nhìn thứ hai cho Mạnh thấy Kiều Dung có mái tóc dài sẫm xuống vai. Chàng đoán tóc nàng không phải là tóc giả vì trông rất tự nhiên. Nàng mặc chiếc áo đầm màu sẫm điểm hoa trang và trên tay nàng có đôi bông kim cương phản chiếu ánh đèn lấp lánh. Cái nhìn trước cho chàng nghĩ rằng Kiều Dung phải ngoài ba mươi, cái nhìn sau cho chàng thấy rằng nàng còn trẻ lắm, trông nàng chỉ chừng hai mươi tuổi, nhiều lắm là hai mươi hai tuổi là cùng. Cả hai cái nhìn cùng cho chàng thấy nàng thật đẹp, thật sang. Cái nhìn thứ ba làm chàng nghĩ rằng chủ học sinh tên Thịnh vẫn bị chàng và các bạn khinh thường ngày xưa vì là dừ, vô duyên, vì là bạn không giỏi, bơi không cử, không bạo, quả là người tốt số. Những chị vợ giàu nhờ bố mẹ giàu của chàng nhớ thương xấu như quỷ, vô duyên và thô kệch, Kiều Dung hoàn toàn không giống chút nào với hình ảnh chung về bọn con gái nhà giàu khả kị ấy.

Với chất rượu mạnh trợ lực, trí tưởng tượng của Mạnh đưa Mạnh vào một cảnh hoàn lạ kỳ: Mạnh tưởng tượng người thiếu phụ lịch sự kia là vợ chàng. Chàng nhìn thấy nàng đi bên một dòng sông ánh nắng vàng chan hòa trên mái tóc nàng, nàng đi qua ngọn đồi cỏ xanh như đồi Đà Lạt, mà nàng vẫn không như làn da trái đào chín mọng. Nàng lướt qua làn kiến xe hơi. Nhưng Mạnh chỉ có thể tưởng tượng được những cảnh có nàng ở xa thành phố. Không, chàng không thể có một người vợ như Kiều Dung. Chàng sẽ ăn nói ra sao khi đưa nàng đi dự dạ tiệc?

Không cần phải tới những dạ tiệc lớn phải gia o thiệp với những người giàu sang quyền thế nhất xã hội, chỉ cần chàng đưa nàng đi ăn tối trong một nhà hàng lớn thôi, chàng sẽ lúng túng khi gọi món ăn, nhất là khi lựa rượu. Sẽ có chuyện gì xảy ra nếu nhà hàng có sáo khiêu vũ và chàng bắt buộc phải nhảy với nàng ít nhất là một bản? Không lẽ chàng cứ ngồi thộn ra đấy trong lúc vợ chàng nhảy

với người khác? Ngày xưa lâu lắm rồi Mạnh cũng học nhảy đầm, nhưng vì không nhảy luôn chàng quên tất cả. Ngày xưa Mạnh tự thấy mình kém người khi chàng nói chuyện nhảy đầm với các bạn và một người bạn nói: «Nhảy đầm mà cũng phải học là thằng ngu. Cứ đi nhảy là khác biệt chứ gì». Mạnh không còn dám nói chuyện đi học nhảy đầm với ai hết kể từ khi nghe câu đó.

Mạnh choàng tỉnh cơn mơ mộng. Chàng tự ngượng vì cảm thấy có lỗi với Thịnh qua việc chàng vừa tưởng tượng vợ bạn là vợ mình. Chàng ngượng cả với Kiều Dung. Chắc chắn nàng sẽ cười khinh nếu nàng biết chàng vừa đi vào tưởng tượng của một anh đàn ông cù lùn không biết cả nhảy đầm. Mạnh nghiêng mặt để nhìn về phía vợ chồng bạn. Trong ánh sáng mờ mờ của phòng ăn, Kiều Dung nổi lên như hình người trong một bức họa. Nàng đang chăm chú nghe tiếng nhạc phát ra từ máy quay đĩa của phòng ăn. Mạnh ngược nhìn lên. Chàng không nhìn thấy đàn loa phóng thanh để ở đâu cả nhưng trong phòng vẫn có tiếng nhạc. Và để nhạc êm thật quen nhưng ngay lúc đó chàng không nhận ra đó là bản gì.

Mạnh ngồi đó cho đến lúc vợ chồng Thịnh ăn xong đưa nhau đi ra. Khi Kiều Dung ngồi vào chiếc Mercedes, Mạnh đứng dưới gốc me bên vỉa hè Chàng nhận thấy Thịnh không ngoái lại nhìn xem có chàng đi theo hay không. Có lẽ hẳn đã quên mất chuyện hẹn chàng ở đây. Chiếc Mercedes vào giờ khuya này vẫn có tài xế lái. Trong cả hai tiếng đồng hồ ông bà chủ ngồi trong hàng ăn, bác tài xế vẫn ngồi xía rang ở vỉa hè. Mạnh lăm lăm cảm nghĩ đến chuyện không biết bác tài đã được ăn cơm tối hay chưa?

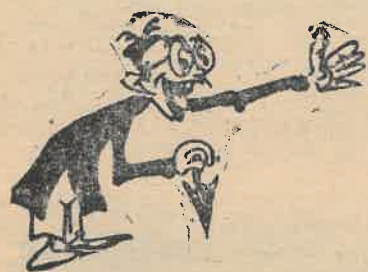
Chàng đi trên những vỉa hè vắng vẻ về nhà. Trung tâm thành phố nao cũng vậy, đông người khi trời nắng và thật vắng người khi sáng trăng. Đêm nay sáng trăng và Mạnh thăm hy vọng thành phố chợt tắt điện để trăng thêm sáng. Người thành phố may ra chỉ biết đêm có trăng khi đêm tắt điện. Mạnh ở trong một bin-dinh được chia ra thành nhiều appartement cho mướn. Chàng dùng căn ngoài làm văn phòng và căn trong để ở. Cửa sổ phòng chàng nhìn ra vòm cây me. Những đêm thao thức chàng vẫn thấy ánh trăng sáng trên đàn lá xanh bóng ấy.

Khi đi lên dãy cầu thang vắng tanh không một bóng người, đầu Mạnh gật gù vì say, nhưng chàng không biết là chàng đang biểu diễn đang đi khỏi hai ấy. Chàng đang mai tưởng tượng ra hình ảnh Kiều Dung đang chờ chàng trong căn phòng chàng sắp mở cửa. Chờ chàng như người vợ trẻ chờ chồng. Cuộc đời chàng sẽ biến đổi như thế nào nếu chàng có người vợ như Kiều Dung?

Căn phòng đàn ông độc thân đêm nay như xa lạ hoàn toàn với Mạnh. Không có một bóng đàn bà nào hết từng phảng phất giữa những bàn ghế, giường

đêm nay. Đêm nay cũng như đêm mai, cũng như mọi đêm trước đó. Mọi đêm khi trở về tới đây Mạnh vẫn cảm thấy nhẹ nhàng, khoan khoái. Vì nơi đây là giang sơn rộng của chàng. Về tới đây chàng không còn sợ gặp bất cứ một người nào khác. Nhưng đêm nay chàng chán nản, mệt mỏi một cách lạ kỳ vì sự hoang vắng của nó. Chàng nhìn quanh phòng và nghĩ: «...Mẹ kiếp...nhà gì mà không có cả một con chuột...»

Mạnh phải uống tới hai viên Tranquinal để dỗ giấc ngủ. Khi vào giường nằm, chàng đã quyết định việc làm đầu tiên của chàng sáng hôm sau là viết thư gửi cho Thịnh, xin lỗi về chuyện chàng không

**cười
đờ
buồn**
TH. QUANG
sưu tầm

Chi khi cần

Cu Tèo hốt hải chạy tới thầy phủ lít :
— Ông có ơi, một thằng du đãng đang đánh anh tôi ở đầu đường kia kia. Họ đánh nhau cả tiếng đồng hồ rồi đó, ông có !
— Ừ, sao bây giờ mày mới kêu tao ?
— Dạ thưa ông có, lúc đầu thì anh con thằng, còn bây giờ thì trái lại, thằng cha du đãng sắp hạ được anh con rồi !

Cởi đồ bằng mắt

Trong một toa xe lửa hạng nhất của chuyến tàu tốc hành Saigon — Nha Trang, một người đàn ông chủ nhà giàu thiếu nữ trẻ đẹp lộng lẫy, ngồi ghế đối diện. Đôi mắt củ vợ của chàng ta đi lần từ đầu xuống tới đôi bàn chân cô gái.

Người thiếu nữ tỉnh bơ như không rồi đột nhiên cất tiếng :

— Xin ông vui lòng lại mặc hộ quần áo cho tôi. Tôi sắp xuống để đổi tàu đi Đà Lạt ở ga Tour Cham sắp tới.

Biết của ai ?

Một chàng ăn cắp gà chuyên nghiệp được một bức thư nặc danh : «Nếu anh không chấm dứt việc trộm gà nhà tôi, tôi sẽ xin anh tí huyết đây !»

Chàng ta bèn tới hỏi ý kiến một đồng nghiệp, với bộ mặt đầy lo âu, sợ hãi. Bạn anh ta khuyên :

— Việc gì mà lo ! Mày đừng bắt gà của người ta nữa là hết chuyện !

— Thế nhưng mà tao có biết hẳn là ai đầu mà bảo thôi với nữa ? Chẳng lẽ bây giờ chỉ vì một mình hẳn mà tao phải giải nghệ hay sao ?

thể nhận lời điều tra được cho Thịnh. Chàng gửi kèm trong thư tờ ngân phiếu còn nguyên của Thịnh. Và chàng sẽ viết vài câu thật lạnh trong thư từ chối để Thịnh khỏi tìm tới thuyết phục chàng nữa. Chàng sẽ viết chàng bận việc phải đi xa. Chàng có thể chàng sẽ đi chơi đâu đó thật, Ngay lúc này chàng chẳng có việc gì cần phải có mặt ở đây.

oOo

Chàng tỉnh dậy vào lúc 7 giờ và ý nghĩ đầu tiên của chàng là sáng nay chàng phải đi theo dõi Kiều Dung. Sự hứng thú nào nức ấy làm cho Mạnh cảm thấy thẹn. Chưa bao giờ, kể từ ngày làm công việc trình thám tư đến giờ, chàng trình thám tư hầu như thất nghiệp hoàn toàn ấy cảm thấy hưng thú với việc làm đến thế. Phải nói là hôm nay chàng được đi theo dõi một người đàn bà mới đứng. Chàng quên mất quyết định từ chối đêm qua, chàng quên cả Thịnh, chàng chỉ còn nhớ tới Kiều Dung và chuyện hôm nay chàng sẽ được đi theo nàng.

Mạnh ăn sáng vội vã trong một tiệm mì trước cửa ga-ra nơi chàng gửi xe. Rồi chàng ngồi vào chiếc Simca lái đến con đường có địa chỉ nhà riêng của Thịnh. Chàng từng đi qua con đường này nhiều lần nhưng không biết là Thịnh ở đây. Con đường toàn những vi-la có vườn và cổng sắt, lối sỏi. Khu này là một trong những khu sang trọng nhất của Saigon. Khi đi ngang trước villa của Thịnh, không cần kiểm soát lại địa chỉ chàng cũng biết đó là nhà của Thịnh. Vì chiếc xe Mercedes sơn đen của Thịnh đang đậu trong lối sỏi trong vườn và cánh cổng sắt đã mở rộng chờ xe đi ra. Người tài xế bận veste trắng và mũ képi đang cầm cây phát cỏ, phẩy phẩy những hạt bụi không hề có trên mặt sơn bóng loang của chiếc xe «Ông chủ sắp tới rồi, bà chủ chắc cũng sắp đi chơi...»

Chàng cho xe chạy chậm chậm từ đầu đường tới cuối đường. Con đường toàn villa không có một quán nước để chàng có thể xuống xe vào ngồi chờ.

Chàng sẽ phải ngồi chờ trong xe và ngồi trong xe có thể cả tiếng đồng hồ chàng cần có vài tờ báo để cho đỡ buồn. Chàng lái xe ra phố chính tìm sạp báo.

Mạnh cười với cô bán báo và vui vẻ, để che giấu lòng vui với cuộc đời, với mọi sự như chàng thanh niên hẹn hò lần đầu với người yêu. Trời Saigon sáng nay thật đẹp. Có nắng nhưng không nóng lắm. Trời thật xanh. Một chiếc phản lực cơ bay qua nền trời xanh ấy để lại một vệt mây trắng như dải lụa. Phản lực cơ bay cao đến nỗi người bên dưới không nghe thấy tiếng nổ chỉ thấy một mảnh trắng như bạc bay từ từ qua nền trời trong vẻ nên một đường chỉ gần như thẳng tắp. Buổi sáng này thật hợp với những cuộc tình tự.

Không một phút nào Mạnh nghĩ rằng Kiều Dung sẽ không đi ra khỏi nhà buổi sáng nay. Chính vì định ninh rằng Kiều Dung sắp ra khỏi nhà và chàng sắp được nhìn thấy nàng nên Mạnh không nghĩ

nhiên chút nào khi chàng mua xong mấy tờ báo và chạy vòng trở lại đầu đường, chàng thấy nàng hiện trên vỉa hè.

Từ đầu phố, còn cách Kiều Dung cả nửa cây số Mạnh đã nhận ra nàng. Chàng không thấy có điểm gì lạ trong việc khi trở lại, chàng thấy nàng trên vỉa hè và nàng đang đi bộ xuôi ra đầu phố. Nàng bận áo dài màu xanh, cổ hở kiểu bà Nhu, quần nylon trắng, giầy cao gót trắng và sắc tay trắng. Nàng có vẻ cao hơn, đầy đặn hơn hình ảnh chàng còn nhớ đậm về nàng từ 8 g từ tối qua.

Thịnh không nói gì về chuyện Kiều Dung có xe hơi riêng hay không, Thịnh chỉ nói năm nàng 18 tuổi, Kiều Dung đã có xe hơi riêng. Và Mạnh vẫn định ninh rằng nàng có xe riêng và nàng sẽ đi bằng xe riêng. Nhưng sáng nay nàng lại đi bộ và việc này làm chàng bối rối. Nếu nàng đi bộ, chàng không thể đi theo nàng. Nhưng nếu nàng đi chân một quãng rồi lại tắc-xi đi, chàng sẽ vất vả vì phải tìm ngay được một chiếc tắc-xi khác bảo chạy theo nàng. Việc đi theo đàn bà bằng tắc-xi rất phiền, trừ khi chàng phải nói dối tài xế rằng chàng là nhân viên an ninh chìm đi theo một người tình nghi.

Nhưng may mắn sáng nay dồn dập đến với Mạnh. Chàng chỉ trở lại chậm mấy phút là sáng nay chàng chờ hoài cũng không còn thấy Kiều Dung ra khỏi nhà. Cũng đúng lúc chàng đang thắc mắc, bỗng rồi không biết nên xuống xe đi theo nàng hay nên giữ xe, một chiếc tắc-xi không khách trở tới và Kiều Dung đỡ tay.

Chiếc tắc-xi đưa Kiều Dung tới đường Hai Bà Trưng, xe quẹo tay mặt và dừng lại trước cửa Nghĩa Trang. Mạnh cho xe chạy chậm chậm lại khi Kiều Dung xuống xe. Nàng đi qua đường vào cổng nghĩa trang và chàng nghĩ: «Nàng tới đưa đám ma ai ở đây ?? Minh thất cravate đỏ này không hợp với vai đi đưa đám ma chút nào». Ngay sau đó chàng lại nghĩ «Không có lý nàng đi đưa đám ma ?? Nàng thiếu gì áo đen ?? Đi đưa đám ma ai lại bận áo xanh tươi ấy ? Phải bận áo đen mới phải chứ !»

Nghĩa trang đang có đám ma. Mạnh làm bộ mặt rầu rầu đi vào đó. Sống ở Saigon đã 10 năm chàng chưa từng đặt chân vào nơi yên nghỉ của xác chết nhà giàu gọi là Đất Thánh Tây này lần nào. Tất cả những gì chàng biết về khu này chỉ là chuyện đất ở đây rất quý, người chết không phải cứ có thân nhân chịu chi tiền là được quyền nằm ở đây. Và hình như ở đây đất chật nên mỗi ngôi mộ phải xây thành nhiều tầng, và hình như có tới ba bốn người nằm chung một mộ.

Nàng đẹp làm cho nghĩa trang có vẻ như một vườn hoa. Có tiếng người khóc và nhiều vành khăn trắng ở phía trái nghĩa trang, nhưng người thiếu phụ bận áo xanh không đi về phía ấy. Nàng đi thẳng trên con đường xuyên giữa nghĩa trang, mắt nhìn thẳng và như không để ý đến ai hết. Nàng đi thẳng tới một ngôi mộ xây với bước đi chắc chắn như đã từng nhiều lần nàng tới

đó. Nàng đứng nghiêng đầu trước ngôi mộ hồi lâu rồi ngồi xuống.

Mạnh đứng khoanh tay trước một ngôi mộ. Chàng nhìn đồng hồ tay : 9 giờ 05 rồi nhìn tấm bia trước mặt. Hàng chữ khắc vào mộ chỉ đã mờ hiện lên trước mặt chàng : «Mr. Pierre Auriol...». Ông Tây này có họ với cựu Tổng Thống Vincent Auriol của Pháp ư ? ? 1882-1949. Ông Tây thuộc địa này chắc hẳn đã sống ở Đông Dương trong thời đại chiến thứ hai và đã bị quân đội Nhật cầm tù ít tháng sau ngày Nhật đảo chính Pháp. Không biết bà vợ của ông có nằm quanh quần đầu đây không ?? Chàng nhìn về phía Kiều Dung. Bờ vai xanh của nàng nổi bật lên trên màu trắng của những mộ chỉ nhấp nhô. Nàng đến thăm mộ ai ?? Không có lý người tình của nàng nằm ở đó.

Kim đồng hồ tay của Mạnh chỉ 9 giờ 35 khi người thiếu phụ áo xanh đứng dậy và đi trở ra cổng. Nàng đi qua chỗ chàng đứng nhưng không để ý gì đến chàng, nàng hoàn toàn không để ý gì đến những người chung quanh. Đôi mắt đen của nàng mở lớn nhìn thẳng trước mặt.

Mạnh đi mau tới trước ngôi mộ nàng vừa ngồi. Không khi ở đây như còn thơm mùi hương từ vật áo, từ mái tóc nàng. Hàng chữ trên mộ chỉ làm chàng ngẩn ngơ :

Nơi đây yên nghỉ

NGUYỄN THỊ KIỀU NGỌC

Sinh 16-8-1851

Tạ thế 23-7-1883

Kiều Ngọc. Bà nội nàng. Mạnh nhớ lại câu chuyện Thịnh vừa kể cho chàng nghe trưa qua : Kiều Dung giống hệt bà nội nàng. Bà này tự tử sau khi sinh ra được ông thân của Kiều Dung và bà này có bệnh điên, chán đời. Kiều Dung giống bà nội nàng như hai giọt nước và Thịnh ngầm muốn cho chàng biết rằng cũng giống bà nội nàng. Kiều Dung cũng chán đời. Sáng nay nàng tới đây thăm mộ bà nội nàng. Một việc thật thường nhưng không hiểu vì sao Mạnh hoảng hốt cho rằng việc đó có một ý nghĩa quan trọng. Nhưng quan trọng như thế nào ? Ngay lúc ấy Mạnh không nghĩ ra. Chàng chỉ ghi nhận sự việc đó và vội vã đi theo Kiều Dung ra khỏi nghĩa trang.

Tà áo xanh vào một chiếc tắc-xi bên kia đường.

CÒN TIẾP

THIỆU QUANG

ĐỜI LẮM CẨM

những chuyện rất lăm cẩm
nhưng có thật 100 phần 100

Đi đúng luật vẫn bị phạt và

SYDNEY, Úc đại Lợi (Reuters) tại các nước, luật lệ bắt người lái xe gắn máy phải đội nón sắt để phòng tai nạn.

Một thanh niên cưỡi xe máy đến, tên là Alan Bartlett, 18 tuổi, đã tuân theo luật đi đường là đội nón sắt khi anh cỡi xe ra bãi bể, sau một bữa tiệc lu bù (như các GI ở Saigon).

Tuy nhiên Alan cũng vẫn bị bắt giam và bị phạt vạ 225 Mỹ kim vì lý do là ngoại chiếc nón sắt, anh ta không mặc quần áo gì cả.

Đình công và ái tình

LUÂN ĐÓN: Anh Quốc (Reuters) Tháng trước công nhân bên Anh tổng đình công. Cả nước bị cúp điện những người yêu nhau ở Anh Quốc đã tỏ ra bực rợn trong thời gian thủ đô của Anh bị cúp điện. Thương gia Ron Board đã cho biết như vậy.

Ông Board, quản đốc của một hãng chế tạo thuốc ngừa thai cho biết số thuốc bán đã gia tăng 10 phần trăm kể từ khi thành phố bị cúp điện.

Ông Board cho biết «bình thường, vào thời gian này trong những năm khác, số thuốc bán thường giảm xuống, thế mà năm nay lại lên. Bởi thế tôi nghĩ rằng mọi người chắc đã cảm thấy lãng mạn hơn khi không có ánh sáng, trừ những ngọn đèn cây le lói.»

Ông Board nói thêm «Hiển nhiên là mọi người đang tìm «một cái gì» để thay thế máy truyền hình khi bị cúp điện».

Khi con nít chơi súng

BUEBOS AIRES, Á CĂN ĐINH (AP) Bà chủ tiệm một cửa hàng bán đồ

chơi tre em tới trình cảnh sát là bà ta đã bị hai thằng ăn cướp vũ trang súng lục uy hiếp để đoạt một số đồ chơi đáng kể.

Bà ta cho biết rằng hai «tên cướp» đó rất trẻ, tuổi chỉ là những chú bé chừng độ 10 hay 12 gi. Đó là cùng. Tuy nhiên bà ta vẫn phải tuân theo ý chúng mà không dám phản kháng vì không biết chắc được khẩu súng chúng dùng là súng giả hay thật!

Ái tình 101 tuổi

STOCKTON: California (AP) Roy Rawlins cho biết năm nay cụ đã 101 tuổi và mới cưới người vợ thứ năm hồi tháng bảy năm ngoái.

Sau đám cưới ít lâu, cụ Rawlins bị tai nạn xe hơi và phải nằm điều trị một thời gian. Nhân cơ hội đó, người vợ trẻ mới cưới đã cuồn nhẹ một mẻ đồ đạc cùng tiền bạc và cả con mèo con của cụ, đi luôn.

Khi biết cụ bà đã bỏ đi, cụ Rawlins tuyên bố «tôi không còn thiết tha tới chuyện tình ái nữa, chán lắm, chán lắm rồi!»

Rớt từ 10.000 thước mà còn sống

BELGRADE: Nam Tư (UPI) Cô Vesna Vulovic, nữ tiếp viên trẻ đẹp 22 tuổi, của công ty hàng không Nam Tư đã là người duy nhất sống sót trong một tai nạn máy bay rớt từ trên cao 10 ngàn thước.

27 người khác, hành khách và phi hành đoàn của chiếc phi cơ JAT-DC9 đều chết hết khi chiếc máy bay này rớt xuống lãnh thổ của Tiệp Khắc hồi tháng hai vừa qua.

Ngày 25-2, ủy ban điều tra tại nạn của chính phủ Tiệp cho biết là phi cơ đã bị đặt chất nổ, dấu trong một va ly hành lý. Trong khi đó, phát ngôn nhân của chính phủ Nam Tư tuyên bố «ổ chức chống Cộng lưu vong» phải chịu trách nhiệm về hành động phá hoại này.

Cô Vesna Vulovic hiện đang được điều trị tại một bệnh viện ở Nam Tư với các vết thương đầy mình: ở sọ, thận, gan, lá lách và tay chân.

Hộp thư tòa soạn

Tòa soạn Đời đã nhận được thư và bài của các bạn:

Trần Khanh (Kontum) Phạm phù Du (Phú Quốc) Hồ Vũ (Tân Kỳ) Thiều úy Phan Tây (K.B.C 4180) Đặng thị Cẩm Vân — Trần ngọc Kim (Phan Thiết) — Luân Vũ (Tân Kỳ) Hoàng cung Thương (333 BDO) — Nguyễn thanh Kim (K.B.C 6419) Nguyễn thương Hoài (Biên Hòa) Nguyễn thảo Nguyên (Nha Trang) Phan văn Địa (K.B.C 3035) Đ. H. Huyền (K.B.C 3250) Nguyễn thương Hoài (Khánh Hòa) Uyên Thanh (Quảng Ngãi) Ngọc Long (Kiến Phong) Thượng Sĩ Tân (K.B.C 3349) Hải Phong (Phước Long) Nguyễn thủy Khanh — (Bình Dương) — Gà Mờ (đường Phan đình Phùng — Saigon) — Trương lương Bửu (Sài gòn) Đồng Thủy K.C.B 3921 — Hồ Vũ.

ÔNG PHÚ QUẢN (Nha Trang) Xin bạn gửi cho bài khác.

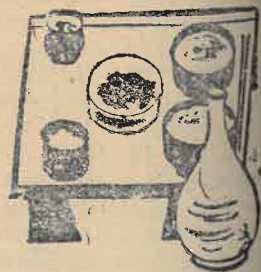
THIU PHAN TÂY: Đơn gửi Đại Tướng của ông chuyển cho Sóng Thần, mục Sóng Gào. Xin thông cảm.

TUẦN BẢO ĐỜI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC: LUYỆN THI VÀO LỚP SÁU của nhà XB Nhật Tảo — Saigon. Xin cảm ơn.

TRANG THƠ TUẦN BẢO ĐỜI Xin bạn đọc gửi cho người phụ trách là Đỗ Quý Toàn.

NGUYỄN THUY KHANH xin bạn gửi cho bác bài thơ khác.

GÀ MỜ: Đọc thư bạn rất đỡ buồn.

ĐỜI MUÒN MẶT • ĐỜI MUÒN MẶT

NHI ĐỒNG

Trẻ con cần gì ở Bố Mẹ?

Có nhiều sách dạy nuôi con, nhưng đa số chỉ đề cập tới những điều kiện, nhu cầu vật chất của đứa trẻ. Tại Hoa Kỳ, hầu như chỉ có sách của BS Benjamin Spock là đề cập tới vấn đề tâm lý trẻ con. BS Spock đã được coi là «ông giáo» của thế hệ thanh niên Mỹ hiện tại, và ông thường bị chỉ trích là đã chỉ cho các bà mẹ Mỹ nuông con thái quá, khiến cho lứa thanh niên ngày nay ưa nổi loạn.

Cho tới nay lại mới có một bác sĩ chuyên về tâm lý con nít viết một cuốn sách giúp các bậc cha mẹ hiểu biết về những nhu cầu tinh thần của đứa trẻ ngay từ khi nó mới lọt lòng. Đó là cuốn: «Đứa bé mong cha mẹ biết gì về nó», của BS Lee Salk, giám đốc khu Tâm bệnh trẻ em tại trung tâm Y Khoa Cornell ở New York. BS Salk cho rằng: «Ai cũng rõ các vấn đề tâm lý đặt ra rất sớm, ngay cho cả đứa nhỏ mới sanh — và những cách đối xử bất bình thường trong thời thơ ấu có thể gây ra những hậu quả vô cùng tai hại khi đứa trẻ trưởng thành».

Tại VN, dư luận đang xôn xao về vụ một ông trưởng rất hay bạo hành đối với thuộc cấp, và nhiều người quen biết gia đình ông Trưởng đó, cho rằng ông hay hành hung đàn em cũng vì hồi nhỏ cụ thân sinh ra ông thường đánh đập ông rất tàn nhẫn!

Cuốn sách mới của BS Lee Salk nhằm giúp các bậc phụ huynh tránh cho con cái những chứng tâm lý khó chữa sau này.

Có lẽ chương sách đặc biệt nhất là chương nói về liên lạc giữa bố mẹ và con trong năm đầu đời của đứa trẻ. BS Salk quan niệm: một đứa trẻ dưới mười tháng không «chưa» vì được cưng chiều bế ẵm được.

«Làm sao bắt chúng sống tự lập cho được khi chúng cần được che chở».

Trái với nhiều người, BS Salk đòi hỏi cha mẹ phải dỗ dành đứa trẻ nít đang khóc bất cứ trường hợp nào. Nó khóc vì nó không bằng lòng cái gì đó chứ không phải chỉ để «tập thở». Để cho một đứa con nít khóc hoài mà không dỗ, nó sẽ cho rằng «không ai thêm săn sóc» nó cả. Nó sẽ quá khích, đập đầu vô thành giường hay trườn lên trườn xuống hoài cho đỡ «cô độc»!

Tuy thế, BS Salk cũng quan niệm khi đứa trẻ đã lớn, ta phải áp dụng kỷ luật cho nó ngay. Nếu thả lỏng nó lâu, sau này nó sẽ phá phách, hay không sống thích hợp được với xã hội. Khi đứa bé được từ 7 tới 9 tháng là lúc nên bắt đầu áp dụng kỷ luật cho nó rồi, BS Salk nghĩ như vậy. «Phải cho đứa trẻ hiểu thế giới chung quanh nó là một nơi có trật tự».

BS Salk cũng khuyến cáo phụ huynh nên thưởng phạt trẻ con nhưng phải làm sao cho chúng hiểu rằng khi được thưởng tức là được yêu nhiều và khi bị phạt là bị mất tình thương chứ đừng chỉ thưởng phạt bằng cách cho hay lấy lại đồ chơi kẹo bánh. Đứa trẻ sẽ nhấm nháp «duy vật».

KHOA HỌC

Trái ngọt hơn đường 3000 lần

Từ khi mà cơ quan kiểm soát thực phẩm của Hoa Kỳ cấm dùng các loại đường hóa học cyclamates, các nhà khoa học phải cố tìm ra loại chất ngọt nào không độc để thay thế, nhất là mới đây cơ quan kiểm soát trên lại nghi ngờ cả chất saccharine, một loại «đường hóa học» thông dụng khác.

Tuần báo Newsweek đầu tháng 3-1972 loan tin các nhà khoa học của

viện đại học Pennsylvania đã tìm ra được một chất thiên nhiên rất ngọt và sản xuất rất ít nhiệt năng khi vào cơ thể con người

Đó là chất lấy từ một loại trái «berry» rừng (không hội, nhỏ như trái dâu) mọc ở miền nhiệt đới phía tây châu Phi. Chất này ngọt gấp 3000 lần đường mía, khi nhấm vào miệng rồi vị ngọt còn ở lưỡi tới ít nhất một giờ sau mới hết.

Từ lúc biết tới loại berry màu đỏ này cho tới khi tách được chất hóa học có vị ngọt trong trái cây ra, bác sĩ James A. Morris đã phải mất một năm làm việc. Chất ngọt thiên nhiên đó được đặt tên là Monellin, theo trung tâm nghiên cứu tên là Tr T Hóa Học Monell, khác với đường mía và các loại đường hóa học trước đây, tất cả đều là loại chất Hydro carbures, chất Monellin này lại là một chất đạm (proteines) một trong các chất cần thiết nhất cho cơ thể, có trong các loại đậu và thịt. Đó là điểm rất đáng chú ý.

LƯU THÔNG

Gọi xe «bus» tới nhà

Dân Saigon bao lâu nay ao ước có xe «bus» để di chuyển mà không được. Đường phố nghẹt cứng vì quá nhiều xe hai bánh, các gia đình trung lưu trở xuống ai nấy đều méo mặt vì phải chạy tiền mua cho con cái Honda hay Suzuki, Yamaha v.v... để chúng có phương tiện đi học.

Trong khi đó tại các nước tiên tiến, dân chúng được xài «bus» thả dạn. Xe càng ngày càng tiện nghi, nhanh chóng mà lại rẻ tiền nữa. Và mới đây ở miền Regina (Bắc Mỹ) người ta đã thiết lập những trạm điện thoại để hành khách có thể kêu xe bus tới tận nhà đón mình đi.

(Xem tiếp trang 56)

NỖI LÒNG NGƯỜI PHƯƠNG ĐÔNG

19

3.

Huân thức giấc thật sớm, đây cánh cửa sổ: trăng bạc thếch phương tây, khuất dưới tàn lá lớn của cây xoài tượng, một nửa mái nhà cũng chiếu sân khuất bóng, còn một nửa màu trắng nhạt. Nhìn màu trắng, buổi đầu anh không biết đó là màu ánh sáng của trăng hay của mặt trời sắp mọc vì thế Huân canh giờ giấc để chờ sáng thường sai lệch; hôm nay nhờ sự chỉ dẫn của Lệ Ngọc, anh biết ánh sáng ngoài kia là do ánh trăng tỏa ra: «khi nào có một màn sương trắng phủ xuống lúc đó trời mới thực sự trở sáng anh ạ, khi trời mặt trời sắp mọc là luôn luôn có sương phủ, mùa càng nắng sương càng dày và nặng».

Suốt đêm qua trời khô khan, gió đi từng đợt lạnh lùng, mờ sáng, Huân nhìn thấy cát bò vào đây trong sân, những hạt cát, chàng thấy chúng trên đà cửa, lẫn với lá khô, một số như bày kiến trắng nơi những viên đá chân tường màu xanh chàm. Chúng nó yên lặng nhỏ nhoi, chúng rời rạc, bị thổi đi cùng khắp: y như tuổi trẻ của chàng, cái lực lượng thật mạnh nhưng cơn bão thời đại thổi lên đây nơi những tai nạn, bám vào những chân tường vô vọng, dính quanh bức tượng anh hùng lạnh lẽo; cát, cái thế giới mà mới ngày hôm kia anh thấy thật hải hùng, chúng như sa mạc trời chảy là sương bóng nhấp nhô kỳ ảo, là hăm dọa thời gian chắt ngắt đời chàng, bây giờ nó trầm lặng khôn xiết, vô nghĩa trong đêm tối, có mặt vu vơ nơi những vật tĩnh cớ.

«Cát», Anh nghĩ thầm. Bây giờ chúng mày đang dưới lòng sông, ướt đầm, hay bờ bãi, sóng vỗ nghĩa

20

năm, một đôi hạt bay theo gió lớn lưng chừng trời buổi tối nơi cồn nọ, sáng hôm sau đã tập nháp sườn đồi, chính đó là chuyển động của không gian, đổi thay phần nào bộ mặt đất đai; cũng như thế, anh là người lính trẻ, hàng trăm nghìn bạn anh là tuổi trẻ, đêm nay họ đứng ở chân cầu có đơn với dòng suy tưởng chảy xiết hay rải rác nơi những vùng thâm họa, bất động trên bờ bề thời gian, tháng ngày quất đập, rồi di chuyển từ niết bàn này qua bến điều linh nọ, nghìn năm là thoáng chốc một sát na mơ màng: những hạt cát tuổi trẻ, chúng nó sừng cầm tay và trắng dãi mái đầu; chúng đi theo tiếng nhạc tràn gian, hát chính tiếng hát cô đơn; chúng nó giúp thời gian hình thành dấu vết; biểu tượng của thời gian phải chăng là sự đổ vỡ, và tàn phá.

Trên đà cửa sổ, anh thổi mạnh chúng bay tung ra ngoài; nghe nhảm ở mặt, anh sờ lên; là cát. anh giữ áo, cát chảy nhẹ theo sống lưng; dưới lớp chiếu ngủ, cát nằm yên; chiều hôm qua anh thấy cát dưới đáy giếng, một lát sau cát trong chiếc giày! anh nằm xuống và gió thổi mạnh, cát từ rơi tàn cây xuống đầy mắt, anh có cảm tưởng cát có ngay trong lòng trái cây, cát len trong giấc mộng. «mộng thấy cát về như sông, thiếu nữ đùa với cát, hai tay ngà tóc chảy từ mười kẻ tiên; thiếu nữ nắn dài trâu cát, cát trộn vào tóc như sương muối trên rừng buổi thật sớm, cát ní non, cát chạy khắp thân thể thiếu nữ, cát làm tình», với đất đai Quảng tín, cát như máu trong châu thân; buổi nào cát mất đi là đất đai chẳng còn, là hồng thủy tràn ngập tới chân núi Trường sơn.

«Mẹ ạ, thay vì đến trình diện tại một đơn vị con đã đi lạc vào một vùng hẻo lánh của ven biển, con

21

ở đây đã bốn ngày, chưa đến được đơn vị». Thư Huân viết cho mẹ, chưa gửi đi, «Mẹ ơi, mẹ đâu biết nơi đây đối với con là một thiên đường. Thiên đường của sự hoang vu, của đời sống cao cả tịch lặng. Con đã thấy biển thấy sông, lặng ngấm vào, mẹ mãi với cái sa mạc đáng thương này. Hai mươi tuổi con mới được thấy cánh chim chiều nhấp nhô bay về núi (trong Nam ta không có núi và chim) chim miền ta chỉ là chim nướng mỡ xâu lại từng dọc ban ở các quán nhậu hay Bắc Mỹ Thuận. Hai mươi tuổi con đến nơi này, chứng kiến vạn sự, nhất nhất đều khác xa nơi quê nhà. Con làm sao kể hết cho mẹ biết. Gió nơi đây ngậm ngùi gì đâu. Chiếc lá về đường vàng ủa nhỏ nhoi. Mỗi cơn mưa là kéo dài hàng tuần ní non than vãn. Âm vang của biển thường thổi gào kinh động. Đồng lúa ở đây hẹp quá là hẹp, cây lúa cao bằng nửa ngọn cỏ trong ta. Bông lúa nhỏ hơn là bông cỏ. Ruộng không có phù sa.

Đường xa không lầy lội. Tóm lại thiên nhiên trong ta biểu hiện một sự gì thên thành để dãi thi ở đây nó là sự thâm kín khó hiểu. Phong tục tập quán lại hoàn toàn khác.

Chúng ta có thể quan sát nhau bằng cách nhìn thẳng thì nơi đây người ta nhìn nghiêng. Một nửa khe mắt người ta dành cho sự ngờ vực.

Nếu một nụ cười chúng ta mở ra ròn rã nơi miệng là vì chúng ta thỏa mái, thực sự mở cửa tâm hồn thì bọn người nơi đây khác, họ ít cười thành tiếng. Đứng ra họ chỉ có miệng cười mà không có tiếng cười. Họ cố gắng cười khi gặp sự đau đớn hay hoạn nạn (đối với dân vùng này Quảng tín đây mẹ ơi—sự đau đớn hay hoạn nạn được kể là thương trực). Con quan sát thấy một sự mỉa mai hay thách thức với thời thế nơi nụ cười bí hiểm cay chua của họ nghĩ rằng, họ đang chưa được một đầu óc trào phúng siêu đẳng. Nụ cười của họ không thực sự biểu lộ niềm vui mà là một loại thuốc an thần, là một cách thức chống chế lại những bão tố thời đại.

Con không hề trách cứ mà chỉ yêu mến họ. Ngoài đất đai và thời tiết, đồng loại ngày hôm nay chính là kẻ thù của họ. Họ sống thật là giữ miếng với nhau. Họ không thể đặt sự vị tha hay hy sinh cho kẻ lạ lên hàng đầu. Đối với thân thuộc họ, họ sẵn sàng bênh vực đến tử sinh rất cực đoan.

Đó, bọn họ lại bắt đầu run rẩy dưới cơn mưa tầm tã thỉnh thoảng những ngày khô, cát bay mịt mù như tuyết, bọn họ thu mình trong mái lá hay dùng rui dùi những bóng dương xa xăm.

Lúc chiều cảnh vật nơi đây như cảnh vật đầu trong cơn mộng của con. Con nhớ mẹ và cùng Con nhớ mẹ chính là con nhận thấy sự hui hắt đã thổi tới trong đời trai trẻ, vì vắng mẹ.

22

Mùa xuân đã về tới, thế mà nơi đây chẳng có một nụ hoa, con chỉ thấy bãi cỏ nơi bờ sông xanh lại đôi chút, hàng sấu đông móm móm những đợt lá, mỗi nửa buổi mai cơn mưa phùn đổ xuống, không gì buồn bằng con phải nhìn thấy mưa mù trên bãi nước ngoài sông.

Bọn họ gặt lúa ngoài đồng và mang rơm về chất trong vườn. Mỗi vườn có một ụ rơm rạ — để cho trâu bò ăn rơm rạ quanh năm, vì mùa hè đồng khô cháy, cỏ không mọc nổi. Mùa xuân tới, vì có hơi ẩm, những ụ rơm này trở ra những nấm. Nấm rơm màu đen như chiếc dù nhỏ. Chén vào nấm là những lá lúa xanh.

Giá có Hoa Dung nơi đây thì tha hồ mà nó vui đùa với chuồn chuồn nơi những hàng dâu.

Chiều hôm kia con cùng Lệ Ngọc đi quanh vùng — con sẽ giới thiệu với mẹ hai chị em Lệ Ngọc — con thấy một ngôi đình làng, một miếu thờ và lác đác vài mái tranh bên kia sông.

Ngôi đình làng đã sụp đổ một nửa. Nửa còn lại là cơ quan hội đồng xã đang làm việc. Miếu thờ thần thì được chữa lại làm một trạm thông tin. Mầu tin và những tranh ảnh nhỏ được trưng bày; Xem tranh ảnh con thấy có bức hình cái bệnh xá gần nhà ta hôm khánh thành. Mẹ cố nhớ lại đi, có phải rằng buổi khánh thành đó cách đây trên bốn năm rồi không? Thật vui mẹ há.

Rồi con thấy một đàn bò; bò nào bò ấy ốm o, nó lớn hơn một con chó berger cỡ lớn không bao nhiêu. Nếu chỉ nhìn con bò ở đây — gần như bệnh hoạn — thì con chẳng bao giờ còn dám ăn «xiu quách» bò. Và mẹ biết con mê «xiu quách» bò đệ nhất hạng. Mẹ sẽ cười «thằng này giống ông già nó quá».

Heo. Bọn dân quê mỗi nhà có một chuồng heo nhỏ ngay cạnh bếp lửa, hoặc bên chuồng bò. Heo được nuôi bằng cám chứ không thả chạy rong như trong Nam. Heo nhỏ và thịt thơm ngon.

Vùng này không có con cá lóc nào to bự như cá Bạc Liêu Châu Đốc. Nhưng sông nước miền này trong vắt nên cá rất là béo ngon hơn cá miệt trong.

Người ta cũng đã giới thiệu với con những thức ăn. Rồi con sẽ lên Tam Kỳ ăn một bữa cao lầu chợ cũ. Hay con sẽ theo Lệ Ngọc đến Diêm Phổ ăn một tô mì Quảng. Cứ theo nàng giới thiệu, con chỉ nuốt nước bọt của nàng (xin lỗi mẹ nhé) cũng đủ ngon rồi.

Mẹ ơi làm sao mà con nhớ bánh phồng tôm Sodec, nhớ hủ tiếu Mỹ Tho và nhất là con nhớ vài món ăn đặc biệt của Cảnh thơ nhà mình.

Này giờ con nói tào lao quá mẹ há. Nhưng biết làm gì hơn sự pha trò này đây. Mẹ người ngoại sự tởm lảng vì con quá đi xa. Mẹ đừng sầu thảm quá mà trầm trọng thêm đời sống của con.

Con hiện đang được giúp đỡ. Một người đàn bà lớn tuổi cũng giống như Mẹ và hai cô con gái. Họ sống trong một tòa nhà cổ xưa gần như một lâu đài. Họ thăm lảng, qui phái, cao thượng và... tốt bụng. Gia đình họ làm quan đã nhiều đời. Có lẽ, họ sống vì quá khứ nhiều hơn là hiện tại. Dù sao, con vẫn xem đây là một thiên đường mới của con, một thiên đường gần, có thể sờ tay là chạm tới thiên thần, có thể đi đánh họ trong thiên đường, có thể ca hát, nhớ, nhưng, sống với những mong muốn của đời

ĐÊM GÁC GIẶC TRONG RỪNG

Sầu hồng vương vương núa lá rừng
nửa khuya tỉnh giấc hồn rừng rừng
nhớ em tôi muốn làm chim nhỏ
cất tiếng u hoài kêu trong sương.

Tôi với vòm cây nhận diện nhau
Lặng nghe lời cỏ lá xôn xao
Lặng nghe hơi thở thơm mùi đất
Chợt động niềm riêng gió xạc xào.

Cánh vạc bay về nghiêng áo lụa
còn trùng trở giấc gọi mùa hoàng
vài anh du kích lừng trông mắt
nhìn khói rừng kia bỗng ngút ngàn.

Còn lại quanh tôi một vũng đời
với hồn linh trợn đến chơi với
và máu trắng ứa mờ nhân ảnh
Khe suối long lanh giấc ngủ hơi

Rừng vắng dưới sương ngồi gác gác
ngỡ ngàng hóng súng ngắm hư vô
nghe đêm rí máu cùng thân xác
và cuộc đời buồn trên poncho

TRẦN NGỌC KIM

(23, Nguyễn Hoàng Phan Thiết)

người, mẹ ơi, có gì hơn đâu, con xin đừng đây. Mẹ phải biết rằng con nhớ mẹ, thương mẹ tới đây người. Mẹ bảo Hoa Dung rằng nó phải gửi cho con một cánh thư. Con nhớ nó chết thôi.

Cát. Bây giờ Huân lại bị một hạt cát rơi vào mắt, khi anh nằm mãi bên cánh cửa mở gió để cho sáng. Màn sương trắng phủ mỏng manh. Trăng chiếu xuống dưới rừng tre cuối làng. Có tiếng bò nhai cỏ. Rồi tiếng gà thời thức. Mùi thơm của gió từ cánh đồng hẹp thoáng lại. Mùi biển Huân chạm một điều thoáng, thăm nghĩ: «Lại một đêm qua. Đêm thu Nam của những ngày đi lạc.»

(CÒN TIẾP)

NGƯỜI TÌNH CA

nửa đêm ta đứng trên đồi buồn
nửa đêm ta nằm gọi trăng sương
chợt nhớ người tình quay quắt quá
ta ngồi hát giữa núi biên cương

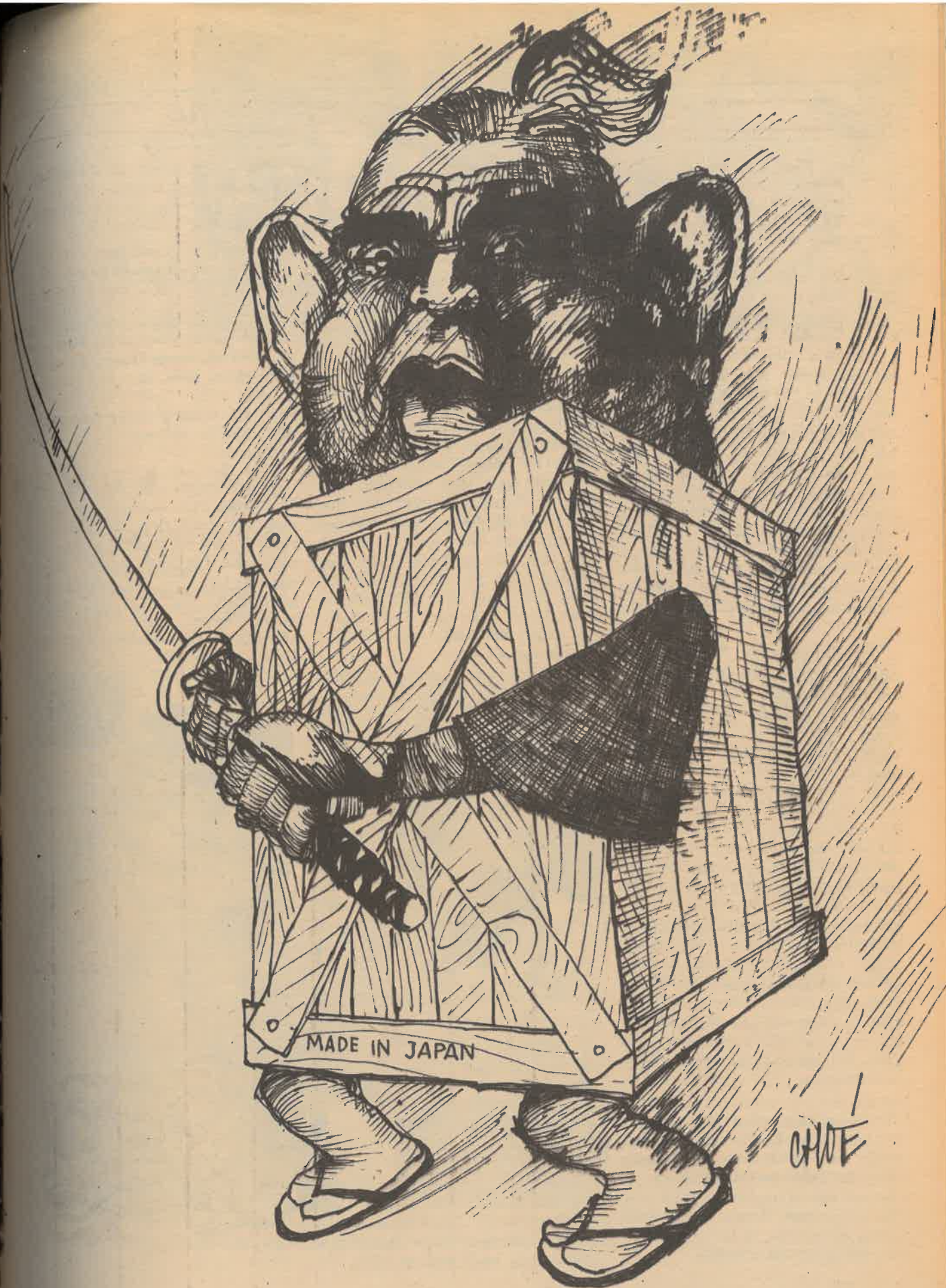
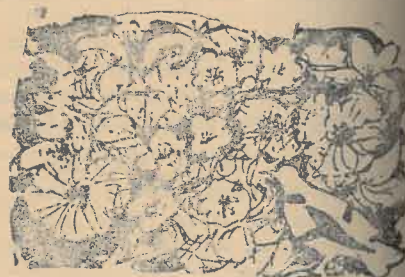
nhớ em trần trường kẻ phố vắng
người tình của ta xưa cũng quên
chiếc nón sắt cài thêm hoa lá
trên đầu ta màu tóc ủa hoen

bàn tay cầm súng nhiên chai đi
một mai ta chán trở lên đồi
ta tìm vào một buồn xa thăm
ngơ ngẩn rừng hoang ca hát chơi

anh lính, cho xin như hơi thuốc
sôi lên cổ nhớ một người tình
đã lâu ta thêm mỗi em quá
một tách cà phê đen thật đen

Kontum — 232

TRẦN KHANG

NHẠC TRUYỆN

□ PHẠM NGÀ ghi

Những tiếng thì thầm buổi trưa

«Hàng mi dài trĩu xuống những nụ, dịu dàng. Sau khoảnh khắc then thừng, hai mắt My lại ngược lên đắm đuối nhìn anh... Trong tia mắt nồng nàn của My, anh tìm thấy nỗi vui reo vang của một gặp gỡ mà từ lâu rồi em mơ ước... Tất cả những điều Thụy viết hôm nay vẫn chưa tả hết nét dễ thương của My... Cung Thụy giới thiệu chủ đề tuần này: My Yêu, người tình của một chiều gió nắng. Mời quý vị thính giả, các anh chiến sĩ và các bạn cùng nghe...»

Khoan nhất giữa những nốt nhạc rời rã của bản nhạc đệm Atimé For us, giọng giới thiệu của người xướng ngôn nữ như thì thầm riêng với từng người nghe, những người yêu nhạc hơn yêu giấc ngủ trưa. Bao giờ chương trình Nhạc Truyện cũng đến bằng những âm thanh thiết tha đó. Nhạc dạo một lát, giọng giới thiệu tiếp tục «My yêu, chiều nay anh viết về em, với nỗi sung sướng từ đây trong hồn... Em đứng đó với mắt cười. Mỗi buổi đi học về... Minh gần nhau hơn qua ánh mắt... Minh đi nhau đi vào vùng nắng sáng... Chỉ dành riêng cho những nụ hoa hồng nở thắm một mùa ảo diệu... Mùa tình yêu đó em...» Bản nhạc đầu tiên của chương trình cất lên với giọng hát của một nam ca sĩ Pháp, P. Danel, bản La plage aux romantiques.

Và cứ thế, trong thời lượng 50 phút từ 1 giờ 25 đến 2 giờ 15 trưa, 10 bản hoặc 11 bản nhạc ngoại quốc Pháp, Mỹ được giới thiệu. Ý nghĩa của mỗi bản nhạc đặt vào chủ đề đều được giới thiệu trước bằng lời xướng ngôn viên, và lời ngắn vừa đủ nhưng rất đối nên thơ.

Chuyện tình kể bằng tiếng hát ngoại quốc

Nếu có những người yêu giọng văn của Nguyễn Đình Toàn và giọng hát Thái Thanh, Khánh Ly làm thành số thính giả của chương trình Nhạc Chủ Đề buổi khuya, giới trẻ yêu nhạc ngoại quốc cũng say mê chương trình Nhạc Truyện buổi trưa giống như thế. Những người viết cho chương trình này cũng là những bạn trẻ, những nhóm bạn trẻ, thường được giới thiệu nhất là Cung Thụy (viết chủ đề My yêu ở trên), Cathy Liên Nga, Thái Bình, Les Anges Solitaires, Les Anges Romantiques v.v...

Vợ chồng Ca sĩ Jane Birkin và Serge Gainsbourg với bản Je t'aime moi non plus, một khúc nhạc tình đầy tiếng thở hồn hên bị cấm thu trong chương trình Nhạc Truyện.

Xa hơn có người viết rất hay nhưng nay đã vắng tiếng. Tôn nữ Thi Thi và Phụng Hoàng. Họ nhất định không phải là nhà văn như Nguyễn Đình Toàn nhưng có ai theo dõi thường xuyên lâu nay, đều nhận xét mỗi ngày họ mỗi viết khá hơn.

Đa số những chủ đề đều viết về chuyện tình, như: Chuyện tình thiên thu, Cuộc tình đã mất, My yêu v.v... Và chỉ là những chuyện tình buồn. Tùy theo người viết là con trai hay con gái, những tên người tình của họ: My, Thủy, Annie, Pierre... được nhắc lại giữa những kỷ niệm, những kháng khí những thế nguyên đã qua đời.

Một số ca sĩ Pháp được chương trình Nhạc Truyện giới thiệu nhiều nhất (từ phải sang trái): France Gall, F. Hardy, Juliette Gréco, Sylvie Vartan. Ví dụ bắt đầu câu chuyện là hai người gặp nhau ở một dạ vũ, trúng phải «Coup de Foudre». Thế rồi yêu nhau, đi nhau đi dạo phố chiều cuối tuần, mừng tượng cho nhau những chân trời mộng ước với đầy đủ những nỗi đau đớn v.v... Thế rồi không hiểu tại sao tan vỡ, tình yêu vỡ cảnh, chỉ còn lại một mình, người ta lại hồi tưởng những kỷ niệm trong nước mắt đau đớn...

Mỗi một hình ảnh kỷ niệm, một lời than thở hay nói chung một «đoạn tình» đều được gói gắm vào một bản nhạc có cái tên hay có nội dung nằm trong bầu khí kể lể thế thiết đó. Như giận hờn thì có bản Apprends moi à t'oublier, «Je ne t'aime plus», Đau đớn thổn thức thì có «Rain and tears», «Mal», «Un chained Melody»...

Như một đoạn Cung Thụy viết rất dễ thương về hình ảnh hai con tim ngỡ ngàng, thầm lặng mời gọi nhau gói vào bài hát «Du Fond du coeur». Vàng, tiếng gọi sâu thẳm nhất của đáy lòng: «Này My, em có tin là anh bị Coup de Foudre với em không?»

Tế mà thật đó em. Chạy nấp cả mặt mày chữ vừa sao. Anh cũng tin là em đang đi trong cơn say choáng váng của tâm hồn. Không phải, chẳng phải là mình choáng váng đâu. Mà là chúng mình đã nhìn thấy và nhận ra nhau: Người tình của một đời mộng tưởng...

Bề thích hợp với bầu khí trầm buồn của các chủ đề, nhạc được chọn là những bản với thể điệu êm dịu nhất chứ không phải là những bản giật gân ồn ào. Do đó, nhạc Pháp được chọn nhiều

hơn nhạc Mỹ, có chủ đề chỉ toàn giọng hát của Christophe, Adamo, Nicoletta, v.v... Hiện nay trong giới trẻ sinh nhạc ngoại quốc, nhất là giới sinh viên, có phong trào chơi nhạc Pháp lan rộng. Có lẽ tình lãng mạn trong tâm hồn dân Pháp qua những bản tình ca phần lớn thuộc điệu Slow thích hợp với tình trầm lặng của dân An Nam hơn là sự sôi nổi kích động Made in U.S.A.

Thực hiện chương trình

Cũng như các chương trình nhạc ngoại quốc khác như Nhạc ngoại quốc yêu cầu, Nhạc Tuyền... Nhạc Truyện được giới thiệu là do Đào Duy và Mỹ Linh thực hiện. Trước tiên những người viết giới bài tới tay nhạc sĩ Đào Duy, anh sẽ lo phần sửa chữa chút ít cho lời đọc được «êm» hơn và phân phối những bản nhạc. Một phần nhạc do các bạn viết bài giới kèm trong băng nhạc, một phần do đài Quân Đội cho mượn căn cứ vào những cái tựa bản nhạc tương ứng với các đoạn chủ đề (Commentaires) Điều may mắn là hiện nay đài QĐ trữ rất nhiều nhạc ngoại quốc nhất là nhạc Mỹ nhờ được nhạc giới từ bên Mỹ sang một lượt với đài QĐ Mỹ cứ 2 tuần một lần hoặc có thể mượn đài Mỹ rất dễ dàng. Sau cùng là phần thu âm giao cho cô Mỹ Linh và chuyên viên hòa âm (opérateur)

Phải công nhận một phần thành công của Nhạc Truyện là do nghệ thuật «thì thầm» của cô Mỹ Linh, một nữ xướng ngôn viên kỳ cựu của đài QĐ. Đã cộng tác với đài gần 7 năm, hiện nay giọng đọc ngọt ngào triu mến của cô còn được tận dụng ở vài chương trình khác của đài: Dạ Lan, Nhạc buổi trưa.

và tất cả những chương trình nhạc ngoại quốc. Có lẽ biệt tài đọc được nhiều giọng, ví dụ trong chương trình Dạ Lan vừa mới đọc xong bài bình luận với giọng hùng hồn, khẳng định, bước qua một bản nhạc cô đã giới thiệu với giọng khác hẳn rất ngọt và êm như lời thổ lộ gửi tới tai các anh chiến sĩ. Riêng về Nhạc Truyện, có tâm sự:

— Cảm bài đọc trong tay tôi không chuẩn bị gì trước hết. Tùy theo câu đoạn tôi sẽ đọc nhanh, chậm, bỏ lửng, giọng cao, giọng thấp một cách tự nhiên vì quá quen rồi. Có điều gặp những bài viết lằng nhằng thì đọc khó chịu lắm. Gặp bài tự nhiên sẽ đọc hay vì mình đặt hết tinh thần vào. Nhiều khi hết sức xúc động đến rung rung, tôi vừa đọc vừa thấy hiện ra những hình ảnh đồ vẽ, có đơn nữa...

Hiện nay chương trình Nhạc Truyện được phát thanh thường vào trưa thứ ba và thứ bảy. Những ngày khác trong tuần thì có thể luân phiên với nhạc Ngoại quốc yêu cầu, Nhạc tuyền. Trong trường hợp những người phụ trách bị ốm hay bận rộn gì khác hoặc có nhiều thứ tình giả giới về yêu cầu, một chương trình cũ được phát lại. Dĩ nhiên đó là những chủ đề quyến rũ trong nội dung, lời viết và nhạc được chọn.

Nhạc sĩ Đào Duy cho biết về sự sửa chữa cho thích hợp giữa lời viết và bản nhạc cũng rất ít. Những lời viết hay đều có liên hệ với bản nhạc miễn là người viết đừng viết bằng cách dịch nguyên văn những lời của bản nhạc là được.

(Xem tiếp trang 50)

Xem phim kiếm hiệp Tàu hẳn qui vị cũng phải ít nhất một lần say mê những cảnh đánh đấm thần sầu trên khung vải những bài quyền đi trên đó không hẳn là những lối đánh cụ thể. Vì uy tín của hãng, vì nghệ thuật, các hãng phim Tàu lớn như Shaw Brother, Gia Hòa... đã phải cho mời các võ sư tên tuổi làm cố vấn, đôi khi để họ xuất hiện luôn trên màn bạc.

Các vai chánh trong phim chưởng, phim võ hiệp mà qui vị thường gặp phải kể đến một số tên như Vương Vũ, Lý Tiểu Long, Địch Long, Diên Dã... Quý vị này lớn cũng có tí căn bản về võ thuật rồi lại được cố vấn bởi một số võ sư tên tuổi khác như võ sư Long Hồ, một võ sư khét tiếng ở Hồng Kông, Phùng Nghị (đệ tam, đẳng đại đen nhu đạo).

Sau đây là một số tài tử đánh đấm Trung Hoa nổi tiếng.

Vương Vũ

Đóng phim đã lâu nhưng mới nổi tiếng bốn năm nay, nhất là khi loại phim đánh đấm thịnh hành. Tinh thông võ Thiếu Lâm, nhu đạo và thái cực. Những ai đã từng xem các phim như Thiết Sa Chưởng, Long Hồ Môn «Hắc bạch đạo...» Và nhất gần đây loại «Độc thủ đại Hiệp» hẳn đã thấy anh chàng này trở ngại một cách thành thạo.

Lý Tiểu Long

Võ sư Nhu Đạo (Đệ tam đẳng) Từng đóng nhiều phim cho đài truyền hình Huê Kỳ. Nổi tiếng nhất từ khi đóng phim Đường Sơn Đại Huỳnh (Một cuốn phim có số thầu kỷ lục tại Hồng Kông sắp chiếu tại Saigon) «Tinh Võ Môn»... L.T.L là một trong những hạt ngọc quý của hãng Gia Hòa.

Địch Long

Xuất thân từ lò Trương Xá một nhà luyện võ nổi tiếng của Hương Cảng, nơi đã đào tạo Khương Đại Vệ, một tài tử đã từng mang vinh quang về cho hãng Shaw Brothers và được chọn làm một trong mười tài tử được ưa chuộng nhất trong năm 1970. Địch Long hiện theo gót chân sư huynh Khương Đại Vệ đầu quân cho hãng Shaw Brothers.

Diên Dã

Xem phim kiếm hiệp Tàu, thường người ta thấy một khuôn mặt hung dữ chuyên đóng những vai ác bá, tướng cướp hoặc thủ lãnh tà phái... Đó là Diên Dã. Diên

ĐIỆN ẢNH

NHỮNG TAY ĐÁNH ĐẤM TRONG PHIM TÀU

Vương Vũ

Trên trái: Lý Tiểu Long
Trái: Trần quan Thái
Trên: Diên Dã

Hoa còn chọn một số vai phụ lấy từ các kịch nghệ sang. Tạ Hưng ít người biết đến vì chỉ là vai phụ bên cạnh Vương Vũ, Địch Long. Anh là một kịch sĩ của ban kịch Phục Hưng Hong Kong, chuyên sắm vai sư đệ hay đệ tử phe chính phái. Vũ khí thường sử dụng là Thập bát môn ba đoạn.

Tô Chân

Xem phim chưởng Trung Hoa nhất là những loại như «Quý kiến Sầu» thường khán giả rất dễ gặp anh chàng to lớn con, đầu trọc, mặt mày hung ác đó chính là Tô Chân. Tô Chân thường thủ những vai ác tăng, đầu đà... (Hình chụp lúc Tô Chân diễn vai một ác tăng chuyên đánh hồng quyền trong phim «Võ sĩ cự tay».

Làm thế nào để đánh đá trước ống kính

Trong các loại phim chưởng quyền thuật của Tàu, người ta thường trông thấy những cảnh đánh nhau thật tàn bạo. Một anh chàng hiệp sĩ đập nát mặt bàn, một cú xuyên trường cước đâm thủng ngực của đối phương để máu vọt ra có vẻ trông thật tàn bạo. Sự thật ra tất cả những cái đó chỉ là

cũng rất quen thuộc với khán giả. Thường thì người đóng phim chưởng. Thường là một cặp phim với Vương Vũ trong loại «Độc Thủ Đại Hiệp».

Trần quan Thái

Một đàn em mới nổi, nhưng chỉ đứng sau Vương Vũ, Khương Đại Vệ và Địch Long. Nếu Vương Vũ tượng trưng cho mẫu người anh hùng cứng rắn và cương trực, Khương Đại Vệ tượng trưng cho một tuổi trẻ hiếu động, Địch Long tượng trưng cho thơ sinh nho nhã thì Trần quan Thái tượng trưng cho mẫu người bất cần đời.

Xuất thân từ lò luyện võ «Đại Thành Bích quái môn» lại thông thạo võ Hưu (loại võ bắt chước theo nhảy của khi đi phản ứng) Võ sư Trương Kiều mã bắc phái, nên Trần

Quan Thái đã đoạt được giải nhất trong kỳ đại hội võ thuật Đông Nam Á năm 1969. Và chính nhờ giải thưởng này Thái đã bước vào điện ảnh bằng cửa chính, phim đã đóng «Thạng Khẩu Chi» «Mã vĩnh trinh» chưa được chiếu tại Saigon.

Long Phi

Một võ sĩ chính hiệu (Đệ tứ đẳng huyền đai Không thủ đạo) vừa là cố vấn vừa là diễn viên của một số phim về quyền thuật cho hãng Shaw, Gia Hòa., tại Hong Kong. (Hình chụp lúc Long Phi đang thủ vai Nhị Cốc Thái Long, sư tổ phái Xung Thẳng trong phim «Độc bích quyền vương»)

Tạ Hưng

Ngoài một số diễn viên có căn bản về võ thuật ra, điện ảnh Trung

Long Phi

Tạ Hưng

Địch Long

Tô Chân

xảo thuật. (Riêng các bài quyền đi trong phim thì đó là sự thật hoàn toàn).

Muốn quay một cảnh phi thân, người ta cho diễn viên đứng trên bục cao nhảy xuống, trong khi đó ống kính máy quay được đặt bên dưới hướng lên trên. Khi diễn viên nhảy khỏi bục, họ xoay ống kính cho nhanh, để ta có cảm giác như diễn viên đang phi thân thật (vì nên phía sau thường là nền trời có điểm thêm một ít ngọn cây). Xong họ cắt đoạn phim tiếp đó và kể tiếp họ ráp nối đoạn phim diễn viên chân vừa chạm đất vào, kết quả là ta thấy như thật sự diễn viên đang phi thân từ trên cao xuống.

Với những màn đánh đấm khi diễn viên đưa thẳng nắm tay về phía trước chưa chạm vào ống kính thì ngưng lại khán giả tưởng chính mình bị đấm. Đoạn phim kế tiếp sẽ là lúc nắm tay của diễn viên kẻ sát vào mặt đối thủ và đối thủ đã ngã người ra sau, máu miệng máu mũi

trào ra ghê sợ. Khi phim được ráp nối xong đem chiếu lên khán giả sẽ có dịp trông thấy cảnh đánh nhau như thật giữa hai người. Xem phim «Đường Sơn Đại Huyền» quý độc giả sẽ chứng kiến cảnh Lý Tiểu Long đá cú xuyên tường cước vào một đối thủ, anh chàng này văng vào tường và kết quả tường bị hỏng một lỗ to, và anh chàng văng qua bên kia tường. Đây cũng là một xảo thuật. Lý Tiểu Long đưa cao chân đá vào đối thủ, chân chưa chạm vào người anh chàng này đã ngã vào tường, đoạn phim bị cắt ở đây, sau đó là cảnh quay tiếp với bức tường đã thủng lỗ to và anh chàng nọ ngã người ra sau tường. Kết quả là khi chiếu lên ta thấy cái đá của Lý Tiểu Long thật mãnh liệt đã đưa anh chàng còn đồ nọ xuyên thủng cả tường. Toàn là xảo cả, khán giả VN sắp được coi một phim kiếm hiệp Chợ Lớn, sao cũng không kém chi kiếm hiệp Hồng Kông.

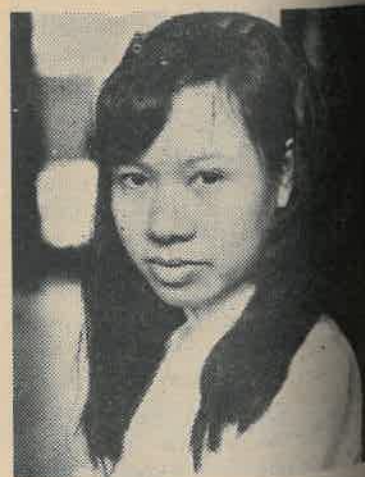
Tranh thêu trên lụa

Tuần qua, tại trụ sở Pháp Văn Đồng Minh Hội đường Gia Long Saigon, lần đầu tiên giới yêu thích mỹ nghệ Việt Nam đã có dịp thưởng thức một cuộc triển lãm tranh thêu do cô Bích Đan và một nhóm thiếu nữ Huế thực hiện.

Phòng triển lãm trưng bày 40 bức tranh, tất cả đều được thêu tay trên lụa, Satin, nỉ hoặc nhung. Đề tài bao gồm từ phong cảnh, chân dung, sinh hoạt đến lịch sử và điển tích.

Nhờ sự khéo tay của những thiếu nữ đất Thần Kinh, các bức tranh thêu hầu như đạt đến mức tuyệt đỉnh trong ngành mỹ nghệ hiện đang mai một này. Những màu sắc tươi sáng, những nét diễn tả linh động, sắc bén những đường thêu thay đổi từng sợi chỉ cho phù hợp với màu sắc và ánh sáng đã nổi lên công phu của những người làm sống lại ngành nghệ thuật cổ truyền này. Thời gian thực hiện một bức tranh như vậy có thể kéo từ một tháng đến chín hoặc mười tháng. Cũng vì thế giá tiền thay đổi từ vài chục ngàn một bức nhỏ về chím chóc hoặc phong cảnh đến vài trăm ngàn cho những bức chân dung tuyệt tác như «Hoàng thành Công và Trương Lương», «Bắt Khuất» (Trần bình Trọng).

A.Đ. ghi

Cô Bích Đan

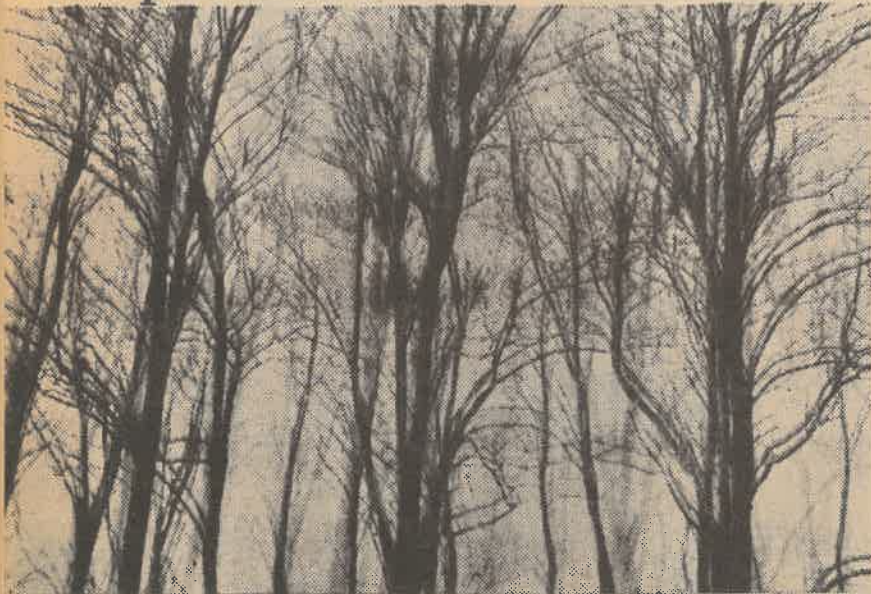
Hình trái, là chi tiết bức tranh thêu «Bắt Khuất» (Trần bình Trọng) khổ trên 1m80x1m, bức tranh được thêu trong 9 tháng. Hình dưới : tác phẩm «Bình Thản», thêu theo ảnh liện của nhiếp ảnh gia Lê anh Tài.

Trên : một phần bức tranh «Đám Cưới VN ngày xưa. Phải : bức «Mai Trúc Đều».

Nhiếp ảnh (Tiếp theo trang 18)

MẠC CẢ

của Nguyễn Mỹ Ai Liên (Vũng Tàu)

Mặc cả là một ảnh phóng sự khá sống động. Hẳn tác giả đã chụp lên để có ảnh này. Những người trong ảnh đều bị lôi cuốn vào việc mặc cả mấy trái dưa hấu. Những bó mía phía sau đóng góp tích cực vào bối cảnh. Chúng che bớt những rườm rà ở hậu cảnh như xe cộ, chân người v.v.. Chúng tạo sự tương phản với những trái dưa tròn ở tiền cảnh. Người đàn bà ngồi giữa, hẳn là người bán dưa đang sống thực sự trong việc bình vực món hàng của mình. Bà cũng là người duy nhất hiện rõ mặt trong ảnh. Chú bé vô trăn, có vẻ bán khoán giữa các trái dưa và lời trao đổi của kẻ bán người mua.

Người đàn bà thứ nhì dù không thấy mặt cũng đóng góp được cho sự sống động của ảnh bằng cách lựa lẫn trái dưa mình chọn. Người đàn bà cực trái thì có vẻ lạc lõng, bất cần trong việc mặc cả này. Áo bị chói nắng mất cả chi tiết cách khó chịu, nếu không, có thể hợp với chiếc nón lá của mình vòng qua nón và khăn đội đầu của hai người đàn bà kia, liền qua chú nhỏ để tạo đường vòng cung đối lại đường vòng của đồng dưa.

Người «số một» không đóng góp vai trò của mình nên có thể cắt bỏ vào đến hai phần ba chiếc nón lá

cũng không hại. Nhưng chiếc nón lá của người thứ nhì và khăn đội đầu của người giữa chỉ còn là hai chấm trắng làm mất sự chú ý của người xem đến lời mặc cả của đôi bên.

Nếu thực sậm hai chấm trắng này, chiếc giỏ sấu lưng chú bé và cắt thêm xuống bó mía, ảnh sẽ khá hơn.

THU VÈ

của Hoan (Vũng Tàu)

Đây là bức hình nặng về kỹ thuật phòng tối, chứng tỏ bạn Hoan thích khám phá, tìm tòi để đem cái tầm thường tạo thành mới lạ. Tác giả cũng vận dụng trí óc nhiều để nghĩ cách lách giấy thế nào, và thời gian rọi sáng mỗi lần để tạo hàng cây thành trùng trùng điệp điệp với sắc độ khác nhau và chìm ẩn sau lớp sương mờ cuối thu. Lá rụng hết. Sương khói lạnh trong trời mờ xám, quả hàng cây đen thật lý thú với vẻ tây phương. Sự cắt xén cũng đóng góp vai trò quan trọng vào sự thành công của bức ảnh là khóm cây bên trái hơi biệt lập này. Tuy nhiên chúng tôi hơi tiếc với khóm cây giữa và bên mặt. Nếu khéo hơn tí nữa, bạn Hoan có kéo máy phóng cao hơn, hoặc lật phim mặt qua trái v.v... để tạo thêm vài cành đâm vào phía dưới bức ảnh để tạo đường liên hệ, để các thân cây với cành trần trụi ôm nhau mà chịu đựng và chống chọi với sương lạnh, ảnh sẽ trội hơn.

LÊ VĂN KHOA

Nhạc truyện

(Tiếp theo trang 45)

Bông hồng cho Nhạc Truyện

Nếu có những người chịu khó thức khuya để nghe Nhạc Chủ Đề thì cũng có những người chịu bỏ giấc ngủ trưa để nghe Nhạc Truyện. Điều này xin dành để đáp lại sự «bi quan» khiêm tốn của nhạc sĩ Đào Duy là «Chắc ít ai nghe Nhạc Truyện, giấc đó người ta ngủ không hết...»

Bên cạnh cái màu sắc trầm mặc trí thức của Nhạc Chủ Đề, Nhạc Truyện mang một vẻ hồn hậu trẻ trung hơn. Nếu đã có nhiều người chủ trương rằng «Nhạc trẻ không chỉ là nhạc ngoại quốc, mà là nhạc giới trẻ yêu thích thì Nhạc Truyện cũng có một chỗ riêng trong cảm tình của mọi người yêu nhạc. Lại nữa âm nhạc không có biên giới, nên không có gì vương ngại trong việc hòa hợp tâm tình những người bạn trẻ VN với ý tứ, hồn điệu của nhạc ngoại quốc, nhất là những bản tình ca Pháp thịnh hành được chọn lọc.

Lại nữa, đối với những người nhạy cảm, Nhạc Chủ Đề gợi được những suy tưởng thì Nhạc Truyện gợi được những tưởng tượng rất đậm ăm — Cả hai đều giúp cho người nghe vài giây phút «siêu thoát» khỏi đời sống thực tế một nhòai.

Qua tâm tình một số thỉnh giả trẻ thì nếu tình cờ có được một cơn mưa nhỏ ngoài trời buổi trưa, thì nằm trong phòng nghe Nhạc truyện tuyệt lắm. Nhất là những ngày thứ bảy của những người đang yêu. Giọng đọc triu mến và lời hát thiết tha sẽ dặt trí tưởng tượng ra phố chiều nay. Để rồi lung linh huyền hoặc như giấc mộng đẹp, đường phố sống phực sau cơn mưa và người tình bé bỏng sẽ đẹp hơn lúc nào hết. Và để chịu đựng lòng người, trời sẽ xám xám, buồn buồn một tí...

(Viết tặng Tribu Ulinhisme, áo hồng trường TP ngày nào)

PHẠM NGÀ

truyện dài

KẺ BÁN MÁU

nguyễn thụy long

CHƯƠNG II

— Mày nên nhớ rằng từ sáng đến giờ tao đã tốn vào con Nhiên rất nhiều tiền rồi nghe chưa?

— Tao biết, nhưng chỗ chị em cũ mày thương tao...

— Tao đưa tiền cho mày hoài thế này rồi ngày nào mày cũng tới đây đòi tiền hết tao còn làm ăn gì được nữa.

— Đâu có vậy, tao hiểu mà... tao thấy tội mấy đứa nhỏ ở nhà...

Mụ Tám Thành có vẻ bất mãn lắm, nhưng mụ vẫn mở bốp, mụ lấy ra một xấp giấy năm trăm, đưa cho mẹ Nhiên:

— Thôi nghe, mày phải để cho con mày làm ăn kha khá một chút chứ.

Mẹ Nhiên đầu lấy xấp tiền, mụ không đếm. Mụ Tám Thành nói:

— Năm ngàn đồng nữa đó vậy, là mười lăm ngàn nghe, riêng về con Nhiên từ sáng đến giờ tao đã tốn cả mấy chục ngàn rồi mà chưa thu được đồng nào.

Mụ bừ một tiếng, mụ không thèm nói gì hơn nữa, quay vào nhà, mặc mẹ Nhiên đứng một mình. Mẹ Nhiên ra khỏi nhà, mụ nghĩ đến số tiền trong túi, đã từ lâu lắm rồi mụ không có dịp nào cầm tiền nàiều, từ sáng đến giờ mụ tiêu pha đã đòi, mụ vất vẻo ngồi trên xe xích lô đi khắp nơi.

Buổi trưa trời nắng chang chang, mẹ Nhiên đứng ở lề đường chờ xe, mụ vẩy một chiếc xe xích lô tà tà chạy tới, mụ leo lên xe không thèm trả giá, giọng hách dịch:

— Chạy tới một rạp hát nào coi.

— Rạp nào?

— Rạp nào có phim hay thì được.

— Ở Chợ Lớn có phim chương hay lắm.

— Vậy thì đi.

Chiếc xe uể oải lăn bánh. Mẹ Nhiên ngồi vào, mụ mỉm cười phải chỉ mụ gặp được thằng chồng đẹp xic lô của mụ, mụ trả thù cho đã đòi. Mụ lim dim mắt, nắng quá chói, hơi đường xông lên hừng hực, mụ bỗng thích nói chuyện, mụ gọi chuyện với người phu đẹp xic lô:

— Nay bác kiểm có khá không ?
 Người phu xích lô đứng tuổi cổ gò mình đập chiếc xe leo qua cầu :
 — Bà lỗi gì ?
 — Bác kiểm có khá không ?
 Chiếc xe trôi dạt người phu xích lô mới trả lời :
 — Khá thể nào được, thời buổi này...
 Mẹ mẹ Nhiên giọng hách dịch :
 — Thời buổi này bộ kiểm tiền khó lắm sao ?
 — Trôi còn phải hỏi, chắc là bà buồn bán thì cũng biết.
 Mẹ mẹ Nhiên muốn nói cho thõn niềm mơ ước của mình :
 — Ủ, tôi buồn bán lớn nên ít khi đề ý đến những chuyện nhỏ...
 Người phu đạp xích lô thở hồng hộc :
 — Chúng tôi kiếm được đồng nào xào đồng đó hết trơn.
 — Thiệt tội.
 — Bà buồn bán gì vậy ?
 — Tôi có mấy vựa cá, ở tỉnh lên hôm nay đi chơi cho sướng cái thân.
 Người phu xích lô xit xoa :
 — Bà thiệt là người sung sướng.
 Mẹ mẹ Nhiên làm bộ :
 — Sung sướng gì, làm ăn lớn phải lo chuyện lớn, cũng mệt chết được ấy chớ.
 — Dạ, vậy rồi.
 Mẹ nhìn bộ quần áo mặc trên người của mình mẹ chống chế :
 — Tôi phải ăn mặc xênh xoàng như vậy để kể cấp không đề ý.
 — Dạ, thời buổi này trộm cắp ghê lắm.
 — Bác thấy tôi đâu có đeo gì trên người đâu, mặc dầu tôi dư sức...
 — Dạ dạ, ăn thận thế là phải.
 Mẹ khoái chí :
 — Đòi mà mình chỉ hơn nhau ở chỗ khôn ngoan vậy thôi.
 — Dạ, thiệt vậy. tôi biết nhiều bà giàu sang mà ăn mặc thiệt là xênh xoàng.
 Mẹ càng lúc càng khoái, mẹ mơ ước tới ngày mình giàu sang, bao nhiêu là kẻ tăng bốc mẹ, như mẹ Tám Thành. A, số con mẹ không hiểu sao lại khá đến thế, hồi xưa mẹ Tám Thành cũng nghèo khổ vậy, tưởng không ngóc đầu lên được, thế mà mẹ càng ngày càng khá, cũng xe hơi nhà lầu đâu có kém gì ai.
 Mẹ mặc sức cho trí tưởng tượng của mẹ bay bổng, mẹ không thể không nói ra được :
 — Tôi cũng tình lên Saigon này mua một căn nhà, ở hoài nhà quê thấy chán quá.
 Người phu xe đạp dạt tận nóc nhà lầu cao nghệu bên đường kia :

— Nay chú, chú có biết ở đâu bán một cái biệt thự thật sang không, một cái biệt thự thật đầy đủ tiện nghi, có sân có vườn, có máy tắm nước nóng nước lạnh...
 Người phu xe cười hi hi :
 — Dạ làm sao 'ui biết được, cái thân tôi như vậy đâu có bao giờ... Và lại nếu bà muốn tìm một cái biệt thự như vậy tôi nghĩ rằng cũng chẳng khó khăn gì mấy.
 Mẹ hồi hồn làm như sắp mua biệt thự tới nơi :
 — Làm thế nào chú ?
 — Đẳng báo, đẳng báo là có liền...
 — Thiệt vậy sao chú ?
 — Dạ thiệt mà, người ở Saigon này khi muốn mua bán cái gì người ta đều đẳng rao vặt trong nhật trình, việc đó dễ ợt mà...
 Mẹ à à làm như đắc ý, mẹ chưa muốn buông trôi giấc mộng giàu sang của mẹ, mẹ nói : hèn gì bên gì, mẹ ngồi ngả lưng trên đệm xe êm ái, mẹ hỏi người phu xích lô :
 — Nhưng này chú đẳng nhật trình thì được rồi, nhưng làm sao có được một cái biệt thự giống như mình mong ước ?
 — Có chứ, có thiếu giống gì.
 — Vậy nữa sao ?
 — Dạ có tiền mà, có tiền muốn gì mà không được.
 Mẹ cười lên khoái trá, ôi ! có tiền muốn là trời muốn. Đứng vậy, thằng cha xích lô này nói đúng quá. Ai chẳng biết điều đó, nhưng làm sao có tiền được mới là điều khó, mẹ nghĩ đến con bé Nhiên, đến lời hứa hẹn của Tám Thành, đời sẽ chẳng mấy lúc giàu sang, con Nhiên là con gái của mẹ, chắc chắn sẽ không thể nào quên được mẹ. Chính nó là cái kho tiền của mẹ, nghĩ đến đó mẹ càng thấy khoái trá. Xe xích lô đã đi vào địa phận Chợ Lớn, gã phu xe hỏi mẹ :
 — Bà chủ coi rạp nào ?
 — Rạp nào cũng được, rạp nào có phim chương hay.
 Gã xích lô lại cong người lên đạp xe, đồ mẹ xuống trước một rạp hát bóng, gã chia tay ra :
 — Xin bà chủ năm trăm.
 Mẹ sưng sốt :
 — Trời ơi, tới năm trăm sao ?
 — Dạ bà chủ ăn tiêu về nhiều mà trời nắng quá...
 Mẹ chột nói bảnh với gã xích lô, mẹ đành đưa cho gã năm trăm đồng. Dầu sao thì mẹ cũng phải ăn tiêu ngày hôm nay cho đã đời. Ngồi trong rạp hát mẹ nào nức ughĩ đến những món ăn mà mẹ phải ăn cho đã miệng chiều hôm nay, tao đã khổ lâu quá rồi mà.
 Gần khuya mẹ mới trở về nhà, mẹ chắc rằng con Nhiên của mẹ giờ này đã được đưa vào phòng tắm, mẹ hít hà, sáng ngày mai mẹ phải tới sớm thăm con nhỏ mới được, rất có thể mẹ Tám Thành

đã đưa thêm tiền cho mẹ. Nghĩ đến điều đó mẹ thấy khoái trí rồi.

Những đứa con của mẹ là la cùng đường, khóc nhèch nha nhèch nhai, đứa nhỏ nhất thấy mẹ về liền lấy quần mẹ kêu đòi. Mẹ gắt lên :

— Giờ này tụi bay không đi ngủ còn lên la ở đây làm chi vậy ?

Con chị nhàn nhó :

— Ngủ gì nổi, đói thấy mẹ.

— Ông già tụi bay đâu rồi ?

— Ông đi nhậu rồi.

— Thiệt bằng cha..

Mẹ lăm lăm mấy tiếng chửi thề, mẹ ra lệnh cho con chị :

— Mày đi kêu tụi nó tới đây.

— Kêu ai ?

— Mà mày, kêu anh em nhà mày chứ ai.

Con bé tỉnh bơ :

— Ôi thầy kệ, biết đâu mà kêu, thằng Ti bị bắt rồi mà biết chưa ?

— Hả, thằng Ti bị bắt, mà tại sao vậy ?

— Nó lương đồ của người ta nên bị bắt rồi.

— Bắt hồi nào ?

— Hồi chiều này, nó giựt đồng hồ của người ta nên bị lính bắt rồi.

— Trời...!

Mẹ hậm hực :

— Vậy mà thằng cha mày không lo gì cho nó hết.

— Ông đâu có biết gì, ông say quá mà.

Đứa bé vẫn khóc rền rệu, con chị hỏi luôn :

— Mà có gì cho tụi tôi ăn không ?

— Tụi bay ăn bánh mì nghe.

— Nếu mà có tiền nên cho tụi này ăn hủ tiú, thêm thấy mẹ.

Mẹ bèn giắt hai đứa con ra tiệm hủ tiú, mẹ nghĩ đến thằng con trai lớn của mẹ, có lẽ nó đang ở trong bát, bị đánh bầm mình bầm mẩy, một chút tình thương dậy lên trong lòng mẹ, trí óc xoay xở của mẹ xoay ngay ra vấn đề tiền, đây có thể là một cái cơ để mẹ nói với mẹ Tám Thành, mẹ hình dung ra cái cảnh khóc lóc mà mẹ cần phải diễn tả buổi sáng ngày mai, mẹ khoái trí.

Hai đứa con của mẹ ăn uống ào ào, mẹ chiêuống một ly cà phê đen nhỏ, đứa con gái mẹ hỏi :

— Mà không ăn gì sao ?

Mẹ lắc đầu :

— Không, tao ăn gì nổi, anh chúng bay bị bắt tội nghiệp.

Đứa con nói tỉnh bơ :

— Lo gì mà lo, ảnh trốn ra ngay đó mà.

— Nó bị đánh đập tội nghiệp chớ, tao phải lo cho nó.

Đứa con gái vục đầu xuống ăn, miệng nhồm nhồm :

— Má mà lo được con cùi nê.

Mẹ nổi nóng lên :

— Tở cha mày, tở cha cả thằng bố mày, chúng mày toàn một hạng không lành.

Đứa bé đã ăn xong, bây giờ nó ngồi vẩy tèm lem trong tô hủ tiú, nó nhặt từng sợi hủ tiú bỏ vào miệng. Mẹ phát một cái nèn thân vào đít đứa bé, làm đứa bé khóc ré lên, mẹ hét lên :

— Mày đưa con nhỏ này về không tao đập chết cha hết chúng mày bây giờ.

Con bé lớn vội vào xốc con em, nó nói với mẹ :

— Tui ăn chưa xong mà.

— Mặc bố mày.

— Tui còn đói.

Mẹ liệng cho con bé tờ giấy năm chục :

— Ăn máu gì mà ăn làm vậy.

Đứa bé gái nhẩn nhẩn cúi xuống nhặt tiền :

— Từ sáng đến giờ tôi có gì ăn đâu.

Mẹ trả tiền hủ tiú xong, mẹ nói với con gái :

— Mày mang nó về ngủ đi.

— Mà còn đi đâu nữa ?

— Tao đi kiếm thằng bố mày.

Đứa lớn bế đứa bé vẹo cổ xườn, nó lăm lăm :

— Biết ông đâu mà tìm, còn khuya mới tìm được.

Mẹ đuổi hai đứa con đi rồi, mẹ đi dọc theo đường Gia Long về phía Ngã Sáu, mẹ đoán chừng thằng chồng trời đánh của mẹ chỉ ngồi nhậu ở đó mà thôi. Khi tới đầu đường, mẹ thấy thằng chồng mẹ đang đi về, mẹ chặn đầu, thằng cha say quật cành câu rồi đầu còn biếng nữa, thằng cha cứ tiến tới. Lão ngẩng lên nhìn mẹ, đôi mắt mở trừng trừng như nhìn một người chưa từng quen biết, mẹ câu tiết nắm lấy cổ áo lão, nhìn vào mặt lão, hơi rượu từ người lão xông lên xộc xệch, lão đưa tay gạt ra :

— Ê làm gì vậy ?

— Mày đi đâu ?

— Tao đi đâu mặc bố tao.

Mẹ giơ bàn tay lên tát đến bốp một cái vào mặt gã, cái tát mạnh làm lão tối tăm mặt mũi, lão vùng ra, lão thôi lại :

— Cha chả, con mẹ này ngon ta.

Lão nhẩy xa được hơn một thước, lão đứng cung chân múa tay như một người đánh võ :

— Ngon hả, ngon «dò» đây.

Mẹ lẩn xỏ vào, lão lại nhẩy tránh, phát đến đét một cái vào mông đít mẹ. Lão cười lên xằng xặc :

— Ngon hả, tao phóng một chưởng, mày biết tao là ai không ?

(CÒN TIẾP)

CÁO LỖI

Vì tác giả bận việc, tuần trước Kể Bùn Mau đã tạm gác một kỳ. Xin bạn đọc tha lỗi.

ĐÔI

● DOÃN QUỐC SỸ

Luận về tiểu thuyết

(TIẾP THEO)

(Trong bài có một số chữ Hán, vì nhà in không có nên không thể in được. Xin tác giả và bạn đọc thứ lỗi!).

Tiểu thuyết với truyền thông Đông Phương

AI CẬP : Những hình thái mạnh mẽ của thể tiểu thuyết Tây Phương đã xuất hiện từ thời HELLEMISTIC AGE (323—30 trước T.C) nghĩa là thời quá độ giữa văn hóa cổ điển Hy Lạp với văn hóa Cơ Đốc Giáo. Nhiều truyện tin' lãng mạn cùng những truyện du hành đầy đó viết vào thời này bắt nguồn từ Đông phương : Ai-Cập.

ẤN ĐỘ : Tại Ấn Độ thể tiểu thuyết bắt đầu với tác phẩm DASAKU-MARACARITA (cuộc phiêu lưu của Mười Hoàng Tử) viết bằng Phạn ngữ, tác giả là Dandin sống vào khoảng hậu thế kỷ thứ sáu sau Thiên Chúa.

TRUNG HOA : Tại Trung Hoa theo cuốn TỬ HẢI thì nghĩa của hai chữ tiểu thuyết từ nguyên thủy như sau: Sách TRANG TỬ NGOẠI VẬT ghi :

Sức HIỂU THUYẾT dĩ can huyền lệnh, kỳ r đại đạt diệp viên

hĩ!» (Đan LỜI BÀN GÓP NHỎ NHẬT đề can gián những người có chức việc, kết quả thưa xa với quá lắm.)

Theo lời ghi trong sách CHÍNH DANH của Tuần Tử thì tiểu thuyết là «tiểu gia trần thuyết» (lời trần thuyết của những người kém danh tiếng.)

Sau đó tiểu thuyết mới tiến dần sang nghĩa uhr hiện có.

Sách HÁN THU NGHỆ VĂN CHỈ có ghi : «tiểu thuyết gta giả lưu, cái xuất ư bại quan, nhai đàm, bạng ngữ đạo thích, đồ thuyết giả chi sở tạo dã».

(Trào lưu của những nhà viết tiểu thuyết vốn từ những chuyện ngoài đường, chuyện trong hẻm, những chuyện góp nhặt ở đầu đường xó chợ, do đó mà có tiểu thuyết.)

«Góp nhặt những chuyện đầu đường xó chợ. Vậy là cũng sát với

đời sống thực tại như quan niệm tiểu thuyết Tây phương.

Trong bài «Tây kinh Phú» của Trương Hành có câu : «tiểu thuyết cứu bách, bản tự Ngu Sơ». (Tiểu thuyết rất nhiều, vốn có từ Ngu Sơ) Ngu Sơ là tên một phương sĩ người tỉnh Hà Nam đời Hán Vũ Đế, của thế kỷ thứ hai trước Tây lịch. Tiểu thuyết Trung Hoa tuy mạnh mẽ từ đời Hán Vũ Đế nhưng phải đợi đến Triều Nguyên (1200—1368) mới bắt đầu phát triển.

NHẬT : Tại Nhật tác phẩm tiểu thuyết đầu tiên là GENJI MONAGA TARI (truyện Genji) tác giả là Nam tước Murasaki. Tác phẩm này sáng tác vào thế kỷ XI kể một truyện tình dài, qua đó chúng ta có thể hiểu được nếp sống của giới quý tộc trong triều đình Nhật khoảng thế kỷ thứ mười.

Máy nhận định về tiểu thuyết Đông Tây

● Nội dung tiểu thuyết Tây phương từ thuở sơ khởi xa xưa đã được Đông phương (Ai cập) cung cấp cho rất nhiều tài liệu.

● Nội dung tiểu thuyết Đông phương và Tây phương cũng cùng chung một điểm là gần đời sống thực tại.

● Trung Hoa xưa thoát chỉ có thơ và đề bửu tiểu thuyết. Xin đọc lại lời trong sách Hán Văn Chi trên.) Ông Trang trong Tiểu Thuyết Hiện Đại cũng ghi nhận điều này :

«Trì thức bên Tôn trước đây đã có một câu nói độc ác : «Thánh Nhân Hiếu Bình Tiểu Thuyết, Nhân Chi Chi» nghĩa là ông Thánh Nhân hay bình luận về tiểu thuyết, nên người đời thường khinh bỉ ông».

Tính trạng thuở ban đầu coi rẻ tiểu thuyết cũng thấy trong văn học Anh G.S. Đỗ Khánh Hoan có ghi trong tập thảo luận. Lịch Sử Văn Học Anh Quốc của ông như sau :

«Trong thời Elizabeth (2) loại truyện tình bằng văn xuôi phát triển».

Tuy nhiên, vì một khiếm nhưỡng là mãi tới thời Scott (3) tiểu thuyết mới thực sự ra đời. Tác giả nói đó rất khiêm nhường khi nhận tiểu thuyết gia. Có hai lý do : thứ nhất, vì có quan niệm cho rằng tiểu thuyết là phi luân lý, và thứ hai, sự ưa thích tiểu thuyết bị coi như bệnh tình của người trí thức nói, vì tiểu thuyết không được người lãnh đạo, trí thức già dặn coi trọng. Do đó nếu định viết tiểu thuyết, nhà văn phải khoác lên câu chuyện bộ áo luân lý hoặc ngụ tình».(4)

Đến tiểu thuyết Đông phương đã mang ý nghĩa phổ thông là một thứ văn bản cơ sấp đặt miêu tả, thuật lại, như Truyện Genji của Nhật thế kỷ XI, Hồng Lâu Mộng của Trung Hoa (thế kỷ XVIII) tuy đều là tác phẩm phản ánh tình hình xã hội, nhưng về nhân vật, tâm lý nhân vật chưa được phối trí thành những tình tiết chặt chẽ có quan hệ nhân quả hợp lý với nhau như trong các tiểu thuyết đã thành tựu của Tây Phương.

Phân loại tiểu thuyết

Phần này cũng như phần trên, ta sẽ tự trình bày những phân

loại Tây phương rồi Đông Phương

A. FUNK—WAGNALLS STAN—DARD REFERENCE ENCYCLOPE. DIA, 1963 :

Cuốn Bách khoa từ điển thượng dẫn thoát chia tiểu thuyết thành bốn loại chính :

1. Loại tiểu thuyết kể nhiều tình tiết ngẫu nhiên là những tiểu thuyết phiêu lưu, tiểu thuyết tiểu sử một nhân vật (được tiểu thuyết hóa cố nhiên.) Họ mệnh danh loại này là THE NOVEL OF INCIDENT.

2. Loại tiểu thuyết chú trọng về xảo thuật lâu cho độc giả hồi hộp ghê tởm, đó là như những tiểu thuyết trinh thám hoặc những truyện kỳ bí kinh dị về phù thủy, ma quỷ hiệu tình. Họ mệnh danh loại này là THE NOVEL OF ARTIFICE.

3. Loại tiểu thuyết mô tả những ước vọng hoặc nếp sống thường nhật được mệnh danh là THE NOVEL OF ORDINARY LIFE.

4. Loại tiểu thuyết mô tả sâu xa tâm lý một nhân vật, những va chạm tâm lý giữa những cá nhân với nhau trong cuộc tiếp xúc hàng ngày được mệnh danh là THE PSYCHOLOGICAL NOVEL.

Nhưng cũng vẫn trong FUNK—WAGNALLS khi nghiên cứu tiểu thuyết cận đại có nhắc đến những loại như : tiểu thuyết luân lý, tiểu thuyết phong tục, tiểu thuyết lãng mạn, tiểu thuyết lịch sử, tiểu thuyết tả chân, tiểu thuyết tâm lý và tiểu thuyết xã hội.

CHÚ THÍCH :

(1) Trang Thiên, TIỂU THUYẾT HIỆN ĐẠI, Saigon : Thời Mới 1963 tr. 25.

(2) Nữ hoàng Elizabeth lên ngôi năm 1558, băng na năm 1603.

(3) Tác tiểu thuyết gia Walter Scott (1771—1832).

(4) Đỗ Khánh Hoan, LỊCH SỬ VĂN HỌC ANH QUỐC, quyển I Saigon : Sáng tạo, 1969, tr. 366.

HÀNG TUẦN
BẠN NÊN ĐỌC :

tuần báo ĐỜI

Phát hành mỗi chiều thứ năm

và

HÀNG NGÀY BẠN KHÔNG THỂ QUÊN :

nhật báo SÔNG THẦN

ĐỜI MUÔN MẶT

(TIẾP THEO TRANG 39)

Tại những nơi mà nhiệt độ thường 20 dưới 0, người nào ngại đứng lạnh ở góc phố đợi xe có thể chỉ quay một cú điện thoại là có «bus» tới nhà liền trong vòng 15 phút. Trong tháng rét nhất như tháng giêng vừa rồi, mỗi ngày có tới 2000 người dùng điện thoại gọi xe «bus» mỗi lần tất nhiên phải trả tiền, giá là xu 35 (khoảng 150đ VN) nhiều người đã tin nhiệm xe «bus» đến rồi gửi cả con mới 3.4 tuổi lên xe để họ chở tới kỉnh viện dùm. Chỉ cần đeo cho đứa trẻ một cái băng «ên và địa chỉ nơi nó tới là đủ.

«Nhị Thập Bát Tú Ngự Tửu»

tục gọi : — « NHẤT ĐẠ NGŨ GIAO SINH LỤC TỬ »

Cần gì phải là Đế Vương, chúng ta vẫn có thể làm Đế Vương trong tưởng tượng khi uống một ly «NHỊ THẬP BÁT TỬ NGŨ TỬU» tục gọi «NHẤT ĐẠ NGŨ GIAO SINH LỤC TỬ».

Nhị Thập Bát Tú Ngự Tửu được tinh luyện đúng 28 vị thuốc Bắc trong 49 ngày âm dương (28 ngày dương và 21 ngày âm) để chỉ có 1 lít 350 phần rượu CỐT mà thôi.

Rượu thuốc có khả năng rõ rệt tiêu trừ những chứng bệnh phong tê thấp. Đau lưng lúc nửa đêm về sáng. Nhức mỏi các khớp xương. Thận suy hay hư. Đàn ông liệt dương, đàn bà lạnh nhạt : Vợ chồng không thích chung chăn gối ! Những bậc tuổi tác, kinh mạch bị trở ngại, huyết đạo ọ ọ bế tắc, khiến tay yếu chân run hay liệt bại một phần cơ thể. Ban đêm, dùng một ly nhỏ trước khi đi ngủ, quý vị hãy nằm lắng nghe rượu thuốc chạy đều ngũ tạng, lục phủ và giải khai 116 huyết đạo chính, từ ngón chân tới sợi tóc. Do đó, thất khiếu được linh mẫn và hoàn toàn khai thông,

Dùng trong bảy ngày trở lên, thuốc sẽ tạo cho quý vị một «nội lực» tiềm tàng, cường tráng cho tuổi trẻ, hồi xuân cho tuổi già... sống cho ra sống, hết còn buồn nản, chán ngán cho kiếp sống vô vị nữa...

Nhị Thập Bát Tú Ngự Tửu tục gọi Nhất Đạ Ngũ Giao Sinh Lục Tử luôn luôn xứng đáng và chứng minh đúng với tên tuổi của nó.

Hỏi mua tại nhà bà LÝ BÍCH VÂN
219/49 Mai Xuân Thưởng Q6 Cholon

Tiếng nói của Chiến Sĩ

KIỀU MỸ DUYÊN
phụ trách

Vì KMD bận nên mục Tiếng Nói Chiến Sĩ tạm gác 1 kỳ. Mong quý bạn thưởng thức bài thơ của bạn Hàn Cung Thương KBC 333 BĐQ

đọc theo dòng sông Me Kong

ở đây có lửa hồng soi đêm
có cái trời như muốn vỡ
theo tiếng đạn reo vui
ta
gót chân người viễn chiến
xuôi trường giang tê điếng môi cười
ôi lũ người
lũ người từng gây binh biến
lại về đây mở hội hoa đăng
máu đào thay rượu tiệc
thịt xương người vẫn đục nước trường giang
từng đàn chim về rộn rã nghênh ngang
bom thay pháo
nổ vang trời đại hội
Me Kong ơi
ta từng khóc quê hương ta bằng nước mắt
nên bây giờ ta không dư dề khóc
hay ca tụng xứ người
nhưng một lần chân qua, là một lần kỷ niệm
nơi đây
bạn bè ta — những người trai viễn chiến
từng bỏ thân gửi xác
nơi đây
giống dân da vàng ta từng mượn làm địa chiến
và có ta lòng tuổi trẻ hận thù

Đất Cambốt 2-71, HÀN CUNG THƯƠNG 333 BĐQ

TRUNG HỌC Trường dạy bằng lối : Hướng dẫn
chấm bài gửi: đến tận nơi bạn cư ngụ ; Rất thích
hợp với các bạn quân nhân, công tư chức, vừa đi
lắm vừa đi học. Đầy đủ các lớp bậc TRUNG HỌC.

23 Nguyễn văn Giai (gần Cầu Sắt—Đakao—Saigon)
H.T. 95.753

Trường TÂN HÀM THỤ

Thỉnh cầu Ban Giám Đốc Trường TÂN HÀM
THỤ 23 Nguyễn văn Giai Saigon gửi ngay cho tôi :

Họ, tên :
Địa chỉ :

Tập thể lễ, mẫu đơn để tôi có thể ghi tên theo
lộ (Nam, chứng chỉ)

Sau thành công của tập truyện đầu tay HÌNH
NHƯ LÀ TÌNH YÊU (đang in lần thứ 2)
mời các bạn yêu văn tìm mua :

Ở MỘT NƠI AI CŨNG QUEN NHAU

tác phẩm thứ hai của

Hoàng ngọc Tuấn

— Tìm đọc để buông thả mình vào một thế
giới văn chương lạ lùng tràn đầy hạnh phúc
lần đầu tiên của đời sống. Được thể hiện
bằng một bút pháp nồng nàn độc đáo ở ngoài
tất cả mọi khuynh hướng văn nghệ.

QUẾ SƠN xuất bản — giá 160đ.

XI-RÔ

PROMET

trị các chứng : MẮT NGỦ HO SUYỄN
PHONG NGŨA . NỔI MỀ ĐAY,

KH 50 129N/8V10C0

Tại số 53/18 đường Nguyễn Khắc Nhu
(Ngã tư Cô Bắc — Nguyễn Khắc Nhu)

Châm cứu toàn khoa

Sáng 9 giờ — 12 giờ
Chiều 3 giờ — 6 giờ

BỆNH CẤP CỨU TIẾP THƯỜNG TRỰC

Nhật Ngũ Tứ Âm

Do 4 nữ giáo sư phụ trách,
có lớp đặc biệt, tuần 10 giờ trong 3 tháng
cho các SV chuẩn bị du học tại Nhật

PHONG NGỬA

Ghê chốc, lở loét, gãi tới đâu ăn lan tới đó
Không phải thoa phết sơ sài ngoài da mà hết

uống: **Giải phong Sát Độc Hoàn**

ÔNG TIÊN

GẦN 40 NĂM DANH TIẾNG

Hỏi các tiệm thuốc Hoa—Việt (có bán lẻ)

Nhà thuốc ÔNG TIÊN

Phú Lâm—CHOLON — KNBYT số 3 — 9-5-63

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO TRÊN TUẦN BÁO ĐỜI

Vì giá giấy báo tăng, kể từ 1-1-1972, tuần
báo Đời phải tăng giá biểu đăng quảng
cáo như sau :

- TRANG BÌA SAU : 20.000đ. mỗi kỳ
- TRANG TRONG : 15.000đ. —
- 1/2 TRANG TRONG : 8.000đ. —

Chúng tôi tin tưởng quý vị thân chủ thông
cảm, và chúc quý vị thành công, thịnh vượng

GIẢI PHẪU THẨM MỸ VIỆN

NHU HÀ

320 Phan thanh Giản - Saigon Đ.T. 92.807.

GIẢI PHẪU ĐỂ TÔ ĐIỂM SẮC ĐẸP.

GIẢI PHẪU ĐỂ CẢI TẠO TẬT BẨM SINH.

— Quý khách muốn Trẻ lại 20 tuổi, xin
mời đến căng da mặt.

— Quý khách muốn trở nên kiều diễm với
đôi mắt bồ câu, mũi dọc dừa, cằm chẻ, má
núng đồng tiền, xin mời đến giải phẫu thẩm
mỹ viện NHƯ HÀ.

— Đặc biệt và độc nhất Việt Nam, Giải
phẫu thẩm mỹ viện NHƯ HÀ có sẵn :

— Nhiều khuôn mặt mẫu để lựa chọn.

— Chuyên viên thẩm mỹ phối hợp với
Bác sĩ giải phẫu thẩm mỹ lựa chọn một sống
mũi và đôi mắt phù hợp với khuôn mặt.

— Bác sĩ nội khoa thẩm mỹ phối hợp với
bác sĩ giải phẫu thẩm mỹ giúp quý khách có
nét mặt đẹp kèm theo vẻ xinh tươi mơn mớn.

GIẢI PHẪU THẨM MỸ THUẦN TÚY

— Mất 2 mí, mũi dọc dừa, cánh mũi gọn,
cằm lẹm má núng đồng tiền, cằm chẻ, môi
trái tim, mắt bồ câu, căng da mặt, làm ngực
lớn, nhỏ, bụng phệ v.v..

QUÍ VỊ SẼ HOÀN TOÀN HÀI LÒNG VÌ :

— Đây là nơi quy tụ nhiều bác sĩ bậc nhất
Việt Nam và ngoại quốc, chuyên môn về thẩm
mỹ và giải phẫu thẩm mỹ đủ mọi ngành để
phụng sự tối đa cho sắc đẹp và sức khỏe
quý vị.

— Với các tiện nghi tối tân đúng theo
tiêu chuẩn y khoa.

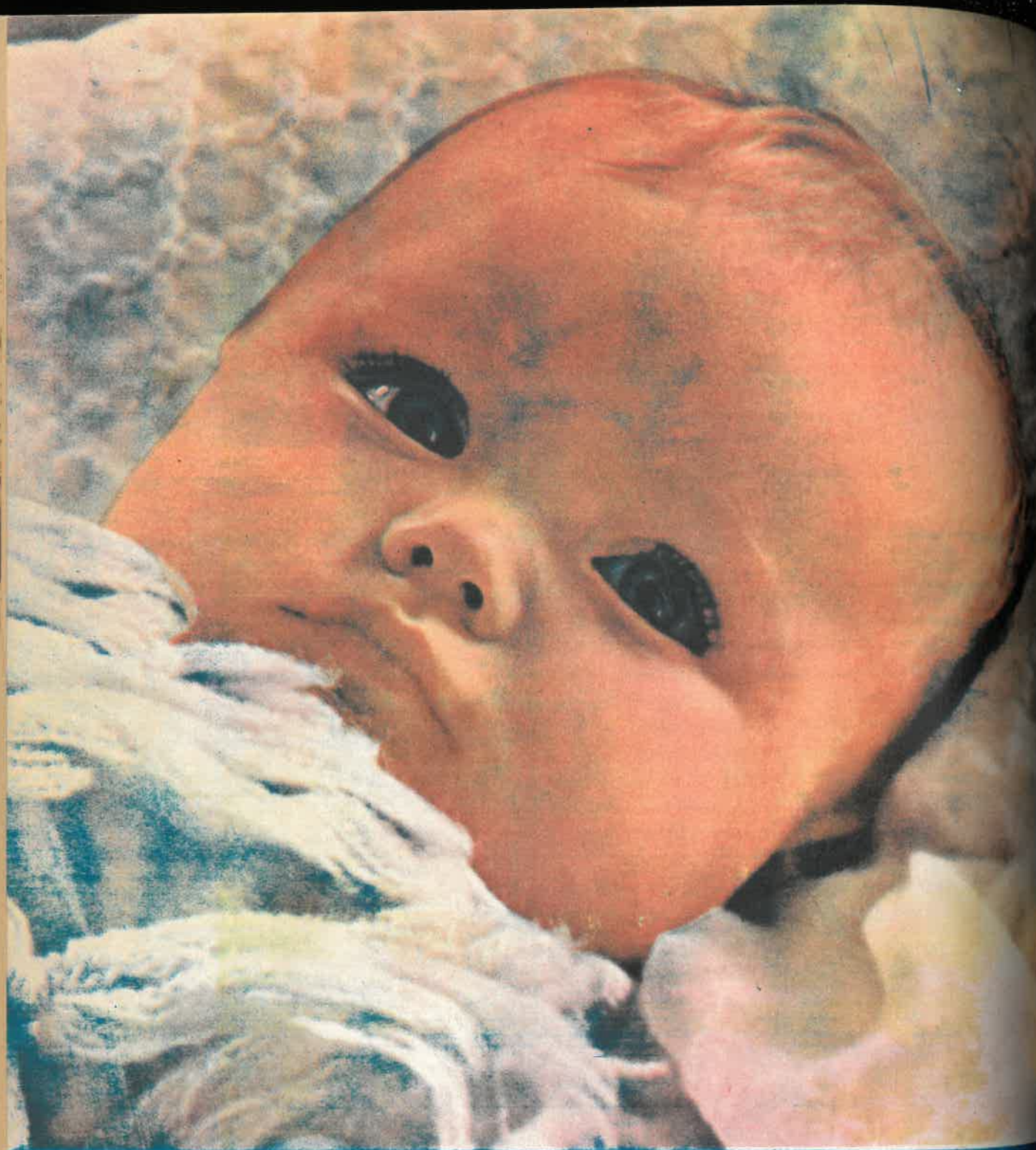
— Với phòng tiện nghi có máy lạnh để
quý vị ở xa nằm lại.

— Với sự niềm nở ưu ái và mọi công
việc làm với nhiều công tâm của các chuyên
viên và phụ tá.

— Sau khi giải phẫu xong, có xe đưa về
tận nhà.

MỞ CỬA SUỐT TUẦN

Từ 8 giờ 30 sáng đến 20 giờ tối.

SỮA BỘT THỤY SĨ • MATERNA

UNIVERSITY
JUL 30 1972
LIBRARY

Đầy đủ chất bổ dưỡng
dễ pha - mau tan - thơm
ngon - tinh khiết tốt như